

KURUMSAL

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL JULY - SEPTEMBER 2023 ■ SAYI ISSUE 62

www.tkyd.org.tr

yatırımcı

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

**PORTFÖY YÖNETİMİ
SEKTÖR BÜYÜKLÜĞÜ
2 TRİLYON TL**

**YAPAY ZEKANIN
PORTFÖY YÖNETİM
SEKTÖRÜNDEKİ YERİ**

**BES FON
BÜYÜKLÜĞÜNDE
500 MİLYAR TL
EŞİĞİ AŞILDI**

**PORTFÖY
YÖNETİMİNDE
FAİZ RİSKİ ETKİLERİ
VE RİSK ÖLÇÜM
TEKNİKLERİ**

Aradığınız Çözüm

Kurumunuza özel yeni iş modellerini hızla hayata geçirin.

Değerli okurlar,

Portföy yönetimi sektörümüz son yıllarda ürün çeşitliliğinin artması ve TEFAS'ın etkin şekilde kullanılması sonucunda çok iyi bir büyüme temposu yakalayarak, Haziran 2023 itibariyle 2 trilyon TL büyüklüğe ulaştı.

Tasarruf sahiplerinin uzun vadeli bakış açısı ile Yatırım Fonlarına olan ilgilerinin arttığını memnuniyetle görüyoruz. Finansal teknoloji alanında özellikle Robo Danışmanlık uygulamaları da bu gelişmeye katkı yapan en önemli yeniliklerden biri oldu.

Sektörümüz bir yandan da Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ve Gayrimenkul Yatırım Fonları ile reel ekonominin finansmanı ve ülkenin büyümesine kaynak aktarmada gün geçtikçe ağırlığını arttırmaya devam ediyor. Büyümenin tüm detaylarını dergimizde her zamanki gibi Yapı Kredi Portföy'den Ceren Angılı Türkiye Fon Pazarı analizinde derledi. Portföy yönetim şirketleri 2022 yılı faaliyetleri ve yatırım fonlarının gelişimine ilişkin detayları da TSPB'den Deniz Kahraman Türkiye Sermaye Piyasası 2022 Raporu'ndan dergimiz için özetledi.

Sektörümüzün büyümesine 2008 yılından beri tanıklık eden Kurumsal Yatırımcı dergimizin 62. sayısında da yine en güncel temalarla karşınızdayız. Bireysel Emeklilik Sisteminin geldiği noktayı bu sayımızda Anadolu Hayat Emeklilik Genel Müdürü Murat Atalay yazdı.

Risk Yönetimi sayfamızda "Portföy Yönetiminde Faiz Riski Etkileri ve Risk Ölçüm Teknikleri", Fon Yönetimi'nde "İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon ile Eğitime Daimî Destek" başlıklı yazılar yer alıyor.

Dijital dönüşüme ayırdığımız sayfalar her sayıda artmakta. "Yapay Zekanın Portföy Yönetim Sektöründeki Yeri", "Yatırım Fonlarına Start-Up Dinamiği Geldi – YANCEP", "Sentiment Analizi ve Davranışsal Finans", "Yapay Zekanın Büyük Gücü", "Fon Dünyasında Yeni Değerleme Yönergesi ile Oyunun Kuralları Artık Daha Net!" bu sayımızda yer alan ve ilginizi çekeceğine emin olduğumuz başlıklardan bazıları...

KPMG Türkiye tarafından hazırlanan "Portföy Yönetiminde Web3 ile İnovasyon" başlıklı makalenin yanı sıra Stratejist sayfamızda "El Nino" başlığı altında yine ilgiyle okuyacağınız bir makale yer alıyor.

Sürdürülebilirlik sayfamıza bu sayıda Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA), birliğin son dönemde en fazla önem verdiği konu olan sürdürülebilir yatırım mevzuatını irdeleyen bir yazı ile katkı verdi. Mevzuat sayfamızda ise "Portföy Yönetiminde Yatırım Danışmanlığı Lisansı" konusu ele alındı.

Yabancı Konuğumuz CDP Global Director of Data Products Laurent Babikian, CDP'nin Climetrics fon derecelendirme sistemini anlattı.

Finans Tarihi sayfamızda Ali Perşembe, tarih sayfalarından ibretlik başlıkları Temmuz ayı için derledi. Kitap Köşesi yine zengin içeriklere sahip. Finans & Yaşam sayfamızda bu kez konuğumuz akademi dünyasından. Sanat köşemizde güzel bir Bodrum söyleşisi var...

Keyifli okumalar dilerim.

Saygılarımla,

Yağız Oral

TKYD Başkan

“Portföy yönetimi sektörümüz son yıllarda ürün çeşitliliğinin artması ve TEFAS'ın etkin şekilde kullanılması sonucunda çok iyi bir büyüme temposu yakalayarak, Haziran 2023 itibariyle 2 trilyon TL büyüklüğe ulaştı.”

içindekiler

sayfa 77
Sorularımızı
Cevaplayın
SCALA Kitapçı'dan
kitap
Kazanın!

4 SEKTÖRDEN HABERLER

10 TKYD'DEN

12 BES&OKS

BES FON BÜYÜKLÜĞÜNDE 500 MİLYAR TL EŞİĞİ AŞILDI
Murat Atalay / Genel Müdür / Anadolu Hayat Emeklilik

16 TÜRKİYE YATIRIM FONLARI PİYASASI

Portföy Yönetimi Sektörü 2023 2. Çeyrek Görünümü
Ceren Angılı / Bölüm Müdürü / Pazarlama ve Stratejik Planlama / Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

20 GELECEĞİN PORTFÖYÜ

Yapay Zekânın Portföy Yönetim Sektöründeki Yeri
Suat Can Şimşek / Kıdemli Portföy Yöneticisi Yardımcısı / İş Portföy

22 FON YÖNETİMİ

İş Portföy Tev Eğitime Destek Serbest Fon ile Eğitime Daimî Destek
Emre Huntürk / Müdür Yardımcısı / Çoklu Varlık Portföy Yönetimi Bölümü / İş Portföy

24 RAPOR

Portföy Yönetim Şirketleri Değer Yaratıyor
Deniz Kahraman / Kıdemli Uzman / Araştırma ve İstatistik / TSPB

26 Portföy Yönetiminde Web3 ile İnovasyon

Murat Alsan / Ülke Başkanı / KPMG Türkiye

28 RISK YÖNETİMİ

Portföy Yönetiminde Faiz Riski Etkileri ve Risk Ölçüm Teknikleri
Serhan Yürüten / Bölüm Müdürü / Risk Yönetimi / Yapı Kredi Portföy

32 FINTECH

Yapay Zekânın Büyük Gücü
İskender Ada / VP of Business Development & Shareholder / Magnus AI

34 Fon Dünyasında Yeni Değerleme Yönergesi ile Oyunun Kuralları Artık Daha Net!

Murat Atar / Fon Yönetimi ve Kolektif Saklama Direktörü / İnfin Yazılım A.Ş.
Safiye Yeşilirmak / Kıdemli Ürün Yöneticisi / İnfin Yazılım A.Ş.

36 FON PLATFORMLARI

Yatırım Fonlarına Start - Üp Dinamiği Geldi – YANCEP
Ege Ertez / Yancep Kurucu Ortağı
Hilmi Kaya / Yancep Kurucu Ortağı

38 YATIRIM DANIŞMANLIĞI

Portföy Yönetiminde Yatırım Danışmanlığı Lisansı
Alim Telci / Genel Müdür / Re-Pie Portföy

40 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Sürdürülebilir finans ormanı üzerinden bir rota çizmek
Alim Telci / Genel Müdür / Re-Pie Portföy

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 2023

42 STRATEJİST

El Nino

Hüseyin Akar / Strateji ve Araştırma Müdürü / TEB Portföy

44 YABANCI KONUK

Climetrics Fonları Çevresel Performanslarına Göre Derecelendiriyor

Laurent Babikian / Global Director of Data Products / CDP

46 ALTERNATİF FONLAR

ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜLTENİ - 2023 2. ÇEYREK

RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş.

50 DAVRANIŞSAL FİNANS

Sentiment Analizi ve Davranışsal Finans

Aygün Çalışkan / Genel Müdür Yardımcısı / Zephlex-Sentiment Algo

52 FİNANS TARİHİ

Paranın Tarihinde Sıcak Temmuz

Ali Perşembe / Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı / SAHA Rating

54 FON DÜNYASI FON DÜNYASINDAN HABERLER

Halim Çun / Yönetim Kurulu Başkan Vekili / Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.

61 KONFERANS AJANDASI

62 FİNANS VE YAŞAM

Hayatta Sahip Olduğlarımızı ve Onlara Neden Sahip Olduğumuzu İyi Düşünmemiz Gerekliyor

Prof.Dr.K.Evren Bolgün / Öğretim Üyesi / Beykoz Üniversitesi İşletme & Yönetim Bilimleri Fak.

64 YATIRIMCI KİTAPLIĞI Derleyen: Levent Gürses

66 KİTAP KÖŞESİ İlayda Arı

68 SANAT

Bodrum'un SANAT OTELİ:Casa dell'Arte Bodrum

Hazırlayan: Deha Çun

EFAMA

70 Avrupa Yatırım Fonları Birinci Çeyrek 2023 Görünümü

72 Dünya Yatırım Fonlarında 2023 1. Çeyrek Görünümü

74 **EquityRT:** Küresel Ekonomik Gelişmeler: ABD Enflasyonu, İngiltere'nin Kamu Borcu ve Türkiye Ekonomisindeki Son Durumlar

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

78 FON TRENDLERİ 2023 2. ÇEYREK

82 YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2023 2.ÇEYREK

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
adına İmtiyaz Sahibi H. Halim Çun

Sorumlu Müdür

Dr. Cüneyt Demirkaya

Editör

Güzin Övünç

guzinovunc@tkyd.org.tr

Yayın Kurulu

H. Halim Çun

Burcu Tokar

Ceren Angılı

Erkan Ögeç

Hüseyin Akar

Sedef Çiloğlu

Danışma Kurulu

Yağız Oral

Alim Telci

Burak Sezercan

Cenk Kaan Dürüst

Emrah Yücel

Fevzi Öztürk

G. Yaman Akgün

Mehmet Ali Ersarı

Müge Peker

Nilgün Şimşek Ata

Oğuz Kösebay

Okan Alpay

Sinem Edige

Tevfik Eraslan

Reklam Müdürü

Selin Sözer Kayar

selinkayar@kyd.com.tr

Yayın Türü

Yaygın, süreli. Kurumsal Yatırımcı TKYD'nin
üç ayda bir yayınlanan sektörel yayın organıdır.

Yönetim Adresi

KYD Bilgi Yönetimi ve İletişim A.Ş.

İş Kuleleri Kule:2 Kat:8, 34330 4.Levant

İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 279 03 99 Fax: +90 212 279 07 44

www.kyd.com.tr

İTALİK Ajans Yayıncılık Reklam ve Matbaa

Grafik Tasarım ve Baskıya hazırılık

Derya Bozkurt

Tel: 0212 321 2171

www.italikajans.com

Baskı

Cb Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Tel: 0212 876 68 21

TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi, TKYD tarafından yatırımcıları bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu dergide yer alan her türlü haber, bilgi ve yorumlar; güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar tarafından hazırlanmış araştırma raporları, değerlendirmeler, atıflar, çeviriler ve istatistikî verilerden derlenmiştir. Dergide yer alan tüm yazılar ve içeriklerinden yazarları sorumludur. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticarî amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi sorumlu değildir. Dergide yer alan yazılar izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden hiçbir şekilde kullanılamaz.

FON KURULUŞLARI, PİYŞ FAALİYET İZİNİ, BİRLEŞME. SERMAYE ARTIŞI, ŞUBELER

- 1. Allbatross Portföy Yönetimi AŞ** Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verildi.
- 2. Deniz Portföy Yönetimi AŞ**'nin yatırım danışmanlığı faaliyet izni ile yetki belgesi verilmesi talebi olumlu karşılandı.
- 3. Hedef Portföy Yönetimi AŞ**'nin yatırım danışmanlığı faaliyet izni ile yetki belgesi verilmesi talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.
- 4. Trive Portföy Yönetimi AŞ** Fon Sepeti Şemsiye Fonu ve Trive Portföy Yönetimi AŞ Hisse Senedi Şemsiye Fonu kuruluşuna izin verilmesi talepleri olumlu karşılandı.
- 5. Garanti Portföy Yönetimi AŞ**'nin 50.000.000 TL olan mevcut kayıtlı sermaye tavanının 100.000.000 TL'ye, çıkarılmış sermayesinin 25.000.000 TL'den 50.000.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.
- 6. Meksa Portföy Yönetimi AŞ**'nin 10.000.000 TL olan mevcut kayıtlı sermaye tavanının 43.750.000 TL'ye, çıkarılmış sermayesinin 8.750.000 TL'den 30.000.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.
- 7. Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ**'nin; Seyrantepe Mahallesi Cendere Caddesi No: 110-2/E Avangart Projesi A3 Blok Daire No: 42 Kâğıthane/ İSTANBUL adresinde "İstanbul Avangart", Adnan Kahveci Mahallesi Alemdağ

Caddesi No: 2/3/36 Beylikdüzü/İSTANBUL adresinde "İstanbul Beylikdüzü" ve Doğanbey Mahallesi Fevzi Çakmak Caddesi Burçin 3 İşhanı No: 54/1E Osmangazi/BURSA adresinde "Bursa Fomara" irtibat bürolarının açılması talepleri olumlu karşılandı.

- 8.** 120.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 30.000.000 TL başlangıç sermayeli **Foneva Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.
- 9. Gri Portföy Yönetimi AŞ**'nin Gri Portföy Yönetimi AŞ Katılım Şemsiye Fonu ve Gri Portföy Yönetimi AŞ Hisse Senedi Şemsiye Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi talebi olumlu karşılandı.
- 10.** 200.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 40.000.000 TL başlangıç sermayeli **Vega Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.
- 11. RE-PIE Portföy Yönetimi AŞ**'nin yatırım danışmanlığı faaliyet izni ile yetki belgesi verilmesi talebinin olumlu karşılandı.
- 12. A1 Portföy Yönetimi AŞ** Değişken Şemsiye Fon, A1 Portföy Yönetimi AŞ Hisse Senedi Şemsiye Fonu, A1 Portföy Yönetimi AŞ Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu ve A1 Portföy Yönetimi AŞ Kıymetli Madenler Şemsiye Fonu kuruluşuna izin verildi.
- 13.** 150.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 30.000.000 TL başlangıç sermayeli **Prime Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verilmesi talebi olumlu karşılandı.

14. Tera Portföy Yönetimi AŞ 3B Gayrimenkul Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.

15. Ak Portföy BIST 30 Endeksi Hisse Senedi Yoğun Borsa Yatırım Fonu, Ak Portföy BIST Likit Banka Endeksi Hisse Senedi Yoğun Borsa Yatırım Fonu, Ak Portföy BIST Banka Dışı Likit 10 Endeksi Hisse Senedi Yoğun Borsa Yatırım Fonu ve Ak Portföy Katılım 30 Endeksi Hisse Senedi Yoğun Borsa Yatırım Fonu kuruluşlarına izin verilmesi talepleri olumlu karşılandı.

16. Has Portföy Yönetimi AŞ Değişken Şemsiye Fon, Has Portföy Yönetimi AŞ Hisse Senedi Şemsiye Fonu, Has Portföy Yönetimi AŞ Kıymetli Madenler Şemsiye Fonu, Has Portföy Yönetimi AŞ Para Piyasası Şemsiye Fonu ve Has Portföy Yönetimi AŞ Serbest Şemsiye Fon kuruluşlarına izin verilmesi talepleri olumlu karşılandı.

17. 30.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 15.000.000 TL başlangıç sermayeli **Argeus Gayrimenkul Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.

18. 25.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 15.000.000 TL başlangıç sermayeli **Natura Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.

19. 100.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 30.000.000 TL başlangıç sermayeli **Piramit Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.

20. Aşağıda unvanlarına yer verilen portföy yönetim şirketlerinin çıkarılmış sermayelerinin artırılmasına izin verilmesi talepleri olumlu karşılandı.

Portföy Yönetim Şirketinin Unvanı	Mevcut Çıkarılmış Sermaye	Yeni Çıkarılmış Sermaye
Perform Portföy Yönetimi A.Ş.	7.500.000	30.000.000
Global MD Portföy Yönetimi AŞ	15.500.000	35.000.000
Integral Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	5.000.000	15.000.000
Marmara Portföy Yönetimi AŞ	10.500.000	45.000.000
Strateji Portföy Yönetimi AŞ	8.000.000	30.000.000
Fiba Portföy Yönetimi AŞ	8.000.000	30.000.000
Gri Portföy Yönetimi AŞ	7.500.000	15.000.000
Hedef Portföy Yönetimi AŞ	12.000.000	100.000.000
TEB Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	30.000.000
Tera Portföy Yönetimi AŞ	11.197.965,72	35.000.000
Azimet Portföy Yönetimi AŞ	14.866.533	30.000.000
Osmanlı Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	40.000.000
Trive Portföy Yönetimi AŞ	15.000.000	30.000.000
24 Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	3.750.000	15.000.000
BV Portföy Yönetimi AŞ	22.000.000	30.000.000
FT Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	8.000.000	18.000.000
HSBC Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	40.000.000
Inveo Portföy Yönetimi AŞ	29.741.645	30.000.000
Metro Portföy Yönetimi AŞ	12.500.000	30.000.000
Kalkınma Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	4.000.000	20.000.000
Albaraka Portföy Yönetimi AŞ	45.000.000	180.000.000
Atlas Portföy Yönetimi AŞ	10.800.000	45.000.000
Kare Portföy Yönetimi AŞ	7.500.000	20.000.000
Letven Capital Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	5.550.000	20.000.000
Statech Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	30.000.000
Ünlü Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	40.000.000
WAM Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	3.750.000	15.000.000
Omurga Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	7.500.000	20.000.000
Aktif Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	50.000.000
Arz Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	6.000.000	18.000.000
Has Portföy Yönetimi AŞ	8.000.000	40.000.000
Neo Portföy Yönetimi AŞ	9.000.000	37.000.000
Oragon Gayrimenkul Portföy Yönetimi AŞ	3.750.000	15.000.000
Phillip Portföy Yönetimi AŞ	8.800.000	31.000.000
Oyak Portföy Yönetimi AŞ	10.000.000	50.000.000
Yapı Kredi Portföy Yönetimi AŞ	15.000.000	30.000.000
Akfen Gayrimenkul Portföy Yönetimi AŞ	9.000.000	18.000.000
Allbatross Portföy Yönetimi AŞ	17.500.000	42.500.000
İstanbul Portföy Yönetimi AŞ	14.184.000	30.000.000

21. Aşağıda unvanları yer alan gayrimenkul yatırım fonları/girişim sermayesi yatırım fonlarının kuruluşuna izin verilirken, katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgeleri onaylandı.

Fonun Ünvanı
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Perakende Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Tarım Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Artnouve Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
A1 Portföy Yönetimi AŞ Birinci Karma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
A1 Portföy Yönetimi AŞ Edik Ventures Yenilikçi Teknolojiler Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
A1 Portföy Yönetimi AŞ Expansion Funding Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi AŞ Dokuzuncu Karma Gayrimenkul Yatırım Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi AŞ Onuncu Karma Gayrimenkul Yatırım Fonu
Arz Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Yedinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Gri Portföy Yönetimi AŞ İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi AŞ Müstakil Özel Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Emlak Katılım Yeni Evim Gayrimenkul Yatırım Fonu
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Efor Gayrimenkul Yatırım Fonu
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Downtown Otel Gayrimenkul Yatırım Fonu
Re-Pie Portföy Yönetimi AŞ Göksu Gayrimenkul Yatırım Fonu
Gri Portföy Yönetimi AŞ Nar Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Teknoloji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Global MD Portföy Yönetimi AŞ Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Global MD Portföy Yönetimi AŞ Health Tech Sağlık Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ CVentures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
WAM Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
WAM Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
WAM Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
WAM Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ İkinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

22. Aşağıda unvanları yer alan fonların katılma paylarının ihracına ilişkin izahnameler onaylandı.

Fonun Ünvanı
Albaraka Portföy Katılım Serbest (Döviz-Avro) Fon
Fiba Portföy Mart 2025 Serbest (Döviz) Fon
İş Portföy Birinci Katılım Serbest (Döviz) Fon
Azımut Portföy Bulut Hisse Senedi Serbest Özel Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Azımut Portföy Fine Agro Serbest (TL) Özel Fon
Ak Portföy Onbirinci Serbest (Döviz) Fon
Deniz Portföy Kar Payı Ödeyen Sekizinci Serbest (Döviz) Fon
Deniz Portföy Anatolia Agro Hisse Senedi Serbest Özel Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy ORS Serbest Özel Fon
Hedef Portföy Vega İstatistiksel Arbitraj Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Inveo Portföy Para Piyasası (TL) Fonu
Yapı Kredi Portföy Tarım Değişken Fon
Azımut Portföy AC Serbest Özel Fon
Azımut Portföy MSG Serbest (TL) Özel Fon
Azımut Portföy Unico Sigorta Serbest (TL) Özel Fon
Azımut Portföy Kısa Vadeli Serbest (TL) Fon
A1 Portföy İkinci İstatistiksel Arbitraj Serbest Fon
Allbatross Portföy İkinci Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Hedef Portföy İkinci Mutlak Getiri Hedefli Hisse Senedi Serbest (TL) Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
İş Portföy Polmine Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon
KT Portföy İkinci Katılım Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
KT Portföy KAM Katılım Serbest (TL) Özel Fon
Albaraka Portföy Üçüncü Kısa Vadeli Katılım Serbest (TL) Fon
Albaraka Portföy Albaraka Türk İkinci Kısa Vadeli Katılım Serbest (TL) Fon
Albaraka Portföy Vakıf Katılım İkinci Kısa Vadeli Katılım Serbest (TL) Fon
Deniz Portföy Katılım Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Hedef Portföy Katılım Hisse Senedi Serbest (TL) Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Rota Portföy Yedinci Hisse Senedi Serbest (TL) Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Allbatross Portföy Gıda ve İçecek Sektörü Hisse Senedi Serbest (TL) Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Gri Portföy Katılım Fonu
Ata Portföy Algoritmik Stratejiler Serbest (TL) Fon
Hedef Portföy Dördüncü İstatistiksel Arbitraj Hisse Senedi Serbest (TL) Fon
Hedef Portföy Kısa Vadeli Serbest (TL) Fon
İş Portföy Sompö Sigorta Kar Payı Ödeyen Serbest (TL) Özel Fon

KT Portföy İkinci Kısa Vadeli Katılım Serbest (TL) Fon
Oyak Portföy Türkiye Finans Katılım Serbest (Döviz-Avro) Fon
Qinvest Portföy İkinci Hisse Senedi Serbest (TL) Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Trive Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Trive Portföy Birinci Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ak Portföy Büyüyen Şirketler Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ak Portföy Üçüncü Serbest Fon
Aura Portföy Emtia Serbest Fon
Ak Portföy Onikinci Serbest (Döviz-Avro) Fon
Azımut Portföy Alarko Yatırım Birinci Serbest (TL) Özel Fon
Azımut Portföy BGN Serbest Özel Fon
Azımut Portföy DLS Serbest Özel Fon
QNB Finans Portföy Kar Payı Ödeyen Üçüncü Serbest (Döviz) Fon

KURUMLARDAN HABERLER

Borsa İstanbul'da gong "TEB Portföy Önce Kadın Değişken Fon" için çaldı

Yenilikçi varlık yönetimi anlayışıyla yerli ve yabancı sermaye piyasalarının sunduğu fırsatlardan yatırımcılarını en iyi şekilde yararlandırmayı hedefleyen TEB Portföy'ün, kadın temalı değişken fonu "TEB Portföy Önce Kadın Değişken Fon" "SHE" fon koduyla yatırımcılarla buluştu. Fon için gong töreni TEB Portföy Yönetimi Genel Müdürü Yağız Oral, TEB Portföy Sabit Getirili Menkul Kıymetler Direktörü Özlem Karagöz, TEB Portföy Müşteri

Çözümleri ve Yatırım Danışmanlığı Direktörü Duygu Gülçur, TEB Portföy Operasyon ve Mali İşler Direktörü Füsün Tür, Borsa İstanbul yöneticileri ve Bahçeşehir Üniversitesi Eşitlik ve Kapsayıcılık Birimi katılımlarıyla Borsa İstanbul'da gerçekleşti. "TEB Portföy Önce Kadın Değişken Fon", çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin hisse senetlerine, borçlanma araçlarına ve diğer finansal araçlara yatırım yaparak, yatırımcılarına çeşitlendirilmiş bir portföy sunuyor. Bunu yaparken de kriter setine uyum sağlayan şirketlerimize yatırım desteği sağlıyor. Fon'un yatırım yapacağı yerli ihracatçıların seçiminde; Yönetim ve İcra Kurulları'nda kadının varlığı sorgulanırken, kapsamlı bir kriter seti ile tüm İnsan Kaynakları politikaları da derinlemesine inceleniyor. TEB Portföy'den yapılan açıklamada, "Fonumuz ile yatırımcılarımıza finansal getiri sağlamanın yanı sıra sosyal anlamda daha çok şirketin kadın istihdamı ile ilgili kriterleri sağlamaya istekli olacağını, bunun da dolaylı olarak kadının iş hayatındaki varlığını güçlendireceğine inanıyoruz," denildi.

Türkiye'nin eğitime daimî destek sağlayan ilk yatırım fonu; İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon!

İş Portföy ve ülkemizin köklü vakıflarından Türk Eğitim Vakfı (TEV) bir ilki hayata geçirerek sermaye piyasaları aracılığıyla eğitime daimî destek verecek yeni bir model yatırımçıyla buluştu.

8 Haziran 2023 tarihinde satışına başlanan ve Nitelikli Yatırımcılar tarafından alınabilen İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon'dan elde edilen fon yönetim ücretinin yarısı 56 yıldır eğitimde fırsat eşitliği misyonuyla gençlerin geleceğine katkı sunan TEV'e aktararak fon sayesinde yıllar içerisinde yüzlerce öğrenciye burs imkânı sağlanacak.

Fon ile yatırımcılara sunulan en önemli yenilik eğitime destek olmak isteyenlerin doğrudan kendi mali kaynaklarından aktarımda bulunmak yerine, yatırımlarını İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon'da değerlendirerek, eğitime düzenli ve sürdürülebilir bir destek verebilmeleri olacak.

İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon tanıtımı için yapılan lansman organizasyonu ve panelin açılış konuşmalarını İş Portföy Genel Müdürü Burak Sezercan ve TEV Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Şükrü Tekbaş yaptı. Açılış konuşmalarının ardından gerçekleştirilen panelin konuşmacıları arasında; İş Portföy Genel Müdürü Burak Sezercan, TEV Genel Müdürü Banu Taşkın, İş Bankası Sermaye Piyasaları Bölümü Bireysel Yatırım Hizmetleri Birim Müdürü İbrahim Volkan Ulusoy ve Khan Academy Türkiye Direktörü ve STFA Eğitim Vakfı Genel Müdürü Alp Köksal yer aldı. Panelin moderatörlüğünü ise ekonomi sunucusu Berfu Güven üstlendi.

TEB Portföy Genel Müdür Yardımcılığı'na Atama

Orçun Singin, TEB Portföy Yönetimi'nde Müşteri Çözümleri ve Yatırım Danışmanlığı'ndan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak atandı. Profesyonel kariyerine Yapı Kredi Portföy'de başlayan, daha sonra İş Portföy ve TEB Portföy Yönetimi'nde çalışan Orçun Singin, son olarak Türk Ekonomi Bankası bünyesinde ALM-T bölümünde görev almıştı. İstanbul Erkek Lisesi'nden mezun olduktan sonra Sabancı Üniversitesi'ne giren

ve Endüstri Mühendisliği bölümünü bitiren Orçun Singin, MBA derecesini ise Warwick Business School'da edindi.

IOSCO Dünya Yatırımcı Haftası, Yatırımcı Dirençliliği, Kripto Varlıkları ve Sürdürülebilir Finans Odaklanacak

Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO), 2-8 Ekim 2023 tarihleri arasında yedinci yıllık Dünya Yatırımcı Haftası'nı (WIW) kutlayacak, ancak katılımcı ülkeler WIW ile ilgili faaliyetlerini yürütmek için Ekim ve/veya Kasım aylarında herhangi bir haftayı seçebilecekler.

IOSCO WIW Public Report 2022'de yer alan bilgilere göre, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan pazar ülkelerinden katılım artmaya devam ediyor. Bu nedenle, küresel salgın sırasında yaşanan zorlu koşullara rağmen, 2020, 2021 ve 2022 yılı etkinliklerinde WIW katılımcı ülkelerin ve paydaşlarının sayısı artmış ve dünya çapında bireysel yatırımcı korumasını geliştirmek için finansal eğitime duyulan ihtiyacın altını çizmiştir. Bu yıl, WIW kampanyası üç ana temaya odaklanacak: IOSCO Kurulu'nun mevcut ve beklenen küresel piyasa koşulları göz önüne alındığında özellikle alakalı olarak belirlediği Yatırımcı Dirençliliği, Kripto Varlıkları ve Sürdürülebilir Finans. Diğer temalar Dolandırıcılık ve Dolandırıcılığın Önlenmesi, Yatırımın Temelleri, Teknoloji ve Dijital Finans'ı kapsayacak. IOSCO Yönetim Kurulu Başkanı ve

Belçika Finansal Hizmetler ve Piyasalar Otoritesi Başkanı Jean-Paul Servais şunları söyledi: "Yatırımcıların korunması, IOSCO'nun anahtar bir hedefidir. Menkul kıymet düzenleyicileri, politika, denetim, gözetim, uygulama ve finansal eğitim dahil olmak üzere yatırımcı korumasını teşvik etmek ve geliştirmek için farklı araçlar kullanır. Küresel salgın sırasında bireysel yatırımcılar yeni ve daha büyük risklerle karşılaştı; Bu risklerin bazıları gelecekte de devam edebilir veya gelişebilir. Buna cevaben, IOSCO 2023-2024 Çalışma Programı, bireysel yatırımcı piyasasının suistimali ve dolandırıcılığıyla mücadele etmeyi, yatırımcı güvenini ve finansal katılımı teşvik etmeyi ve yatırımcı çıkarlarını korumayı amaçlayan diğer önlemlerle birlikte, yatırımcı korumasının kritik bir ayağı olarak yatırımcı eğitimini desteklemeye devam edecektir."

Inveo Portföy'de Üst Düzey Atama

Inveo Yatırım Holding'in iştiraki olan Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.'de kuruluşundan bu yana Inveo Portföy Yönetimi Genel Müdürü olan Halim Çun, 15 yıldır sürdürdüğü görevini Kubilay Özalp'e devretti. Halim Çun, görevine Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak devam edecek. Yeni dönemde Inveo Portföy; rekabetçi

getiri performansı, inovasyon ve dijital dönüşümü kapsayan bir liderlik yolculuğunu hedefleyecek.

1973 İstanbul doğumlu olan Kubilay Özalp, İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Mühendisliği Fakültesi'nde lisans eğitimini tamamlamasının ardından Zicklin Business School'da MBA derecesi almıştır. Profesyonel kariyerine 1996 yılında başlayan Özalp, Yapı Kredi Portföy'de Emeklilik Fonları ve Alternatif Yatırım Ürünleri bölümlerinde Grup Müdürlüğü görevlerini üstlenmiş, Tacirler Portföy ve Re-Pie Portföy'de üst düzey yöneticilik yapmıştır.

Ak Portföy, Türkiye'nin ilk Büyüyen Şirketler Hisse Senedi Fonu ile Türkiye'nin Yıldızlarına Yatırım Fırsatı Sunuyor!

300 milyar TL'ye varan varlık büyüklüğü ile Türkiye'nin Özel Sektör'deki en büyük Portföy Yönetim Şirketi olan Ak Portföy, tasarruf sahiplerinin yurtiçi hisse senetlerindeki farklı temalara kolayca yatırım yapabilmesini sağlayacak yeni fonlar sunmaya devam ediyor. Ak Portföy, son olarak Türkiye'de yüksek büyüme hızına sahip 30 reel sektör şirketine yatırım fırsatı sunan Büyüyen Şirketler Hisse Senedi Fonu'nu tasarruf sahiplerine sundu. Fon, Borsa İstanbul'da işlem gören ve yüksek büyüme göstergelerine sahip şirketlere tek işlemle yatırım yapma fırsatı sunuyor. Temel stratejisi; enerjiden teknolojiye, tarımdan otomotive kadar Türkiye'nin başlıca sektörlerinde faaliyet gösteren, Borsa İstanbul'da işlem gören ve son 3 yıl içinde belirlenen büyüme kriterlerinde yüksek faaliyet performansı kaydeden şirketlere yatırım yapmak olan fon, büyüme temasına detaylı yatırım süreçlerinin desteği ve profesyonel portföy yöneti-

çilerinin uzmanlığıyla yatırım imkanı veriyor.

Borsa İstanbul'da gerçekleşen gong töreninde konuşma yapan Ak Portföy Genel Müdürü Mehmet Ali Ersarı; "Büyüyen Şirketlere Yatırım", hisse senetleri varlık sınıfına yatırım yapma konusunda dünyada en yaygın yatırım stratejilerinin başında geliyor. Bugüne değin Türkiye'de doğrudan büyüyen şirketlere yatırım yapma odaklı bir fon bulunmuyordu. Ak Portföy Büyüyen Şirketler Hisse Senedi Fonu, Türkiye'nin geleceğine yön veren, birçok farklı sektörde faaliyet gösteren ve hızlı büyüme performansı sergileyen Türk şirketlerine yatırım yapıyor. Bu kapsamda Borsa İstanbul ile birlikte Türkiye'nin ilk büyüme odaklı hisse senedi endeksini de 'Borsa İstanbul Ak Portföy Büyüyen Şirketler Endeksi' adıyla ülkemize kazandırmaktan gurur duyuyoruz." dedi.

7. Dünya Yatırımcı Haftası Ekim Ayının İlk Haftası Kutlanacak - TSPB

Küresel bir etkinlik olan Dünya Yatırımcı Haftası (WIW), yatırımcı eğitimi ve korumasının önemi hakkında farkındalık yaratmak ve bu iki kritik alanda menkul kıymet düzenleyicilerinin çeşitli girişimlerini vurgulamak amacıyla yılda 1 kez yapılıyor ve 1 hafta sürüyor. Ekim ayının ilk haftası, IOSCO menkul kıymet düzenleyicileri ve altı kıtadaki diğer IOSCO üyeleri ile yatırımcı odaklı iletişim ve hizmetlerin başlatılması, yatırımcı eğitimi girişimlerine ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla ulusal koordinatör tarafından kendi yetki alanında çeşitli seminerler ve konferanslar düzenleniyor. Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul A.Ş. ve TSPB iş birliğiyle 7. Dünya Yatırımcı Haftası, bu yıl Ekim ayının ilk haftası "Uzmanına Sor" temasıyla kutlanacak. Reel Sektör şirketleri, bireysel ve kurumsal yatırımcılar ile üniversite öğrencilerine yönelik olan etkinlik, ücretsiz ve çevrim içi olarak gerçekleştirilecek. Etkinlikle ilgili ayrıntılı bilgi için <https://dunyayatirimcihaftasi.org.tr/> adresini takip edebilirsiniz.

Merkezi Kayıt Kuruluşu'ndan Cumhuriyetin 100. Yılına Özel Anlamlı Eser

Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK), Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılına özel hazırladığı "Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik: Cumhuriyetin 100. Yılında Asırlık Şirketler" isimli prestij kitabını yayımladı.

Kitapta; kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik kavramları akademik bir bakış açısıyla değerlendirilirken, Cumhuriyeti bugünlere taşıyan kurumların konuyla ilgili tecrübelerine yer verildi.

Beş bölümden oluşan kitapta, kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik konuları Türkiye Sermaye Piyasalarının başta gelen kurum ve STK'larından oluşan yazar kadrosu tarafından birçok yönüyle masaya yatırıldı. Bununla birlikte, Cumhuriyetin yüz yıllık başarı hikâyesinin önemli etkenlerinden olan bu iki kavram, Borsa'da ilk gününden bu yana işlem gören borsa şirketlerinin ve Cumhuriyetin kurulduğu ilk gün var olan ve varlığını geçen süre zarfında da başarıyla sürdürerek bugünlere ulaşan asırlık şirketlerin bakış açısından, kendi aktardıkları tecrübelerle derlenerek hazırlandı.

Merkezi Kayıt Kuruluşu yanı sıra Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği, Yatırımcı İlişkileri Derneği ve Yüzyıllık Markalar Derneği ile birçok şirketin üst düzey yöneticileri, yöneticileri ve temsilcileri, sağladıkları içeriklerle kitabın hazırlanmasına katkıda bulundu. Kitaba <https://www.mkk.com.tr/kurumsal-yonetim-ve-surdurulebilirlik-cumhuriyetin-100-yilinda-asirlik-sirketler> linkinden ulaşılabilir.

FFP

QNB FİNANS PORTFÖY
Fon Sepeti Fonu

OJT

QNB FİNANS PORTFÖY
Teknoloji Fon Sepeti Fonu

OLD

QNB FİNANS PORTFÖY
Temiz Enerji ve Su Fon Sepeti Fonu

OVD

QNB FİNANS PORTFÖY
Emtia Fon Sepeti Fonu

QNB FİNANS PORTFÖY
Fon Sepeti Fonları'nın
Size Sunduğu Geniş Ürün Yelpazesi ile
Yatırım Dünyanızı Genişletiyoruz!

TKYD Borsa İstanbul ziyareti

TKYD Yönetim Kurulu olarak Borsa İstanbul'a 14 Haziran'da gerçekleştirilen ziyarette Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi Korkmaz Ergun, Denetim ve Gözetim Kurulu Başkanı Arif Tuncay Ersöz ve Genel Müdür Yardımcısı Murat Bulut ile sermaye piyasaları için verimli bir karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu. Borsa İstanbul'da işlem hacminin ve derinliğin artırılması gündemi ile birlikte özellikle yeni kurulmuş ve halka arza kadar geçecek sürede sermaye artırımını yoluyla ihraç edilecek payların halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılarak fon ihtiyacının karşılanabileceği Sermaye Piyasası Kurulu ve Borsa İstanbul çatısı altında yer alacak Girişim Sermayesi Pazarı'nın geliştirilmesi konusu görüşüldü. Bu konuların geliştirilmesi ile ilgili ortak çalışmalar yapılmasına karar verildi.

Sandro Pierri, EFAMA'nın yeni Başkanı seçildi

BNP Paribas Asset Management CEO'su Sandro Pierri, 16 Haziran Cuma günü Amsterdam'da düzenlenen yıllık genel kurul toplantısında, Haziran 2025'e kadar sürecek iki yıllık bir dönem için EFAMA'nın Başkanı olarak seçildi. Genel kurulda TKYD'yi Başkan Yağız Oral temsil etti.

Sandro Pierri, 2021 yılından bu yana BNP Paribas Asset Management'in CEO'su olarak görev yapıyor. Pioneer Investments'in eski CEO'su olmak da dahil olmak üzere portföy yönetimi endüstrisinde çeşitli liderlik pozisyonlarında 30 yılı aşkın deneyime sahip.

JP Morgan Asset Management EMEA Bölgesi Başkan Yardımcısı Massimo Greco da EFAMA'nın Başkan Yardımcısı olarak seçildi. Greco, 2012 yılından bu yana J.P. Morgan Asset Management'in EMEA Fonla-

rina başkanlık ettikten sonra bu yılın başından beri EMEA Portföy Yönetimi Başkan Yardımcısı olarak görev yapıyor. Daha önce iki dönem EFAMA Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmıştı.

EFAMA Başkanı Sandro Pierri, şunları söyledi:

"Önümüzdeki iki yıl boyunca EFAMA Başkanı olarak görev yapmak bir onurdur. Zorlu bir finansal ortamda, düzenleme, perakende yatırım stratejisi, sürdürülebilir finans ve teknoloji gibi büyük stratejik geçişlerde gezinirken sektörümüz için önemli bir rekabet bileşeni haline gelmiştir. EFAMA'nın, müşterilerimize ve Avrupalı tasarruf sahiplerine hizmet etmek için gerçek bir Avrupa Sermaye Piyasaları Birliği'nin kurulmasına yardımcı olmak ve aynı zamanda net sıfır geçişini finanse etmek için oynayacağı önemli bir rol olduğuna derinden inanıyorum. Sektörümüzün, fon ve portföy yönetimi şirketlerinin Birlik genelinde ve ötesinde verimli bir şekilde faaliyet göstermesine izin veren net kurallara ihtiyacı var ve sektörümüzün sesinin Avrupa ve uluslararası düzeyde duyulmasını sağlamaya gerçekten kararlıyım."

Dergimiz Esenyurt Üniversitesi Kariyer Günlerinde yer aldı

Esenyurt Üniversitesi İşletme (İngilizce) Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Gürman Tevfik'in davetiyle üniversite öğrencilerinin kariyer gününe konuk olan Kurumsal Yatırımcı dergisi oldukça ilgi gördü.

Derginin Editörü Güzin Övünç, öğrencilere kısa bir sunum yaptıktan sonra onlardan gelen soruları cevaplandırdı. Toplantı sonunda Övünç'e teşekkür plaketi sunuldu.

KURUMSAL ^{12.yıl} yatırımcı

www.tkyd.org.tr

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

TURKCELL DERGİLİK UYGULAMASINDA!

BES fon büyüklüğünde 500 milyar TL eşiği aşıldı

30 Haziran tarihli verilere göre fon büyüklüğü 566,6 milyar TL'yi aştı. Buradaki fon büyüklüğünün 500 milyar TL seviyesini aşmasını çok önemli bir eşiğin atlanması olarak değerlendiriyoruz.

Murat Atalay
Genel Müdür
Anadolu Hayat Emeklilik

Sürdürülebilir bir ekonomik büyümeye ulaşma hedefine giderek daha fazla katkı sağlayan Bireysel Emeklilik Sistemi (BES); hem fon büyüklüğü hem de katılımcı sayısı kategorilerinde istikrarlı bir şekilde yoluna devam ediyor.

Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM) tarafından yayımlanan 30 Haziran 2023 tarihli verilere göre, gönüllü BES ve otomatik katılım toplamından oluşan BES'teki katılımcı sayısı yılbaşından bu yana yüzde 4,6 oranında gelişim göstererek 17 milyona yaklaştı. Ülke ekonomisine uzun vadeli kaynak yaratma açısından da önemli bir yeri bulunan BES'teki tasarruflar altı ayda yüzde 30,7 büyüyerek 566,6 milyar TL'yi aştı.

BEFAS'ın Gelişimi

Sektör, tasarruf yapmak isteyen farklı risk/getiri beklentisine sahip bireylerin ihtiyaçlarına yönelik çok sayıda emeklilik yatırım fonunu yatırımcılarının tercihine sunuyor. 1 Temmuz 2021 itibarıyla hayata geçen emeklilik yatırım fonlarının merkezi bir platformdan (BEFAS-

Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu) alınıp satılabilmesi düzenlemesi neticesinde, bireysel emeklilik müşterileri hesaplarının bulunduğu şirket dışındaki diğer emeklilik şirketlerinin fonlarına da yatırım yapabilir hale gelmişti. Bu düzenleme, katılımcıların emeklilik şirketlerinin sunduğu benzer fonları hem içerdiği yatırım enstrümanları hem de getirileri açısından karşılaştırma ve dijital platformlar üzerinden kolaylıkla yatırım yapabilmelerine olanak sağlamış oldu. Başka bir ifadeyle, bireysel emeklilik katılımcıları sektörde faaliyet gösteren emeklilik şirketlerinin tamamının sunduğu fonlara yatırım yapabilmektedirler.

BEFAS'ta 2022 yılında toplam işlem hacmi 4,4 milyar TL olarak gerçekleşti. Emeklilik fonlarının sunduğu getirilerin yüksek seyretmesi, buna ek olarak finansal okuryazarlığın da artmasıyla birlikte 2023 yılının ilk yedi ayında 2022 yılındaki hacimler geride bırakıldı. En güncel verilere göre toplam işlem hacmi 5,2 milyar TL'ye ulaştı, günlük işlem hacmi ise yaklaşık 40 milyon TL seviyesinde gerçekleşti.

Emeklilik Fonlarında Dijitalleşmenin Getirdiği Yenilikler

Bireysel emeklilikte anlamlı bir birikim elde edebilmek için, fon dağılımının kişinin risk getiri beklentilerine göre belirlenmesi ve katılımcıların fon tercihleri konusunda farkındalığının artırılması kritik önem arz ediyor. Dijital dönüşümün emeklilik yatırım fonları alanına getirdiği yeniliklerden en önemlisinin robot fon danışmanlıkları olduğunu söyleyebiliriz. Sektörde faaliyet gösteren birçok şirket, uzun süredir katılımcısının emeklilik döneminde daha iyi bir birikim seviyesine ulaşması için fon tercihleri hususunda

bilgilendiren bültenleri katılımcıları ile paylaşıyor. Dijital mecralarda yer alan bültenler, emeklilik yatırım fonları ve piyasalar konusunda bilgilendirmeler, çeşitli risk kategorilerine göre farklılaştırılmış fon dağılım önerilerini içeriyor. BES'te katılımcıların finansal okuryazarlığı ve fonlarını finansal gelişmelere göre değiştirme oranları artış trendinde olsa da henüz istenilen seviyelere ulaşmadı. EGM'nin 30 Haziran 2023 tarihli verilerine göre, bu yıl içerisinde en az 1 kez fon dağılım değişikliği yapılan bireysel emeklilik hesaplarının yürürlükteki hesaplara oranı sadece yüzde 9,1 seviyesinde. Son yıllarda artmış olsa da katılımcılar yılda 12 kez olmak üzere kendilerine tanınan fon dağılımını değiştirme haklarını hala yeterince kullanmıyor. Katılımcılar kendileri için en uygun fonları seçebilmek üzere ilave bir yönlendirmeye ihtiyaç duyuyorlar. İşte tam bu noktada fon dağılımını belirlemede zorlanan, fon tercihi yapacak düzeyde finansal piyasalar hakkında bilgi sahibi olmayan ve/veya buna vakit bulamayan yatırımcılar için bireysel emeklilik fon robotları çözüm olarak devreye giriyor. Bireysel emeklilik yatırımcıları robot fon danışmanlığı hizmeti kapsamında fon dağılım değişikliği hakkını robota devrediyor. Yapay zekâ teknolojilerinden faydalanan fon robotları, bireysel emeklilik müşterilerinin birikimlerini, kendilerine en uygun fonlarda değerlendirmek ve takip etmekle görevli. Robotlar, yatırımcıların "Hangi fonu seçmeliyim?" sorusuna, kişiye özel yanıt verebiliyor, gerektiğinde fon dağılımını otomatik değiştiriyor ve böylece birikimlerin en az eforla değerlendirilmesini sağlıyor.

2023 yılı ikinci yarısı için beklentiler

2022 yılı bireysel emeklilik ve hayat sigortası sektörlerinin gelişimini destekleyen birçok mevzuat düzenlemesinin hayata geçirildiği bir yıl oldu. Kamu otoritesi, yurtiçi tasarruf seviyesinin artırılması açısından önemli bir yere sahip olan BES'te hem katılımcıların devamlılığını sağlayacak hem de sisteme yeni girişleri teşvik edecek çok önemli yenilikler getirerek, sistemi desteklemeye bu yıl da devam ediyor. Yılın kalan döneminde bireysel emeklilik sektöründe daha önce mevzuatı yayımlanan yeni düzenlemelere dair ikincil mevzuatın yayımlanması ve uygulama esaslarına ait ayrıntıların netleşmesiyle birlikte düzenlemelerin fiilen hayata geçmesi bekleniyor. Bunun yanı sıra, 18 yaş altındaki bireylerin BES'e dahil olması düzenlemesi katılımcı sayısı gelişimini çok olumlu etkilemeye devam ediyor ve katılımcılar gönüllü BES'in performansında itici güç etkisi yaratıyor. Sistemde devamlılığı yüksek olan bu grubun uzun süre sistemde kalarak birikim yapmaya devam etmesini bekliyoruz. Sektörümüz diğer ülkelerdeki emeklilik sektörleri ile kıyaslandığında hâlâ çok yüksek bir büyüme potansiyeline sahip. Bugüne kadar çok farklı konjonktürlerde katılımcı tabanının sağlamlığını gözlemlemiş bulunuyoruz. Bu potansiyelin yılın kalan döneminde de sektörün katılımcı sayısını artırmaya devam edeceğini öngörüyoruz. Katılımcıların sahip olduğu fon büyüklüğünün de gerek katılımcıların sisteme yatıracağı yeni katkı payı tutarları gerekse fon getirileri anlamında ciddi oranda gelişeceğine inanıyoruz. Fon büyüklüğündeki büyüme tabii ki varlık fiyatlarına da bağlı. 30 Haziran tarihli verilere göre de fon büyüklüğü 566,6 milyar TL'yi aştı. Buradaki fon büyüklüğünün 500 milyar TL seviyesini aşmasını çok önemli bir eşğin atlanması olarak değerlendiriyoruz.

AHE Hedef ve Çalışmaları

Öncelikle çok yeni hayata geçirdiğimiz çalışmamızdan bahsetmek isterim. Müşterilerimizin talep ve ihtiyaçlarını dijital platformlarımız üzerinden uçtan uca karşılayan self servis hizmetlerimize bir yenisini daha ekledik. Dijital kanallarımız üzerinden müşterilerimizin yaşam döngüsü boyunca hem kendileri hem de aileleri için birikim ve güvence ihtiyaçları ve emeklilik döneminde elde edecekleri tahmini geliri dikkate alarak, uzun vadeli finansal planlamalarına yardımcı olacak önerilerde bulunan "Size Özel Gelecek Planlaması" hizmetimizi müşterilerimizin kullanımına sunduk. Kişilerin geleceklerini doğru planlamasına yönelik bu kapsamlı karar alma motoru üzerinde uzunca bir süredir çalışıyorduk. Uygulama kapsamında müşterilerimize tasarruf ve teminat ihtiyaçlarına yönelik en uygun öneriyi sunabilmek için müşterilerimizin hane halkı gelir ve giderlerinden, çocuklarına ilişkin eğitim planlamalarına kadar mümkün olduğunca fazla veri ile yanıt veren bir yapı kurmaya odaklandık. Müşterilerimiz, "Size Özel Gelecek Planlaması" ile gelecek planları için ihtiyaç duydukları birikimi; kendi varlıkları, gelir ve harcama düzeyleri ile tasarruf alışkanlıkları doğrultusunda artık kolaylıkla hesaplayabiliyor. Kendilerine özel hazırlanmış ürün önerileri arasından tercihte bulunarak gelecekleri için gereken adımı bugünden atma imkânı buluyor. Diğer taraftan, önümüzdeki dönemde verimliliği yüksek satış kanallarımızı giderek daha da güçlendirmek için faaliyetlerimize kesintisiz şekilde devam edecek ve dijital kanallardan sunduğumuz ürün çeşitliliği ve sayısını artırarak, dijital yetkinliğe sahip lider şirketler arasında yer almayı sürdüreceğiz. Pazarda sahip olduğumuz güçlü pozisyonumuzu daha da kuvvetlendirmek için müşteri devamlılığının

sağlanmasına yönelik aksiyonlar alırken, çeşitlenen ürün yelpazemizde yeni müşteri kazanımı faaliyetlerimize de hız kazandıracaktır. Bu doğrultuda, önemli bir açılım elde ettiğimiz 18 yaş altındaki bireylere yönelik hizmetlerde yoğunlaşmanın yanı sıra farklı müşteri gruplarına ve ihtiyaçlarına odaklanmak yol haritamızda önemli yer tutuyor.

Müşterilerimizin birikimlerine yön veren çözümler sunarak, onlara sürdürülebilir iyi bir gelecek hazırlamaya, sisteme olan güvenlerini artıracak ürün, hizmet ve servis süreçleri geliştirimine odaklanıyoruz. Öncelikli hedefimiz müşterilerimizin bireysel emeklilik ve hayat sigortası ürünlerine ilişkin tüm talep ve işlemlerini dijital kanallarımız üzerinden yapabilmelerini sağlamak. Self servis süreç geliştirimi konusunda önemli aşama kaydettiğimizi söyleyebiliriz.

Girişimcilik ve yenilikçi teknoloji ekosistemi kapsamında yapay zekâ, makine öğrenimi, robotik otomasyon gibi yeni nesil teknolojileri içeren çalışmalarımız devam ederken, bu alanın sektörümüze getireceği yenilikleri, ürün ve hizmetlerimize yansıtmak amacıyla iş birliği imkânlarını da takip ediyoruz.

Yazılım altyapımızı yenilemek ve iş süreçlerinde kullandığımız robotik süreç otomasyonlarının sayısını artırmak da hedeflerimiz arasında yer alıyor. Anadolu Hayat Emeklilik olarak sağladığımız güveni müşteri deneyimi ve dijitalleşme ile zenginleştirip, sürdürülebilirlik vizyonumuzu çalışmalarımızın ayrılmaz bir parçası haline getirerek faaliyet gösterdiğimiz sektörlerde hizmet vermeye devam edeceğiz. Önümüzdeki dönemde müşterilerimize ve tüm paydaşlarımıza değer yaratmak üzere, piyasa ve rekabet koşullarına hızla uyum sağlayarak, sektördeki öncü konumumuzu güçlendirecek faaliyetlerimizi kesintisiz bir biçimde sürdüreceğiz.

TEB PORTFÖY YÖNETİMİ'NDEN İŞ HAYATINDA FIRSAT EŞİTLİĞİNİ DESTEKLEYEN FON

TEB PORTFÖY
ÖNCE KADIN
DEĞİŞKEN FON

İş hayatında kadın-erkek eşitliğine özen gösteren, kadınların aktif olarak yönetimlerinde rol aldığı, ekonomik ve sosyal sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamayı amaçlayan şirketlere yatırım yaparak portföyünüzü çeşitlendirin.

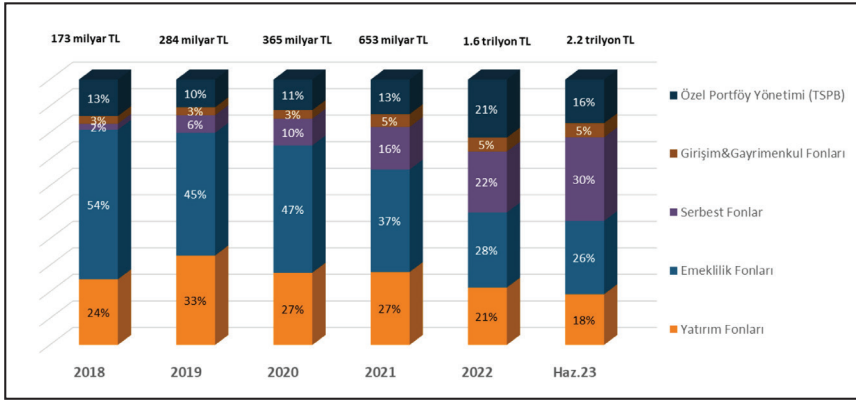
Fon
Kodu:
SHE

TEB PORTFÖY YÖNETİMİ
BNP PARIBAS ORTAKLIĞI

Portföy Yönetimi Sektörü 2023 2. Çeyrek Görünümü

Portföy yönetimi sektöründe 2023 yılının ilk çeyreğinde sağlanan büyüme, ikinci çeyrekte yurtiçi piyasalardaki seçim sürecinin etkisi ile Mayıs sonuna kadar yavaşladı ve belirsizliğin bitmesi ile tekrar ivme kazandı. Mart ayını 1,5 trilyon ile bitiren sektör, Haziran ayı itibariyle 2,2 trilyon TL büyüklüğe ulaştı. Dolar bazında büyüklük ise Dolar/TL'deki yükseliş ile Mart'ta eriştiği 91 milyar dolardan 83 milyar dolara geriledi.

Yönetilen toplam büyüklük SPK'dan, Bireysel Portföy Yönetimi, TSPB ve Yatırım Fonları, Girişim & Gayrimenkul Fonları ve Emeklilik Fonlarının Rasyonet data sağlayıcılarından alınmıştır.

Ceren Angılı

Bölüm Müdürü

Pazarlama ve Stratejik Planlama
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

Yatırım Fonları ve Emeklilik Fonları Pazar Analizi

Fon pazarında, 2023 yılı serbest fonların yılı olmaya devam ediyor. Toplam yatırım fonları pazarı ilk yarıda yüzde 50 büyürken, serbest fonlar yüzde 84 büyüdü.

Yurtiçi piyasalar için 2023 yılı oldukça yoğun bir gündem ile konjektürel belirsizliklerin yaşandığı ve beklentilerle geçen bir yıl oldu. Önce ülkemizde yaşanan deprem felaketi ve sonrasında

da ise seçimlerin etkisinde geçen ilk altı ayda, özellikle Mayıs'ta piyasalar yeni pozisyon almaktan ziyade riskli pozisyonları kapatarak beklemeye geçti. Seçimlerin sonuçlanmasının ardından, gözler ekonomi yönetimine kimlerin geleceği ve gelen

ekibin icraatlarına çevrildi. Önümüzdeki dönemde de ekonomi politikaları yakından takip edilecek, yurt dışında merkez bankalarının aldığı kararlar ve gelişmiş ekonomilerdeki gelişmeler de her zamanki gibi izlenecek.

Belirli varlıkların 30 Haziran 2023 itibarıyla değişimleri aşağıdaki şekilde;

	30.12.2022	30.06.2023	Değişim
USD/TRY	18,6883	26,0461	39,4%
EUR/TRY	20,0002	28,4255	42,1%
TRY Sepet	19,3443	27,2358	40,8%
EUR/USD	1,0702	1,091	1,9%
BİST 100 Endeksi	5.509	5.759	4,5%
TL 2 Yıllık Gösterge Tahvil*	9,73%	13,26%	353 baz puan
TL 10 Yıllık Gösterge Tahvil*	9,87%	16,34%	647 baz puan
10 Yıllık UST	3,8310%	3,8190%	-1 baz puan
S&P 500 Endeksi	3.840	4.450	15,9%
Nasdaq 100 Endeksi	10.940	15.179	38,8%
Altın (USD/Ons)	1.824	1.920	5,2%

* Reuters Jenerik Endeksi verileridir.

2023 yılında da büyümeye devam eden yatırım fonları pazarı toplam 1,2 trilyon TL büyüklüğe ulaştı. Bu büyüklükte en yüksek payı 646 milyar TL ile serbest fonlar alırken, onu takiben 271 milyar TL ile valörlü fonlar, 120 milyar TL ile de para piyasası ve kısa vadeli TB fonları izledi. Yılbaşından beri pazar 383 milyar TL büyüdü ve bu büyümenin yüzde 77'si serbest fonlar kaynaklı oldu. Bu büyümede valörlü fonların payının yüzde 17 ve girişim sermayesi fonlarının payının ise yüzde 5 olduğunu belirtmek isterim.

Net girişlere baktığımızda serbest fonlarda 157 milyar TL tutarında yeni alım görülürken, bu fonları 8 milyar TL ile girişim sermayesi fonları, 6 milyar TL ile de valörlü fonlar takip ediyor. Serbest fonlar ve girişim sermayesi fonlarını yatırımcı kitlesi açısından farklı bir kategoride değerlendirmek gerekli,

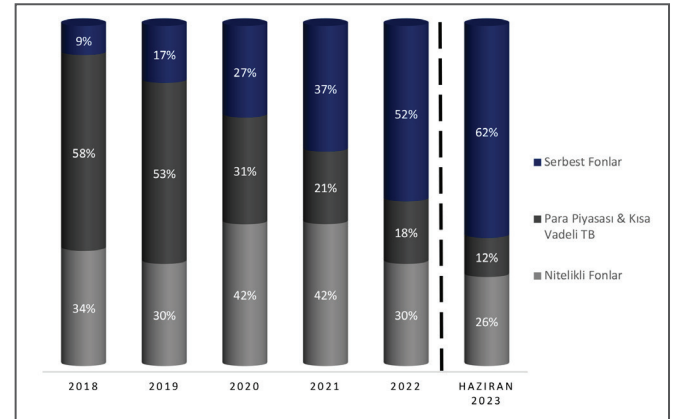
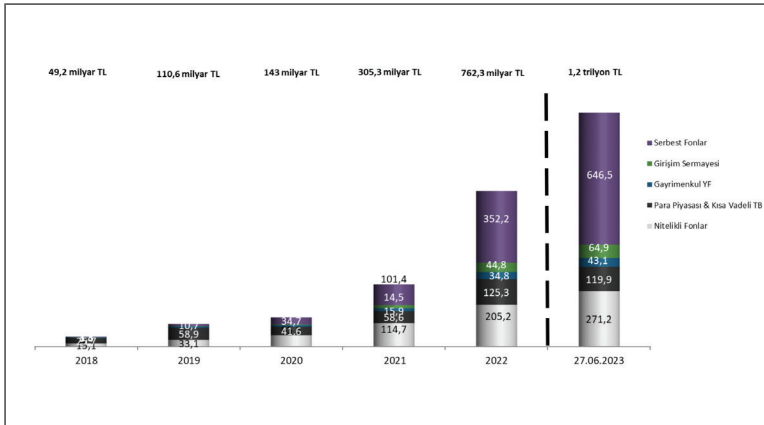
dolayısıyla küçük bireysel yatırımcıya hitap eden fonlarda talebin geçmişe göre çok düşük olduğu dikkat çekiyor. Valörlü fonları tür bazında incelediğimizde, çoğu türün net çıkış yaşadığı dikkat çekiyor. İlk yarıda en fazla net giriş gördüğümüz fon türü yaklaşık 29 milyar TL ile borsa yatırım fonları. Borsa yatırım fonlarını 6,5 milyar TL ile kıymetli madenler ve 3 milyar TL ile de katılım fonları takip ediyor. Geçtiğimiz sene oldukça yüksek talep gören hisse senedi fonları bu sene artan belirsizliklerin de etkisi ile 15 milyar TL ile en fazla net çıkış görülen valörlü fon türü oldu. Bu türdeki yatırımcı sayısı da 87 bin kişi azaldı ve 588 bine geriledi. Karma&değişken fon türü 10 milyar TL net çıkış sergilerken, bu türü takip eden fon sepeti fonlarından yaklaşık 4 milyar TL çıktı.

Toplam büyüklüklere baktığımızda, en

yüksek büyüklüğe sahip fon türünün yaklaşık 58 milyar TL ile borsa yatırım fonları olduğu dikkat çekiyor. Bunu takiben çıkışlara rağmen hisse senedi fonları 54 milyar TL büyüklüğe sahip, ardından 35 milyar TL ile fon sepeti fonları ve 33 milyar TL ile de borçlanma araçları fonları geliyor.

Pazar, ağırlıklı olarak nitelikli yatırımcılar veya kurumların girişleri ile büyürken, yıl sonunda 5,3 milyon olan pazardaki yatırımcı sayısının ise 5,8 milyon kişiye yükselmiş olması memnuniyet verici bir gelişme. Diğer yandan küçük bireysel yatırımcılara hitap eden nitelikli fonlarda da 184 bin kişilik bir artış söz konusu. KBSS sayıları ile net çıkışları beraber değerlendirdiğimizde, belirli kalemlerden büyük çıkışlar olsa da bu türlerdeki yatırımcı sayısındaki artış bize küçük yatırımcının yatırım fonları pazarına artan ilgisini göstermekte.

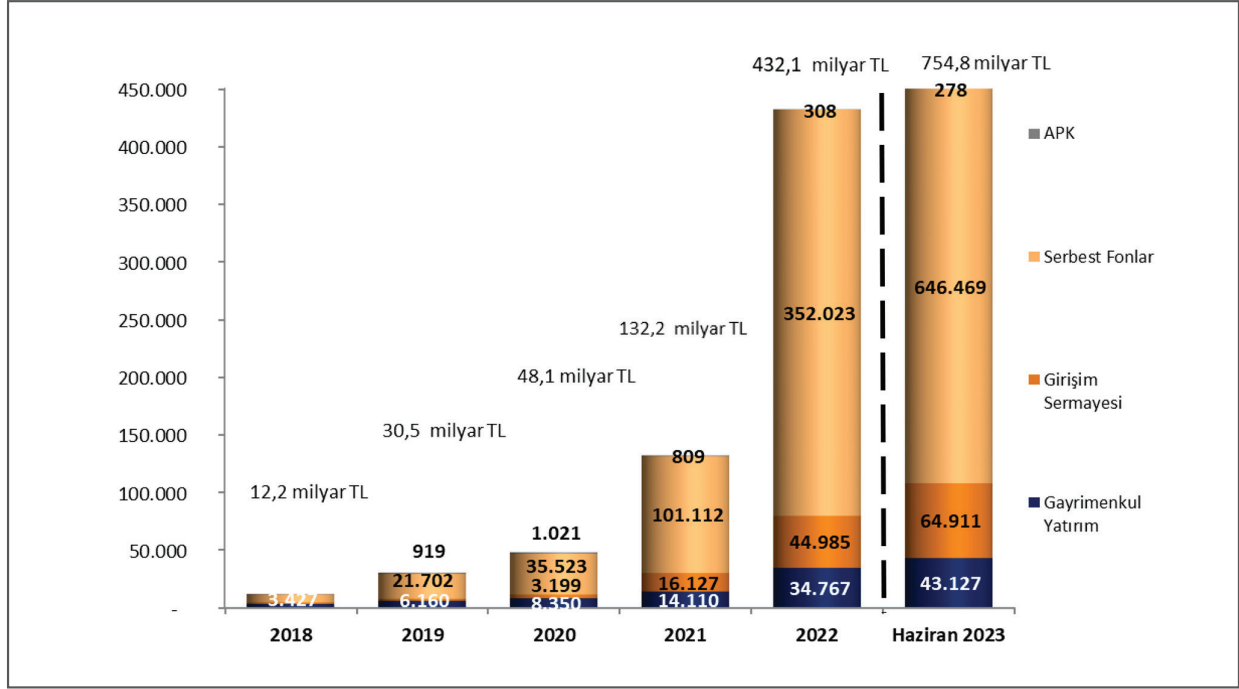
FON PAZARI GELİŞİMİ

*Grafik Rasyonet verileri ile düzenlenmiştir.

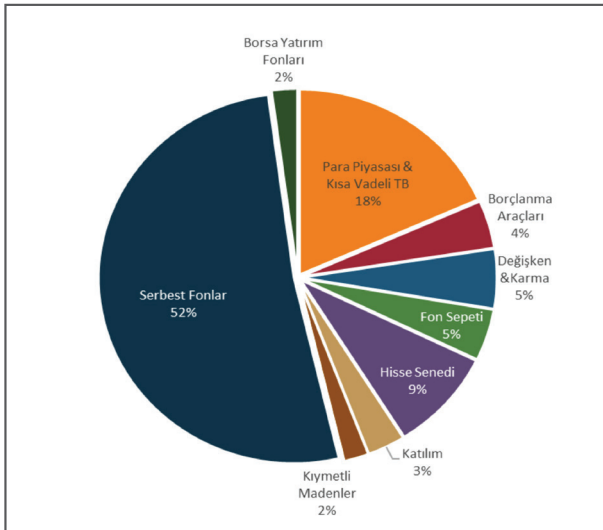
TÜRKİYE YATIRIM FONLARI PİYASASI

ALTERNATİF FONLAR DEĞİŞİMİ

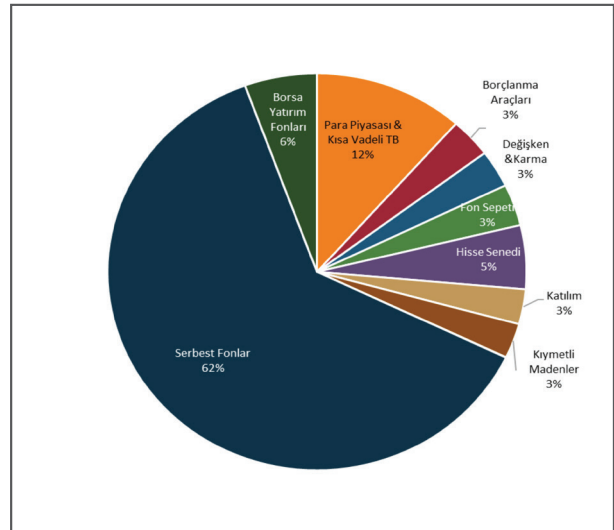

* 2019 ve 2020 Serbest Fon büyüklükleri Takasbank'dan alınmıştır.

2022 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

Haziran 2023 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

*Tablolara Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Fonları eklenmemiştir.

Bireysel Emeklilik Fonları Pazarı

2023 yılının ilk yarısında yüzde 31 büyüyen pazar, toplam 566 milyar TL büyüklüğe ulaştı.

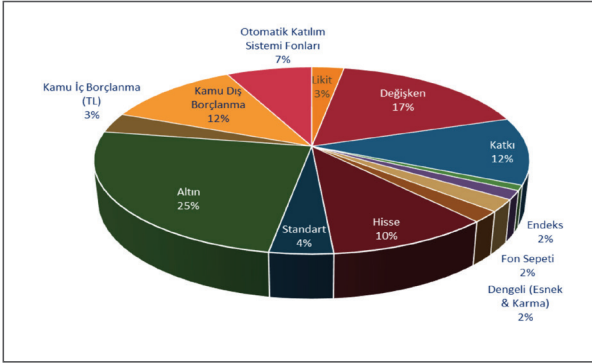
Emeklilik fon pazarına 2023 yılında net olarak 16,5 milyar TL giriş gerçekleşti. İlk çeyrekte bu rakamın 8,8 milyar TL olduğunu düşünenecek olursak, ikinci çeyrekte de belirsizliklere rağmen emeklilik sisteminden çıkışların olmadığını söyleyebiliriz. Otomatik katılım sistemine 2,4 milyar TL net giriş oldu ve katılımcıların tercih ettiği fonlara yaklaşık 14 milyar TL giriş gerçekleşti.

Geçtiğimiz yıl süregelen altın fonları hala sistemde en fazla talep gören fon türü. 2023'ün ilk altı ayında bu fon

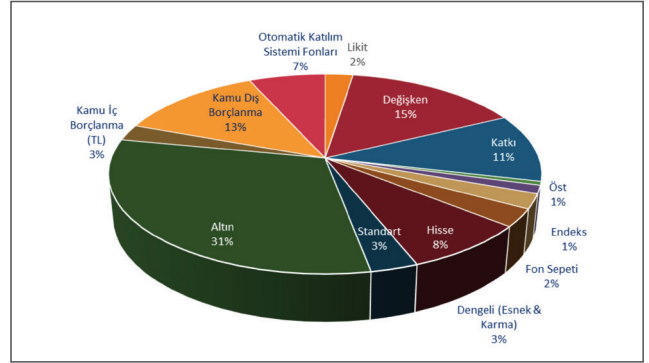
türüne yaklaşık 15 milyar TL net giriş gerçekleşti ve türün toplam büyüklüğü 175 milyar TL'ye ulaştı. Toplam emeklilik sisteminin yüzde 31'inin altın fon türünde olması çok dikkat çekici. Bu fonları takiben devlet katkısının değerlendirildiği katkı fon türünde 7 milyar TL net giriş görüldü ve türün büyüklüğü 62 milyar TL oldu. Dengeli (esnek&karma) fon türüne 2,2 milyar TL ve fon sepeti fonlarına ise 1 milyar TL net giriş gerçekleşti. Kamu dış borçlanma araçları fonlarına hala giriş görülme-ye devam ettiği de dikkat çekiyor.

En fazla çıkış ise 4 milyar TL ile yatırım fonları, benzer şekilde hisse ve değişken fon türlerinde gerçekleşti. Bu türleri kamu iç borçlanma (TL) ve standart ile ÖST fonları takip ediyor. Pazarda altın fonlarını takiben en fazla büyüklüğe sahip tür, değişken ve kamu dış borçlanma araçları fonları. Hisse senedi fonları şu anda yaklaşık 46 milyar TL büyüklüğünde ve 5'inci sırada yer alıyor fakat 2021 yılı sonunda bu fon türündeki büyüklüğün sadece 11 milyar TL olduğunu hatırlamakta fayda var.

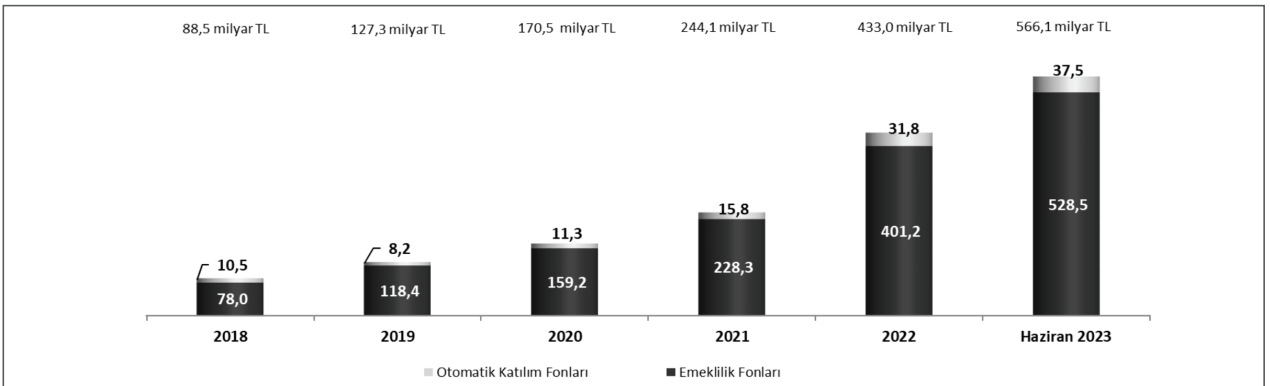
2022 Yılı İtibarıyla Tür Bazında Pazar Payı

Haziran 2023 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

Emeklilik Fonları Pazar Gelişimi (milyar TL)

Yapay Zekânın Portföy Yönetim Sektöründeki Yeri

Yapay zekâ, en basit şekilde belirli görevleri yerine getirmek için insan zekâsını taklit eden ve topladıkları bilgileri yineleyerek kendilerini geliştirebilen sistemler olarak tanımlanır. Bu süreçte, yapay zekâ duruma ilişkin verileri hızlı, yinelemeli ve akıllı algoritmalarla birleştirerek işler.

Yapay zekâyı günümüz teknoloji sistemlerinden ayıran en önemli özellik insan zekâsını taklit edebilmesidir. Yapay zekâ her ne kadar ChatGPT ile birlikte çok popüler olsa da ilk yıkıcı devrimini IBM'in 1980 yıllarında geliştirmeye başladığı Deep Blue ile satranç dünya şampiyonu Kasparov'a karşı kazanması ile yapmıştır. 1996'da yapılan ilk maçı Kasparov kazansa da Deep Blue öğ-

renimine devam ederek, 1997 yılında büyük ustayı yenmeyi başarmıştır. Günümüzde olasılıklarının hesaplanması imkânsız görünen Go oyununda makinenin en iyi oyuncularını bile yenmeye başladığı bilinmektedir. Yapay zekâ burada 30 milyondan fazla kendi geliştirdiği pozisyonu analiz ederek, kazanmaya götüren pozisyon oluşumlarını öğrenmiş ve oynanan oyunlarda insan zekâsından ayrışacak şekilde bu oluşumları sağlayacak hamleleri bulmaya başlamıştır. Kısaca yapay zekâ, var olan durumları gözlemleyerek, daha önceden belirlenen parametreler doğrultusunda ilgili durumu işlemekte ve buna yönelik bir tepki vermektedir.

Günümüzde yapay zekâyı popüler kılan ChatGPT'nin işleyişini anlamak gerekirse, program sorulan soruya uygun verileri açık kaynaklardan top-

layarak en uygun cevabı insan diline uygun bir şekilde veren bir algoritmaya sahiptir. Elon Musk'ın Twitter için getirdiği yasağın ana sebebi de yine ChatGPT gibi yazılımların ilgili algoritmaları gereği beslendiği bölgelerle alakalıdır. Musk, yapay zekâ yazılımlarının bot hesaplar ile siteden bilgi aşırmasını ve bu bilgiyi açık kaynak olarak paylaşmasını engellemek amacıyla bütün hesaplara izleme limiti getirmiş ve sonsuz tarama yapılmasının önüne geçmek istemiştir. Yapay zekânın cevapları açık kaynaklardan aktif şekilde çekiyor olması ve hızlı bir şekilde cevabın beklenmesi, teknolojinin işlemci hızı ve depolamaya olan bağımlılığını göstermektedir. Şirketin geliştiricileri bu konuda sorulan sorularda uygulamanın depolama alanı yetmemesi sebebiyle kendi dilini oluşturduğunu belirtmektedir. Kendi dilini oluştur-

Suat Can Şimşek

Kıdemli Portföy Yöneticisi Yardımcısı
İş Portföy

ması gibi durumlar da sistemde “kara kutu”ların oluşmasına ve geliştirilen yapay zekânın bazı durumlarda tam anlaşılmasına sebep vermektedir. Günümüzde sektördeki uygulamalarına bakmak gerekirse ChatGPT gibi bir yapay zekâ modelinin basit bir şekilde kullanılabileceği birkaç örnek:

1. Yatırım Danışmanı: ChatGPT, finansal portföy yönetimiyle ilgili soruları yanıtlayabilir ve yatırım önerileri sunabilir. Örneğin, “Hangi sektörde yatırım yapmalıyım?” veya “En iyi hisse senetleri hangileri olabilir?” gibi sorular sorulabilir. Önemli bir nokta; ChatGPT sadece geçmiş performans verilerine dayanarak analizler yapabiliyor ve uygun yatırım stratejilerini önerirken riskleri de göz önünde bulunduruyor.

2. Piyasa Takipçisi: ChatGPT, finansal piyasalarla ilgili güncel bilgileri sağlayabilir. Örneğin, “Bugün hisse senedi piyasası nasıl performans gösterdi?” veya “Son açıklanan ekonomik veriler neler?” gibi sorularla güncel bilgilere hızlıca erişilebilir. ChatGPT, haberleri ve piyasa

trendlerini takip ederek anlık bilgiler sunabilir.

3. Risk Analisti: ChatGPT, finansal portföylerin risk analizlerini rahatlıkla yapabilir. Örneğin, “Portföyüm risk toleransına uygun mu?” veya “Bu iki yatırım aracı arasındaki korelasyon nedir?” gibi sorularla portföy riskleri değerlendirilebilir. ChatGPT, farklı senaryoları simüle ederek risk-getiri analizleri sunabilir ve önerilerde bulunabilir.

4. Strateji Geliştirici: ChatGPT, yeni yatırım stratejileri geliştirilmesine yardımcı olabilir. Örneğin, “Momentum stratejisini nasıl uygulayabilirim?” veya “Opsiyonlarla ilgili stratejiler nelerdir?” gibi sorularla farklı stratejiler hakkında bilgi alanabilir. ChatGPT, geçmiş veriler ve piyasa koşulları üzerinden strateji önerileri sunabilir.

5. Eğitim Kaynağı: ChatGPT, finansal portföy yönetimi hakkında eğitim kaynakları sağlayabilir. Örneğin, “Portföy yönetimiyle ilgili temel kavramlar nelerdir?” veya “Risk-getiri analizini nasıl yapabilirim?” gibi sorularla temel bilgilere erişilebilir. ChatGPT, finansal terimleri açıklayabilir ve konuyla ilgili kaynakları önerebilmesi olarak, sıralanabilir.

Teknolojinin Borsa’daki etkilerine bakıldığında, Twitter problemi göz önüne alındığında bu vaka gelecekte oluşacak trendlere dair ipuçları vermektedir. Ürünün optimizasyonu için kuvvetli işlemciler ve depolama alanı gereksinimi bulunmaktadır. Bu sebeple 2023 yılında Nvidia, AMD, Taiwan Semiconductor, ASML gibi şirketler, yapay zekânın gereksinim duyacağı kuvvetli işlemcilerin yapılması konusunun ön plana çıkması sebebiyle yüksek talep görürken, uygulamanın paraya dönüştürülmesi

konusunda, özellikle reklam optimizasyonu ve trafik çekmeyi sağlama açısından, Meta, Microsoft, Alphabet (Google), Amazon gibi şirketlerin ciddi hisse değeri kazandığı görüldü. Yine buna benzer uygulamaların kullanımını sağlayan yazılım geliştirme şirketleri, doğrudan kendi yapay zekâlarını bulandıran şirketler ve verinin depolanmasında kullanılan veya doğrudan veri depolayan şirketler ile dijitalleşmenin getirdiği siber güvenliğe olan talep nedeniyle siber güvenlik şirketleri bu yılın ilk yarısının en çok getiri sunan şirketleri oldu. İlgili şirketlerin ciddi getiriler sunması sonrası S&P 500’deki neredeyse tüm şirketlerin yatırımcı toplantılarında yapay zekâyı atıfta bulunduğu görüldü. Bu durumun internet gibi bir oyun değiştirici veya 3D yazılımcılar gibi geçici trend oluşturacağı sorusunun henüz cevabının verildiğini söylemek mümkün gözükmemektedir. Çünkü bu durum şimdilik her ne kadar ciddi faydalar sunsa da ileride uygulama alanında yapay zekâ yazılımlarının ne gibi finansal avantajlar sunacağı kısmen belirsizliğini korumaktadır.

Özetle, ChatGPT ile birlikte gündelik hayatın da içine girmeye başlaması yapay zekânın önemini daha da artırır da yazılım ile ilgili olarak piyasalar tarafında en büyük soru işareti “yapay zekânın nasıl parasallaştırılacağı” olacaktır. Gündelik hayatta ise bilgiye ulaşmanın iyice kolaylaşması ve hantal uygulamaların otonomlaşarak yerini yapay zekâyı bırakıyor olma ihtimali bu trendi daha da cazip kılacak denebilir. McKinsey’in tahmin ettiği 2.6 ila 4.4 trilyon dolar arasında ekonomik bir hacim oluşturup yeni bir dönemin kapılarını açıyor olma potansiyeli, yapay zekâyı birçok alanda devrim yaratmaya uygun bir “kara kutu” haline getirmekte ve ciddi bir heyecan yaratmaktadır.*

İş Portföy Tev Eğitime Destek Serbest Fon ile Eğitime Daimî Destek

İş Portföy ve Türk Eğitim Vakfı (TEV) iş birliği ile kurulan ve eğitime daimî destek imkânı sunan bir modeli hayata geçirerek ülkemizde bir ilk'e imza atılan İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon hakkında bilgi vermeden önce bazı önemli detayları aktarmak isterim. İş Portföy Yönetimi A.Ş. yenilikçi

yaklaşımı ve uzman kadrosu ile ilklere imza atan, yatırımcılarının birikimlerini güvenle emanet ettiği, 190 milyar TL'nin üzerinde portföy büyüklüğü olan ve sektörde %10'un üzerinde pazar payı sahipliği olan köklü bir kuruluştur. Bugüne kadar ulusal ve uluslararası pek çok ödüle layık görülen İş Portföy, yakın geçmişte 200'den

fazla ülkede yayımlanan "Global Banking & Finance" dergisinin düzenlediği "Global Banking & Finance Awards 2022" ödüllerinde "Türkiye'de Yılın Portföy Yönetim Şirketi" ödülü, "9. Sürdürülebilir İş Ödülleri"nde Kadının Güçlendirilmesi kategorisinde "KOBİ" ödülü ve "Stevie Uluslararası İş Ödülleri"nde "Mobil site ve app"

Emre Huntürk
Müdür Yardımcısı
Çoklu Varlık Portföy Yönetimi Bölümü
İş Portföy

kategorisinde ödül almıştır. İş Portföy, hizmet standartlarını sürekli yükseğe taşıyarak ve yatırımcılara çağdaş iş modelleriyle çözümler sunarak başarı iddiasını geleceğe taşımaktadır. Sürdürülebilirlik, teknoloji, sağlık, emtia başta olmak üzere özgün temalara dayalı birçok yatırım fonunu sektörde ilk olarak yatırımcılara sunarken, yatırım danışmanlığı hizmetini barındıran Robofonlar ve Fon Sepeti Fonlarıyla geniş kesimlere profesyonel yatırım hizmetini ulaştırmaktadır.

Türk Eğitim Vakfı (TEV), 4 Mayıs 1967 tarihinde merhum Vehbi Koç'un önderliğinde eğitime gönül vermiş 205 Türk aydını tarafından kuruldu. Başarılı ve maddi olanakları sınırlı olan öğrencilere burs desteği vererek Türkiye'ye ve insanlığa katkı sağlayacak öncü gençleri ve onların yetişecekleri eğitim sistemini destekleyen TEV, kuruluşundan günümüze yaklaşık 270 bin yurt içi ve 2 bin yurt dışı bursu sağladı. Eğitime katkılarını 31 adet eğitim tesisi yaptırarak destekleyen Türk Eğitim Vakfı ayrıca, Türkiye'de üstün başarılı ve yüksek potansiyelli öğrencilere ihtiyaç duy-

dukları eğitimi lise düzeyinde sağlamak amacıyla kurulan İnanç Lisesi'ni 2001 yılında devraldı ve okul Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi (TEVİTÖL) adıyla eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. İzmir'de, Trabzon'da ve Ankara'da kız öğrenci yurdu açarak Türk Eğitim Vakfı Öğrenci Yurtları İktisadi İşletmesi bünyesinde faaliyet alanını genişletti.

Türkiye'nin öncü portföy yönetim şirketi İş Portföy ve ülkemizin köklü vakıflarından Türk Eğitim Vakfı (TEV) bir ilki hayata geçirerek sermaye piyasaları aracılığıyla eğitime daimî destek verecek yeni bir modeli yatırımcılarla buluşturmuş oldu. İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon'dan elde edilen fon yönetim ücretinin yarısı 56 yıldır eğitimde fırsat eşitliği misyonuyla gençlerin geleceğine katkı sunan TEV'e aktararak yıllar içerisinde yüzlerce öğrenciye burs imkânı sağlanacak. İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon'a yatırım yapıldığında hem yatırımcılarının birikimleri değerlendirilecek hem de öğrencilere burs imkânı sağlanmış olacak. Maddi imkânı olmayan gençlerimizin geleceğine burs imkânı ile ışık tutan İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon'umuz eğitime daimî destek modeli ile hayata geçirilen Türkiye'nin ilk yatırım fonudur.

Fonumuz, yüzlerce öğrenciye burs sağlama hedefiyle yola çıkıyor. Bu modelin alışlagelmiş bağış yöntemine kıyasla getirdiği en önemli yenilik ise eğitime destek olmak isteyenlerin doğrudan kendi mali kaynaklarından aktarımda bulunmak yerine, yatırımlarını İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fon'da değerlendirerek, eğitime düzenli ve sürdürülebilir bir destek verebilmeleri olacak. Yatırımcılar birikimlerini bu fonda değerlendirirken eğitime destek sağlayarak gençlerin geleceğiyle birlikte ülkemizin geleceğini de değiştirme

vizyonuna sahip çıkmış olacak. İş Portföy TEV Eğitime Destek Serbest Fonu hakkında detaylı bilgilere yer verecek olursak, yatırım fonumuz orta ve uzun vadede TL bazında reel getiri sağlamayı hedeflemektedir. Serbest fon statüsünde olmasından dolayı "nitelikli yatırımcı" kategorisine giren yatırımcılar tarafından satın alınabilmektedir. Fonun yönetim ücreti yıllık %2 (yüzde iki) olarak belirlenmiştir ve fondan elde edilen fon yönetim ücretinin yarısı TEV'e aktarılacaktır. Fon, uzun vadede TL bazında getiri elde etmeyi hedefleyen, duyarlı ve yatırımlarını değerlendirirken sosyal sorumluluk alanında topluma katkı sağlamayı hedefleyen yatırımcılar için uygundur. Yatırımcılarına dengeli ve istikrarlı yatırım yapma imkânı sağlayan fon, izahnamesinde belirtilen portföy sınırlamaları doğrultusunda yurt içi ve yurt dışı sermaye piyasası araçlarına yatırım yapmaktadır. Fon Nitelikli Yatırımcılar tarafından Türkiye İş Bankası ve TEFAS'a üye tüm banka ve aracı kurumlardan alınabilmektedir.

Fonun ilk yatırımcılarının İş Bankası, İş Portföy ve Türk Eğitim Vakfı olması fona duyulan güveni ve vizyonu gösterirken, fonumuz kuruluşundan bir ay geçmesine rağmen fon büyüklüğü 80 milyon TL'yi geçerek hızlı bir büyüme gerçekleştirmiş oldu.* Fon ne kadar büyürse gençlerin eğitime sağlanacak katkı da o denli büyük olacaktır.

Uzun yıllardır finans sektöründe çalışan bir Portföy Yöneticisi olarak söylemek isterim ki eğitime destek veren bir fonun yönetiminde bulunmak, büyük bir sorumluluk getirirken bir o kadar da gurur vermektedir.

*TEFAS, 7 Temmuz 2023 verisidir.

Portföy Yönetim Şirketleri Değer Yaratıyor

Jeopolitik riskler, küresel enflasyon gelişmeleri, gelişmiş ülke merkez bankalarının güçlü parasal sıkılaştırma adımlarıyla birlikte gelişmiş ülkelerde artan resesyon beklentisi sebebiyle küresel iktisadi faaliyet 2022 yılında ivme kaybetmiştir. Sonuç olarak 2022 yılında dünya genelinde borsa getirileri negatif olmuş, riskten kaçınma eğilimi belirginleşmiştir. Türkiye’de ise enflasyon ve enflasyon beklentilerinin yıl genelinde yüksek kaldığı düşük faiz ortamında, kur korumalı mevduat ürünü ile döviz kurlarında oynaklığın ılımlı seyretmesiyle birlikte yatırımcılar risk alma isteğinde olmuştur. Bu ortamda ülkemizde portföy yönetimi faaliyetlerine ilginin de artış sergilediği görülmüştür.

2022 yılında portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilen portföy büyüklüğü, önceki yıla kıyasla %140 artışla 1,6 trilyon TL’ye yaklaşmıştır. Portföy büyüklüğündeki artışta en fazla etkisi olan fon grubu serbest fonlar ve menkul kıymet yatırım fonları olmuştur.

Portföy yönetim şirketlerinin gelirleri, portföy yönetim komisyonları, yatırım danışmanlık gelirleri ve yatırım fon satış gelirleri olmak üzere üç ana kalemden oluşmaktadır. 2022 yılında portföy büyüklüğündeki artışa bağlı olarak şirketlerin portföy yönetim gelirleri %136 artışla 4,2 milyar TL olmuştur. 2021 sonunda sektördeki çalışan sayısı 932 iken, 2022 sonunda büyümesine devam ederek 1.187 kişiye yükselmiştir. Portföy yönetim sektörü son dönemlerde hızlı büyüme gösterse de, 2022 sonu itibarıyla Türkiye’de menkul kıymet yatırım fonu portföyünün %4 GSYH payıyla daha gidecek uzun bir yolu olduğu görülüyor.

Yatırım Fonları

Yatırım fonu portföy büyüklüğü 2022 yılında fon sayısındaki artışın da etkisiyle %145 artışla 799 milyar TL’ye ulaşmıştır. Bu dönemde fon sayısı 974’ten 1.441’e çıkarken, fon sayısındaki artışta serbest yatırım fonu ve girişim sermayesi yatırım fonu sayısındaki hızlı yükselişin etkisi görülmüştür.

2021 sonu itibarıyla sürdürülebilirlik temasına yatırım yapan 14 yatırım fonunun toplam büyüklüğü 4,1 milyar TL iken, 2022 sonu itibarıyla fon sayısı 23’e büyüklük ise 4,5 milyar TL’ye ulaşmıştır.

Yatırım fonu portföylerindeki en belirgin değişim, mevduatın payının 19 puan artışla %25’e çıkması ve yurtiçi hisse senedi payının sekiz puan artışla %21’e ulaşması olmuştur.

MKK tarafından yayımlanan sermaye giriş-çıkışları incelendiğinde, 2022 yılında yatırım fonlarına toplam 254 milyar TL sermaye girişi olmuş, girişin 168 milyar TL’lik kısmı serbest fonlara yönelmiştir. Yıl genelinde fonlara sermaye akımlarının sürmesinde döviz cinsi varlıklara yatırım yapma eğilimi etkili olmuştur.

Emeklilik Yatırım Fonları

Emeklilik yatırım fonu portföy büyüklüğü 2022 yılında %78 artışla 433 milyar TL olmuştur.

2021 sonu itibarıyla sürdürülebilirlik temasına yatırım yapan üç emeklilik yatırım fonunun toplam büyüklüğü 751 milyon TL iken, 2022 sonu itibarıyla fon sayısı 6’ya büyüklük ise 3,5 milyar TL’ye ulaşmıştır.

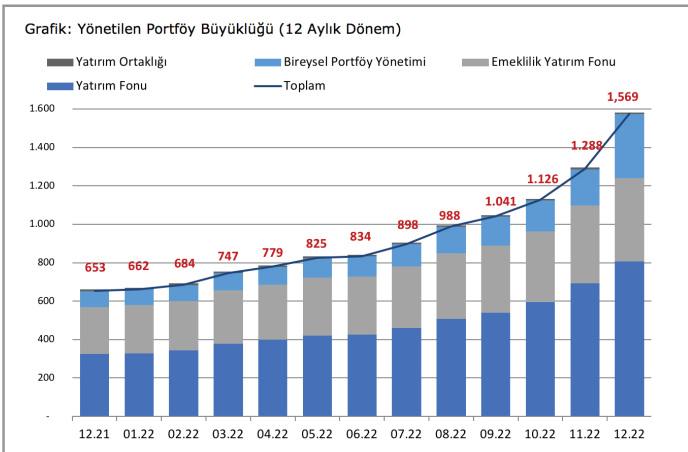
Emeklilik yatırım fonları portföyünde 2022 yılında en belirgin değişim hisse yatırımlarının payındaki artış olmuştur. Böylelikle hisse senedinin payı 10 puan artışla %23’e çıkmıştır. Diğer taraftan, döviz kurundaki yükselişe bağlı olarak Aralık 2022 itibarıyla altın ve altına dayalı ürünlerin payı %24 iken kamu ve özel sektör tarafından ihraç edilen döviz cinsi borçlanma araçlarının payı %12 olmuştur.

Bireysel Portföy Yönetimi

2022 yılında bireysel portföy yönetimi hizmeti sunulan portföy büyüklüğü %78 artışla 335 milyar TL’ye ulaşmıştır.

Yatırımcı sayısındaki hızlı artışta az sayıda kurumun, kısa bir süreliğine müşterilerine kur korumalı mevduat ürünü sunulmasına aracılık etmesi etkili olmuştur.

Portföy yönetim şirketlerinin müşteri sayısı 2021 sonunda 5,455 iken 2022 sonunda 18,081 düzeyine çıkmıştır. Karşılaştırılan dönemlerde yatırım fonlarının yönetilen portföy büyüklüğündeki payı sırasıyla %50 ve %51 olmuştur.

Kaynak: TSPB

Deniz Kahraman
Kıdemli Uzman
Araştırma ve İstatistik
TSPB

Portföy Yönetim Şirketlerinin Finansal Sonuçları

- 2022 yılında portföy yönetim şirketlerinin faaliyetlerinden elde ettikleri gelirler geçen yılın aynı dönemine göre %136 oranında artış göstererek 4,2 milyar TL olmuştur.
- Tablo 4'te portföy yönetim şirketlerinin son beş yıla ait gelir tablosu verilmektedir. Özellikle yatırım fonu portföy büyüklüğündeki artış ve artan getirilere bağlı olarak artan portföy büyüklüğü ile beraber satış gelirlerinde önemli bir artış görülürken, giderler de hızlı büyümüştür. 2022 yılında portföy yönetim şirketlerinde

TABLO 1: YÖNETİLEN PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜ						
	2018	2019	2020	2021	2022	Değişim
Yatırım Fonları	56,920	127,292	151,853	325,700	799,078	145%
Menkul Kıymet Yatırım Fonu	44,727	98,635	99,665	184,373	343,685	86%
Gayrimenkul Yatırım Fonu	3,994	6,842	9,085	16,719	36,670	119%
Girişim Sermayesi Yatırım Fonu	804	1,516	3,081	15,776	46,289	193%
Borsa Yatırım Fonu	182	292	3,925	7,377	14,416	95%
Serbest Yatırım Fonu	7,213	20,007	36,098	101,455	358,018	253%
Emeklilik Yatırım Fonları	93,206	127,577	171,015	243,834	433,534	78%
Bireysel Portföy Yönetimi	22,776	28,713	41,012	82,439	335,020	306%
Gerçek Kişi	5,334	8,007	13,694	36,145	112,972	213%
Tüzel Kişi	17,442	20,705	27,318	46,295	222,048	380%
Yatırım Ortaklıkları	515	644	735	920	1,373	49%
TOPLAM	173,416	284,225	364,616	652,893	1,569,005	140%

Kaynak: TSPB

çalışan sayısı %27 artış göstererek 1,187 kişiye çıkmış, personel giderlerindeki artış %157 olmuştur. Bu artışta yatırım fonu performansına bağlı olarak yükselen performans primi gelirlerinin etkisi görülmüştür. Yükselen portföy yönetimi gelirlerinin etkisiyle sektörün net faaliyet gelirleri de son bir yıl içinde %133 artarak 3,9 milyar TL'yi aşmıştır. Şirketlerin kurum portföyüne yaptığı alım satım işlemlerinden elde ettikleri gelirler, finansal yatırımlarına yönelik reeskont gelirlerini yatırım

TABLO 2: YATIRIMCI SAYISI						
	2018	2019	2020	2021	2022	Değişim
Yatırım Fonları	516	553	659	974	1,441	48%
Menkul Kıymet Yatırım Fonu	348	318	335	411	504	23%
Gayrimenkul Yatırım Fonu	32	39	45	76	105	38%
Girişim Sermayesi Yatırım Fonu	11	18	38	96	167	74%
Borsa Yatırım Fonu	9	4	13	15	15	0%
Serbest Yatırım Fonu	116	174	228	376	650	73%
Emeklilik Yatırım Fonları	407	406	404	372	384	3%
Bireysel Portföy Yönetimi	2,543	2,427	3,104	4,096	16,242	297%
Gerçek Kişi	2,308	2,202	2,818	3,717	15,518	317%
Tüzel Kişi	235	225	286	379	724	91%
Yatırım Ortaklıkları	12	12	12	13	14	8%
TOPLAM	3,478	3,398	4,179	5,455	18,081	231%

Kaynak: TSPB

faaliyetlerinin gelir/giderleri ile finansman gelir/giderleri kalemlerinde izlemektedir. Şirketlerin bu gelirleri karşılaştırılan dönemde 348 milyon TL artışla 622 milyon TL'ye çıkmıştır. Bu şekilde net kâr %134 yükselerek 3,5 milyar TL'yi aşmıştır.

- Kardaki artışla özsermaye karlılığı önceki yıla kıyasla 15 puan artarak %93'e ulaşmıştır.

TABLO 3: PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN GELİRLERİ (MİLYON TL)					
	2018	2019	2020	2021	2022
Portföy Yönetim Komisyon Gelirleri	494	641	1,137	1,769	4,170
Kolektif Portföy Yönetimi	461	601	1,055	1,603	3,567
Emeklilik Yatırım Fonları	99	108	157	187	339
Yatırım Fonları	358	488	891	1,400	3,206
Menkul Kıymet Yatırım Fonu	264	367	643	842	1,655
Gayrimenkul Yatırım Fonu	57	53	63	91	178
Girişim Sermayesi Yatırım Fonu	6	16	24	184	352
Borsa Yatırım Fonu	1	1	7	14	29
Serbest Yatırım Fonu	30	51	154	270	991
Yatırım Ortaklığı	4	5	7	16	22
Bireysel Portföy Yönetimi	32	40	82	165	603
Gerçek Kişi	16	16	55	111	318
Tüzel Kişi	16	23	27	54	285
Yatırım Danışmanlığı Gelirleri	5	4	4	6	13
Fonları Pazarlama ve Satış Ar. Gelirleri	0	0	0	2	6
TOPLAM	499	645	1,142	1,776	4,189

Kaynak: TSPB

TABLO 4: PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN GELİR TABLOSU (MİLYON TL)					
	2018	2019	2020	2021	2022
Satış Gelirleri (net)	606.3	722.8	1,498.4	2,478.6	5,802.6
Satışların Maliyeti (-)	-89.4	-56.6	-267.1	-542.7	-1,019.8
Brüt Kar/Zarar	516.9	666.2	1,231.3	1,935.9	4,782.8
Faaliyet Giderleri (net)	-328.9	-376.5	-490.6	-250.5	-844.6
Faaliyet Karı/Zararı	188.0	289.6	740.7	1,685.4	3,938.2
Vergi Öncesi K/Z	301.9	403.4	843.6	1,959.1	4,559.8
Dönem Karı/Zararı	232.4	318.3	655.0	1,499.3	3,509.8

Kaynak: TSPB

TABLO 5: Portföy Yön. Komisyon Oranı*	
2022	Toplam (%)
Yatırım Fonu	0.69
Emeklilik Yatırım Fonu	0.11
Bireysel Portföy Yönetimi	0.48
Yatırım Ortaklığı	2.16
Toplam	0.46

Kaynak: TSPB

*Yıllıklandırılmış.

Portföy Yönetiminde Web3 ile İnovasyon

“Portföy yöneticileri, DeFi protokollerini kullanarak akıllı portföy yönetimi stratejileri oluşturabilir ve yatırımcılar için daha yüksek getiri potansiyeline sahip ürünler sunabilir.”

Blok zincirinin sunduğu merkeziyetsiz yapı ile finansal hizmetlere erişimde sağlanan kolaylığı fark etmemek imkansız. Nitekim, blok zincirinin altyapısal olarak katkı sağladığı Web3 uygulamaları, küresel teknoloji trendlerinde ilk sıralarda yer alıyor. Bu makalemde, portföy yönetiminde inovasyonu hızlandıracağını düşündüğüm web3 uygulamalarını değerlendirmek istiyorum.

Merkeziyetsizlik yaklaşımı üzerinden DeFi (Merkeziyetsiz Finans), kullanıcılarına esneklik; şeffaflık ve takip edilebilirlik unsurlarını sunuyor. DeFi ekosisteminin, portföy yönetimi sektöründe devrim niteliği taşıdığını söylemek mümkün. DeFi protokolleri, merkezi finansal araçların ortadan kalkmasıyla yatırımcıların finansal hizmetlere doğrudan erişimini sağlıyor. Bu da daha düşük işlem maliyetleri, hızlı likidite imkanı ve farklı gelir araçlarına erişimi artırıyor. Portföy yöneticileri, DeFi protokollerini kullanarak akıllı portföy yönetimi stratejileri oluş-

turabilir ve yatırımcılar için daha yüksek getiri potansiyeline sahip ürünler sunabilir.

Portföy yönetim süreçlerinin geleneksel olarak merkezi bir otorite tarafından yürütüldüğünü söylemek mümkün. Bu noktada, merkezi otorite ihtiyacı olmadan karar alabilen DAO'lar, sektöre yeni bir yaklaşım sunabilecek kapasiteye sahip. DAO'lar, portföy yöneticilerine ve yatırımcılara bir dizi fırsat sunarak daha demokratik, şeffaf ve etkili bir yönetim yapısı oluşturuyor. Üyelerine demokratik ve adil bir atmosferde oy kullanma hakkı vermesi ile sınırları ortadan kaldırıyor. Yeni iş modelleri yaratmakla beraber, küresel işbirliğini destekleyen bu kavram, üyelere tedarik zinciri yönetiminin kolaylaşması ve organizasyonel risk yönetimini optimize etme gibi kolaylıklar sunuyor.

Ayrıca, ülkemizde 6 Şubat'ta gerçekleşen yıkıcı depremde, DAO'larda toplanan bağışların oluşturmuş olduğu sosyal etkileşim kavramına değinmekte fayda var.

Bu kapsamda DAO'lar tarafından toplanan bağışlar ile üyeler sanal ortamda organize olarak birliktelik oluşturmuşlardı. Finansal etkileşimin sosyal etkileşime entegre edilmesine tanık olduğumuz bu olay, devrim olarak nitelendirilebilir. Diğer yandan, toplulukların manipüle edilmesi ve kod güvenliği gibi risklerin, DAO'ların adaptasyonunda göz önünde bulundurulması kritik.

NFT'ler, kullanıcılarının mülkiyetinin dijitalleşmesine imkan vererek, gelir çeşitliliği oluşturuyor. Portföy yöneticilerine bir dizi fırsat sunarak portföylerin çeşitlendirilmesi, likidite artışı ve yeni yatırım fırsatları yaratma imkanı sağlıyor. Özellikle, eserlerin ticarileşebilir olmasından kaynaklı yatırım araçlarına dönüşmeleri, alım-satım konusunda sektöre karşı farklı bir yaklaşımın oluşacağına dair işaret ediyor. Raporumuza* göre, küresel NFT pazarındaki toplam işlem hacmi 2022 yılında 24,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir, toplam işlem sayısı 2022 itibarıyla 2021 yılına kıyasla %67,57'lik artış-

Murat Alsan
Ülke Başkanı
KPMG Türkiye

la 101 milyona çıkmıştır. Çok büyük bir pazar kapasitesi söz konusu. Buna karşın, hukuksal ve vergisel boyuttaki belirsizlikler, NFT'ler hakkında kafalarda soru işareti bırakıyor. Buna ek olarak, mülkiyet ihlali sebebiyle tartışmalar ve emsal dava sonuçları ile kullanıcıların NFT'lere karşı ön yargıları artıyor. Gerekli regülasyonların hayata geçirilmesi halinde, NFT'lerin küresel çapta ivme kazanacağı tahmin ediliyor. Özellikle, yatırım aracı olarak düşük maliyetle marka itibarını güçlendirme olanağı gibi sektörlerle birçok fırsat sunuyor.

Portföy yönetimine değer katabilecek diğer bir uygulama da Metaverse.

Metaverse'te, fiziksel sınırların ortadan kalkması hedefleniyor. İş görüşmelerinden buluşmalara kadar sektörlerin dijitalleşmesi ve iklim krizinin sebebiyet verdiği küresel ısınmanın etkilerinin azaltılması planlanıyor. İnternetin bir sonraki adımı olarak nitelendirilen

bu uygulama, faaliyet ölçeğini şimdiden genişletmeye başladı bile. Nitekim, geçtiğimiz haftalarda Apple'ın piyasaya sunmuş olduğu VR (Sanal Gerçeklik) gözlük ile birlikte, diğer firmalar da bu alanda söz sahibi olmakta istekli gözüküyor. Portföy yöneticileri açısından Metaverse'ü değerlendirdiğimizde, karşımıza ilk olarak dijital varlık portföyleri oluşturma imkanı çıkıyor. Sanal gayrimenkuller, sanal para birimleri, dijital koleksiyonlar ve diğer benzersiz dijital varlıklar, Metaverse platformlarında temsil edilebiliyor. Portföy yöneticileri, bu dijital varlıkları portföylerine ekleyerek varlık çeşitliliği sağlayabilir ve yeni getiri kaynaklarına erişim imkanı elde edebilir. Metaverse aynı zamanda coğrafi sınıfları ortadan kaldırarak yatırımcıların ve portföy yöneticilerinin bir araya gelmesini sağlayabilir. Bu da portföy yöneticilerinin dünyanın herhangi bir yerinden yatırımcılarla iş birliği yapabilmesine imkan sağlar.

Sonuç olarak, web3 uygulamalarını portföy yönetimi için yeni bir perspektiften birçok fırsat sunuyor. Yatırımcılar arasında işbirliğini ve paylaşımı teşvik ediyor.

Web3 uygulamaları sayesinde finansal işlemler daha şeffaf, güvenli ve izlenebilir hale geliyor. Blok zinciri tabanlı kayıtlar, tüm işlemlerin kalıcı ve değiştirilemez bir şekilde kaydedilmesini sağlıyor. Bu da suiistimal riskini azaltarak, güvenin artmasını sağlıyor. Akıllı sözleşmeler ve DAO'lar aracılığıyla ortaklık modelleri ve paylaşım ekonomisi geliştirilmesi mümkün hale geliyor.

“Portföy yöneticileri açısından Metaverse'ü değerlendirdiğimizde, karşımıza ilk olarak dijital varlık portföyleri oluşturma imkanı çıkıyor. Sanal gayrimenkuller, sanal para birimleri, dijital koleksiyonlar ve diğer benzersiz dijital varlıklar, Metaverse platformlarında temsil edilebiliyor.”

Web3'ün ayrıca portföy yöneticileri ve yatırımcılar için daha geniş bir erişim ve likidite sağladığı söylenebilir. Küresel ölçekteki Web3 uygulamaları, yatırımcıların farklı varlık sınıflarına erişimini kolaylaştırıyor ve likiditeyi artırıyor. Bu da portföy çeşitliliğini artırıp, risk yönetimini iyileştirerek, getiri potansiyelini artırabilir.

Tüm bu avantajlar göz önüne alındığında, Web3 uygulamaları portföy yönetiminde büyük bir inovasyon potansiyeli taşıyor ve gelecekte sektörde daha fazla benimseneceği öngörülmüyor.

* KPMG Perspektifinden Web3

Portföy Yönetiminde Faiz Riski Etkileri ve Risk Ölçüm Teknikleri

Küresel ekonomilerde yüksek enflasyon ortamı, şiddeti artan parasal sıkılaştırma politikaları faiz riskini daha da önemli hale getirdi. Yüksek enflasyon ve parasal sıkılaştırma nedeniyle özellikle borçlanma araçları fonları faiz oranı riskine maruz kalmakta. Küresel borçlanma araçları yatırım fonları 2022 yılı süresince fon ortalama vade sürelerini artan risk nedeniyle azalttılar.

Yatırımın piyasadaki faiz oranlarındaki değişime bağlı olarak azalma olasılığı, “Faiz oranı riski” olarak adlandırılıyor. Fon

portföyüne dâhil edilen faize dayalı borçlanma aracı, ters repo gibi varlıkların değerinde piyasalarda yaşanabilecek faiz oranları değişimleri nedeniyle oluşan riski ifade ediyor. Bu, yatırım fonunun ma-

ruz kalabileceği sistematik temel risklerden biri olmakla birlikte en yaygın piyasa riski türlerinden de biri. Faiz riskinin büyük dalgalanmalar gösterdiği özellikteki gelişmekte olan ülkelerde, bu

riskin ölçümü ve yönetilmesi büyük önem kazandı. Faiz oranlarındaki artış veya azalış aynı zamanda başka bir risk türü olan kredi riski hakkında da bilgi verir. Risk ve getiri; yatırım kararlarının temelini oluşturan iki kavram. Faize dayalı menkul kıymete yatırım yapılırken, getiri maksimizasyonunun yanı sıra; riskin de minimize edilmesi hedeflenir. Yatırım fonu portföyünün vadesi referans portföye görece az veya çok olabilir. Portföy yönetimi açısından bakıldığında ise faiz oranı riski; beklenmeyen yöndeki hareketin fon yöneticisi veya yatırımcıya karşı karşıya bıraktığı kayba uğrama olasılığıdır. Faize dayalı enstrümanların bulunduğu portföyler için bu risk, doğal bir belirleyici ve kârı maksimize ederek getiri elde etme açısından önemli bir araç. Uzun vadeli finansal araçlar, kısa vadeli araçlara göre faiz oranı riskine daha duyarlıdır. Faiz riskine neden teşkil eden en önemli kaynaklardan biri, getiri eğrisi riskidir (yield curve risk). Faize dayalı menkul kıymetlere sahip olan herhangi bir fon portföyü, getiri eğrisi riskine maruz kalabilir. Getiri eğrisi faiz oranlarının vade ile vadeye kadar getiri arasındaki ilişkiyi gösterir. Bu riske karşı korunmak için fon yöneticisi ve yatırımcılar, faiz oranlarının değişeceği beklentisiyle portföyler oluşturabilirler. Makro ekonomik göstergelerden faydalanarak oluşturulan portföylerde yer alan çeşitli vadelerdeki yatırım ürünlerinin getiri eğrisindeki davranışları farklılık da gösterebilir. Piyasada yaşanan bir faiz değişiminin farklı vadelerdeki getiri oranlarını aynı şekilde etkilemesine “getiri eğrisinde paralel kayma” denilir. Böyle bir faiz değişiminin kısa vadeli getirileri, uzun vadeli getirilerden daha

Serhan Yürüten
Bölüm Müdürü
Risk Yönetimi
Yapı Kredi Portföy

farklı etkilemesi de mümkün. Bu gibi paralel hareket ile sonuçlanmayan durumlar önemli derecede risk oluşturur. Faiz oranlarındaki değişimler, yatırım fonu portföyü değeri üzerinde artış ve azalış yönünde etki yaratacaktır. Öncelikle faizdeki değişime göre portföydeki menkul kıymetlerin piyasa fiyatı azalacak veya artacaktır. Bu noktada risk yönetimi portföyün toplam değerindeki değişimini farklı yaklaşımlar ile analiz eder. Faiz riskinin etkilerinin incelenmesine dair birçok yaklaşım bulunur. Ekonomik değer yaklaşımı (economic value perspective) bunlardan bir tanesi olmakla birlikte, faiz değişiminden etkilenen varlıklar ve portföyün toplam değerine olan etkisini inceler. Faiz oranındaki değişime portföydeki varlıkların duyarlılığının saptanarak yönetilmesi; portföy yönetimi ve risk yönetimi sistemi açısından büyük önem taşır. Ekonomik değer yaklaşımı çerçevesinde simülasyonlar, durasyon ve konveksite temelli yöntemler ile faiz değişiminin yatırım fon portföyünün toplam değeri üzerindeki etkisi incelenir. Bununla birlikte fonun risk yönetim sisteminde belirlenen

prosedürleri çerçevesinde risk değeri ölçümlenir. Risk değeri ölçümlenmesine dair kriterler Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından belirlenmiştir. Fonun risk değeri Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) “Yatırımcı Bilgi Formları” içerisinde ilgili fonun sayfasında yayımlanır. Risk değeri yatırımcılara fonun risk seviyesi ve volatilitesi hakkında bilgi verir. Son yıllarda faiz oranında yaşanan dalgalanmalar özellikle faize dayalı finansal ürünlerin yoğun bulunduğu para piyasası ve borçlanma araçları fonları risk değerlerinde artışa sebep oldu.

Faiz Riskinin Ölçümü

Günümüze kadar faiz riski ile ilgili çeşitli ölçüm yöntemleri geliştirildi ve portföy yönetiminde kullanılıyor. Ölçüm yöntemlerinden başlıcaları simülasyon analizi, riske maruz değer (VaR) analizi, durasyon analizi ve faiz esnekliği analizidir. Simülasyon ya da senaryo analizleri yönteminde değişik faiz oranları senaryoları altında, yatırım fonu portföy değerinin değişimi incelenir. Her portföy yapısına uygun olarak farklı senaryolar belirlenir. Risk paket programları kullanılarak, değişik portföy seçimleri için portföyün tüm unsurlarını içerecek şekilde ölçümleme yapılır. Faiz oranlarındaki tahmin edilen her değişimin portföye olan etkisi izlenir. Bu yöntemin avantajı diğer yöntemlere göre yüksek faiz değişimi senaryosu ile daha iyi fiyat tahmini yapabilesidir. Diğer yöntemler ile tamamlayıcı bir risk ölçüm metodolojisi olarak risk yönetim sistemi içerisinde bulunur. SPK'nın tavsiyesi ve yönlendirmesi ile 2014 yılından itibaren portföy yönetimi sektörü risk yönetim sistemleri içerisinde bu metodoloji yer buldu.

“Günümüze kadar faiz riski ile ilgili çeşitli ölçüm yöntemleri geliştirildi ve portföy yönetiminde kullanılıyor. Ölçüm yöntemlerinden başlıcaları simülasyon analizi, riske maruz değer (VaR) analizi, durasyon analizi ve faiz esnekliği analizidir.”

Riske Maruz Değer (RMD) analizi olarak da bilinen “belirli bir güven aralığında olası maksimum zarar miktarını ölçen bir yöntemdir. Risk yöneticileri bu yöntemi, yatırım veya bir portföyün olası zararlarını belirli güven aralığında ölçmekte kullanırlar. SPK'nın yayımladığı Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber çerçevesinde ölçüm yöntemlerinden tarihsel simülasyon yöntemi ve parametrelerden elde tutma süresi 20 iş günü olarak belirlenmiştir. Bu noktada Kurul'un düzenlemesi ile sektörde risk yönetim birimlerinin subjektif ölçümlerinin ve yeknesaklıkların önüne geçilmiştir. Tarihsel simülasyon yönteminin normal olmayan dağılımlara uygulanabiliyor olması gibi avantajlı özellikleri vardır. Bununla birlikte yöntemin geçmiş veri setini kullanması, gelecek için zarar tahminlemede bazı ölçüm zayıflıkları gibi dezavantajlar yaratır. Faiz esnekliği analizi yöntemine (basis point value) göre, portföyde bulunan varlıkların, faiz oranı değişimine göre duyarlılığı ölçümlenir. Bu yöntemle göre, portföyde yer alan faize dayalı varlık tutarı önemli değildir, bunun yerine, farklı kıymetlerin faiz oranı değişim esnekliklerinin birbirinden farklı olması önem taşır. Aynı vadede aynı tür varlıkların faiz değişimine olan davranışları farklı olabilir. Durasyon ise; kısaca faize dayalı varlıkların ortalama vade süresidir.

Vadeye kadar olan nakit akımlarının tümünü içerir. Bono portföyü için toplam durasyon hesaplanmak istendiğinde, her bir bononun ortalama vadesi hesaplanıp ağırlıklı ortalamalar toplanır. Ağırlıklar, her bir kıymetin bugüne indirgenmiş net değeri toplamına oranı olarak hesaplanır. Portföyün faiz değişimlerinden ne ölçüde değişeceğini tahmin eden ve piyasa riskini yansıtan en önemli etkidir. Durasyon ölçümü portföy yönetimi sektöründe önemli bir piyasa riski ölçüm tekniğidir. SPK'nın düzenlemeleri çerçevesinde durasyon ölçümü ve yatırım fonunun durasyon aralığı uygunluğu kontrolü, kıymete göre değişmekle birlikte sabit kupon oranlı menkul kıymetler için “Macaulay Durasyon” tekniği ile yapılır. Macaulay Durasyon, vadeye kalan sürenin analiz edilmesi ve fon portföyünün durasyon aralığına uygunluğu için yeterlidir. Bununla birlikte Düzeltmiş Durasyon (Modified Duration) Macaulay Durasyon'a göre faiz oranındaki değişimin menkul kıymetin fiyatına olan etkisini daha hassas şekilde ölçer. Küresel ekonomilerde yüksek enflasyon ortamı, şiddeti artan parasal sıkılaştırma politikaları faiz oranı riskini daha da önemli hale getirdi. Yüksek enflasyon ve parasal sıkılaştırma nedeniyle özellikle borçlanma araçları fonları faiz oranı riskine maruz kalmakta. ESMA'nın

(European Securities and Markets Authority) Şubat 2023 tarihinde yayımladığı “TRV Risk Monitor” raporunda artış gösteren risk faktörleri içerisinde enflasyon ve faiz oranı değişimine yer verildi. Buna göre, küresel borçlanma araçları yatırım fonları 2022 yılı süresince fon ortalama vade sürelerini artan risk nedeniyle azalttılar. ESMA'nın verilerine göre yüksek getirili tahvil fonlarının ortalama vade süreleri 2022 yılının ikinci çeyreği sonunda son sekiz yılın en düşük vade süresi olup 3,5 yıla kadar azaldı. Euro döviz cinsi IG Kurumsal Tahvil Endeksi'nin süresi 2022 yılı ikinci çeyrek sonunda 5,2 yıldan 4,6 yıla düştü. Euro döviz cinsi yüksek getirili özel sektör tahvil endeksi ise 4,1 yıldan 3,2 yıla geriledi. Genel olarak küresel piyasalarda yer alan borçlanma araçları, korunma amaçlı vade sürelerini azaltmakta. Bununla birlikte sermaye piyasalarında işlem gören türev araçlarla da riskten korunulabilir. Küresel piyasalarda en yaygın kullanılan türev araçlar faize dayalı future ve SWAP işlemleridir. Ülkemizde ağırlıklı olarak kullanılan SWAP sözleşmeleri fon yöneticisinin riski azaltmasını ve sabit faizli varlığı değişken faizli varlığa dönüştürmesini sağlar. Faize dayalı future sözleşmelerinin kullanımının daha etkin olması ile birlikte risk yönetim araçları da gelişim gösterebilir. Faiz oranı riski yönetimi, portföy yönetimi sektöründe gerek SPK'nın düzenlemeleri gerekse sektörde yer alan portföy yönetim şirketlerinin içsel prosedürleri doğrultusunda, tüm paydaşların mevcut araç ve literatürde bulunan teknikleri birlikte kullanması ile daha etkin yönetilebilecek. Bu sayede sadece risk yönetimi faaliyetinde değil getirinin de maksimizasyonunda daha yüksek fayda sağlanacaktır.

Magnus ile Yapay Zekanın Gücünü Keşfedin

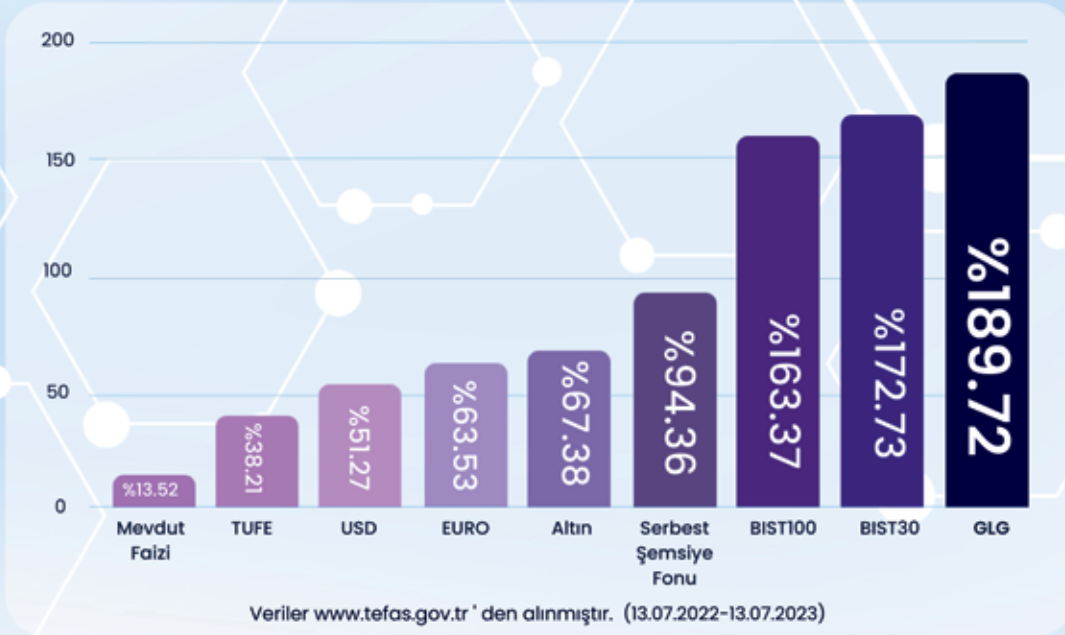

Son 1 Yıllık Getiri

%189.72

GLG

GLOBAL MD PORTFÖY
CAPİTAL HİSSE SENEDİ SERBEST FON
(HİSSE SENEDİ YOĞUN FON)

GLG Hisse Senedi Yoğun Serbest Fonunu TEFAS'a üye olan tüm banka ve aracı kurumlardan alabilirsiniz!

Bizi takip edin!

www.getmagnus.com

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu sebeple yatırım yapmadan önce ilgili fon izahnamesinin incelenmesi gereklidir. Yatırım fonlarının geçmiş dönemlere ilişkin getirileri gelecek dönem getirileri için gösterge değildir.

Yapay Zekanın Büyük Gücü

Sektördeki 25. yılı kutladığım bu dönemde sanıyorum ki beni heyecanlandıran en önemli gelişme yapay zekanın hayatımıza entegrasyonu oldu. Uzun yıllar hizmet ettiğim sermaye piyasaları aracı kurumları ve portföy yönetim şirketlerinin günlük rutin işlerinin artık yapay zeka teknolojilerine bırakıldığını hep birlikte deneyimliyoruz. Bu rutin operasyonel işlerin ötesinde artık yatırım kararları alırken de yapay zekayı deneyimlemek oldukça heyecan verici. Üstelik bu deneyimi sadece simülasyon ortamında değil direkt olarak yatırım fonları yönetiminde ve hatta yatırım danışmanlığı seviyesinde yaşıyoruz. Peki yapay zeka hayatımıza ve finans dünyasına nasıl entegre oldu?

Yapay Zekanın Ayak Sesleri

Yapay zeka, bilgisayar sistemlerinin insan benzeri zeka ve zekâya benzer yetenekler geliştirmesini hedefleyen bir alan olarak 1950'lerde ortaya çıkmıştır. 1950'ler ve 1960'larda, yapay zeka çalışmaları daha çok mantıksal çıkarım, sembolik programlama ve bilgi işleme üzerinde yoğunlaşmıştır. 1970'lerde, uzman sistemler popüler hale geldi. Uzman sistemler, uzman bilgisini bir bilgisayar programında toplamak ve uzmanlık düzeyinde kararlar verebilmek için kullanılıyordu. Bu dönemde, yapay zeka araştırmalarında da belirli bir ilerleme kaydedildi. 1980'lerde ve 1990'larda, yapay sinir ağları ve makine öğrenmesi gibi alanlarda büyük gelişmeler yaşandı. Yapay sinir ağları, beyin hücrelerinin çalışma prensiplerini taklit ederek bilgisayar sistemlerinin öğrenme ve tanıma yeteneklerini geliştirmeyi amaçlar. 2000'lerden itibaren, büyük veri ve yüksek işlem

İskender Ada
VP of Business Development &
Shareholder
Magnus AI

gücüne erişim, yapay zeka alanında büyük bir ivme kazandırdı. Derin öğrenme ve büyük veri analitiği gibi tekniklerle, yapay zeka sistemleri daha da gelişti ve çeşitli alanlarda kullanılmaya başlandı.

Finans Alanında Yapay Zeka

Finans alanındaki kullanımına baktığımızda ise bu yolculuğun 1980'lerde olgunlaşmaya başladığını görüyoruz. O dönemde de uzman sistemler, finansal karar destek sistemleri için kullanıldı. Özellikle risk yönetimi ve portföy yönetimi gibi alanlarda uzman sistemlerin kullanımı arttı. 1990'larda finansal piyasalardaki trendleri tahmin etmek için yapay sinir ağlarına dayalı sistemler geliştirildi. 2000'lere geldiğimizde büyük veri analitiği, finans alanında büyük bir etki yaptı. Finansal kurumlar, büyük veri analizi ve veri madenciliği tekniklerini kullanarak piyasa trendlerini analiz etmeye başladı. Geçtiğimiz son 10 yıl içinde de derin öğrenme ve doğal dil işleme tekniklerinin gelişmesiyle birlikte, yapay zeka finansal hizmetlerde daha geniş bir kullanım alanı buldu.

Yatırım Fonları Yönetiminde Yapay Zeka Etkisi

Yapay zeka ile yönetilen yatırım fonları, son yıllarda finans sektöründe hızlı büyüyen bir trend haline gelmiştir. Bu fonlar, geleneksel portföy yönetiminden farklı olarak, yapay zeka ve makine öğrenme tekniklerini kullanarak yatırım tavsiyesi üretir. Yapay zekanın finansal analiz ve tahmin yetenekleri, yatırım fonlarının yönetiminde büyük bir etki yapmıştır. Bu fonlar, büyük miktardaki finansal veriyi analiz ederek piyasa trendlerini tahmin etmeye çalışır. Yapay zeka, algoritmalara dayalı analizlerle, potansiyel riskleri değerlendirir, potansiyel getiri sağlayabilecek fırsatları belirler ve yatırım stratejilerini optimize eder. Yapay zeka ile yönetilen yatırım fonlarına "robo-danışmanlar" da denir. İlk robo-danışmanlar, 2008 finansal krizinden sonra, yatırımcıların maliyetleri düşürmek ve yatırım süreçlerini basitleştirmek için alternatif arayışlarıyla ortaya çıktı. Robo-danışmanlar, düşük maliyetlerle yatırım hizmeti sunarken, aynı zamanda daha geniş bir yatırımcı tabanına erişimi kolaylaştırdı. Yapay zeka ve makine öğrenme teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, robo-danışmanların etkinliğini artırmıştır. İnsan faktörünün en aza indirildiği ve karar alma süreçlerinin otomatik hale geldiği bu fonlar, daha objektif ve hızlı yatırım kararları almayı sağlar. Ayrıca, yatırımcıların portföylerini düzenli olarak optimize etmelerine ve risklerini daha iyi yönetmelerine de yardımcı olur.

Peki Ya Yapay Zekanın Portföy Yönetim Performansı?

Ülkemizde de bu konuda kıymetli çalışmalar yapılıyor. Örneğin benim de bir parçası olduğum, Magnus algoritmaları ile yönetilen Global Md

Portföy Capital Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)'a bakalım. GLG kodu ile TEFAS platformunda tüm detaylarına ulaşabilirsiniz. Bu yatırım fonunun performansını aşağıdaki tablodan da net bir şekilde görebiliyoruz.

13 Temmuz 2023 itibarıyla bir yıllık getirisi %189,72 gibi alternatif yatırım araçlarına göre oldukça başarılı bir seviyede olan GLG yatırım fonunun yönetiminde Magnus'un yapay zeka tabanlı portföy yönetimi platformunun kullanıldığını vurgulamak istiyorum. Fonun türü itibarıyla içeriğinde hisse senedi ve türev ürünler bulunuyor. Yapay zekanın geldiği seviyeyi görmek adına önemli bir gelişme. Magnus sadece BIST hisse senetleri değil özellikle yabancı hisse senetleri ve ETF'ler üzerinde de bu performansı yakalayabiliyor. Yatırım fonları, emtialar ve hatta kripto paralar için de portföy optimizasyonları yaparak, finans kurumlarının müşterilerine geniş bir yatırım evreni içinde hizmet sunmasını sağlıyor.

Magnus gücünü kendine has algoritmasından, tüm finans kurumlarına hızla entegre olabilen teknolojisinden ve tabii ki bu konuda dünyanın önde gelen isimlerinden oluşan kurucu ekibinden alıyor. Kurucu ortakları arasında dünya genelinde tanınmış ve sürekli olarak yeni makine öğrenmesi algoritmaları geliştiren Prof. Dr. Mehmet Caner, Prof. Dr. Özlem Önder, Dr. Esra Ulaşan bulunuyor. Küresel finansal ekosistemde seri girişimci olan Ercan Gümüş'ün iş ve teknoloji geliştirme alanındaki katkılarının yanında özellikle New York ve San Francisco'daki etkinlikleri sayesinde Magnus'un gücü, yakın zamanda Amerika'da da hissedilecek. Ben de çeyrek asırlık sermaye piyasaları ve finansal teknolojiler alanındaki deneyimlerimi bu harika ekiple birlikte geliştiriyor ve sektörle paylaşıyorum. Bu perspektiften baktığımızda önümüzdeki dönemde ülkemizde çok daha fazla finansal hizmet alanının içinde yer alacağımızı söyleyebilirim.

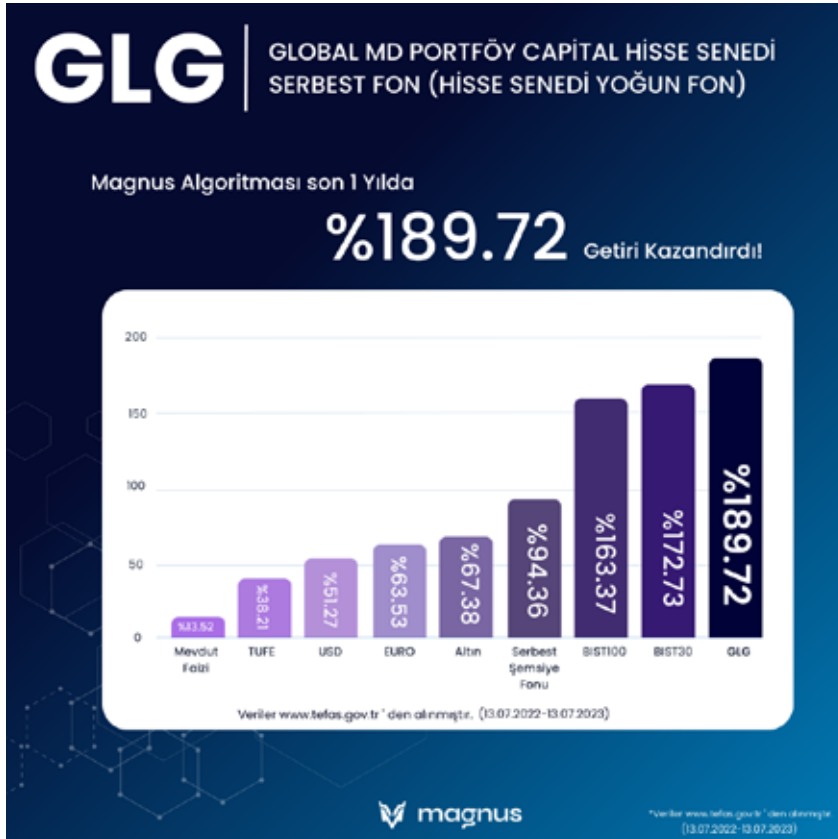
Magnus aynı zamanda doğuştan servis bazlı yapısı ile bugün ülkemizdeki banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketi ve veri sağlayıcı firmalara çok hızlı bir şekilde entegre olabilmektedir. Bunun en güzel örneği çok yakında lansmanı yapılacak olan ve ülkemizin önce gelen bankalarından biriyle son kullanıcıya sunulacak olan dijital yatırım danışmanlığı hizmetidir. Bu uygulamada yüzbinlerce müşteri, kendi belirlediği yatırım evreninde, kendi risk tercihlerine uygun olan model portföyleri Magnus aracılığı ile banka uygulaması üzerinden alabilmektedir. Buradaki en önemli konulardan biri de Magnus'un, BDDK ve SPK tarafından belirlenen regülatif unsurların ve bilgi sistemleri güvenliği süreçlerinin içinde başarı ile entegrasyonu sağlamış olmasıdır.

Gelecek

Ben bu yazıyı hazırlarken PWC 2023 Dünya Varlık ve Portföy Yönetimi araştırma raporu yayımlandı. Oldukça ilgi çekici tespitler ve öngörüler bulunuyor. Artık fon yöneticilerinin yaklaşık %90'ı yapay zeka teknolojilerini hayatlarına adapte ediyor. Yönetilen portföy büyüklüğünün 2027'de bugüne göre %25 artış sağlayacağı öngörülüyor. Robo danışmanların yönetilen toplam portföy büyüklüğündeki payı da hızla artıyor. Yeni deneyimlere iştahı her daim yüksek olan milenyalere önümüzdeki yedi sene içinde portföy büyüklüğünün 68 Trilyon USD olacağı öngörülüyor. Çok sevdiğim ve sıklıkla kullandığım bir söz var: "Geleceği tahmin etmenin en iyi yolu onu yaratmaktır!" Bu sözün varlık yönetimi sektörünün geleceği ile bağdaştırdığımızda Magnus'un önümüzdeki dönem kendinden çok daha fazla söz ettireceğini söyleyebilirim.

Yapay zekanın gücünü keşfetmek için sizleri de Magnus'la tanışmaya bekliyoruz.

Güzel bir gelecek için.

Fon Dünyasında Yeni Değerleme Yönergesi ile Oyunun Kuralları Artık Daha Net!

Son yıllarda hızlanan teknolojik dönüşümün önemli ölçüde etkilediği alanlardan birisi de hiç şüphesiz finans dünyası. Konuya sermaye piyasaları perspektifinden baktığımızda; yatırımcının getiri arayışı, farklı ürünlerin çıkması, kanun koyucunun getirdiği yeni kurallar gibi gelişmeler ışığında Türkiye fon pazarının büyük bir değişime uğradığını söyleyebiliriz. Portföy yönetim sektörü konjoktüre bağlı olarak daha fazla finansal mühendislik gerektiren, daha sofistike ürünlerle yatırımcının karşısına çıkıyor. Fon dünyasında yaşanan bu değişiklikler, daha net ve belirgin yöntemleri içeren mevzuatsal düzenlemeleri de beraberinde getiriyor. Hiç şüphesiz bunlar da, içinde bulunduğumuz bu dijital dönüşüm sürecinin en önemli parçası olarak konumlanmış durumda.

Bu mevzuatsal değişikliklerden biri de, Temmuz ayı başında yürürlüğe giren Kolektif Yatırım Kurulu Portföylerinde Yer Alan Varlıkların Değerleme Esaslarına İlişkin Yönerge olarak karşımıza çıkıyor. Söz konusu yönerge sektördeki uygulama birliğinin sağlanması noktasında önemli bir gelişim olarak görülüyor. Bu yönerge ile, fonların içerisindeki menkul kıymetlerin değerlendirme yöntemi de değişmiş oldu. Kurumların kendi izahnamelerine göre hareket ettikleri noktaların bir çerçeveye oturtulmasının sektöre bir standart getirdiğini ve haksız rekabetin önüne geçilmesi noktasında önemli bir adım olduğunu da söylemek yanlış olmaz.

Yönergeye biraz daha yakından bakacak olursak...

12.04.2023 tarih ve 417 sayılı Birlik Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilen ve 03/07/2023 tarihinde yürürlüğe giren bu yönerge;

Murat Atar
Fon Yönetimi ve Kolektif Saklama Direktörü
Infina Yazılım A.Ş.

-menkul kıymet yatırım fonu/ortaklıkları,
-girişim sermayesi yatırım fonu/ortaklıkları,
-gayrimenkul yatırım fonu/ortaklıkları,
-emeklilik yatırım fonu,
-borsa yatırım fonu
portföylerine dahil edilebilen varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esasların belirlenerek uygulama birliğinin sağlanmasını amaç ediniyor. Yönergede varlıklara ilişkin değerlendirme yöntemleri çeşitli başlıklar halinde ele alınıyor ve spesifik hesaplama gerektiren kıymetler üzerinde detaylar verilerek, netlik ön planda tutuluyor. Aynı zamanda fon değerlendirme tarihinde ilgili kıymetin BİAŞ Borçlanma Araçları piyasasının ilgili pazarında alım satımına konu olması ve alım satımına konu olmaması durumu iki farklı şekilde ele alınarak, her iki durumda yapılacak iç verim hesaplamasının farklılığı vurgulanıyor. Aynı zamanda, yurtdışı piyasalarda işlem gören yabancı döviz cinsli kıymetlerle ilgili de bir standartlaşma sağlanmış oluyor.

Safiye Yeşilirmak
Kıdemli Ürün Yöneticisi
Infina Yazılım A.Ş.

Infina'nın Rolü

Bütün bu gelişmeler hiç şüphesiz ki bütün finans sektörünü yakından ilgilendiriyor. Infina olarak sektördeki fonların %70'ten fazlasının bizim çözümleri kullanıyor olmasının haklı gururunu ve mutluluğunu yaşarken, sektör için oldukça önemli olan bu değişimleri de yakından takip ediyoruz. Kurumların bir araya gelerek fikir alışverişinde bulunmalarının ve tereddüt edilen konuların resmi kurumlara iletilmesi sürecinin tek elden yürütülmesinin faydalı olabileceğini öngördük ve bu nedenle bir organizasyona ev sahipliği yapıp, geçtiğimiz haftalarda teknoloji partneri olduğumuz Portföy Yönetim Şirketleri, Fon Yönetim Şirketleri ve Saklamacı Kurumların dahil edildiği toplantılar organize ederek, onları bir araya getirdik. Söz konusu yönergenin tüm maddeleri özelinde yapmış olduğumuz geliştirmeleri, örnekler üzerinden kurumlara aktardık. Infina olarak, paydaşlarımızın sorumluluklarını bizim sorumluluğumuz gibi benimsiyor ve her geçen gün daha akılcı çözümler üretmek için yol haritamızı birlikte çiziyoruz.

GELECEĞİN İZİ

infina

INNOVATION FOR FINANCE

Yatırım Fonlarına Start - Up Dinamiği Geldi – YANCEP

Yatırım fonlarının temel değer önerileri Yancep'in de temel değer önerilerini oluşturuyor ve yatırımcıların hayatını kolaylaştırıyor. Bizim gibi yüksek enflasyon yaşayan ülkelerde paranın erimesine engel olmak için yatırım yapmak çok önemli. Yatırım fonlarının minimum alış tutarları çok düşük olduğu için 1 TL birikimin bile Yancep'te yatırıma dönüşebiliyor olması ilk değer önerimiz.

Yancep, herkesin 1 TL'lik birikimini yatırıma dönüştürebilmesine yardımcı olma misyonuyla kuruldu. Bu işte bizi harekete geçiren faktör, çevremizdeki insanların yaşadığı birikim ve yatırım yapma zorluklarıydı. Arkadaşlarımızın çoğunun “Neye yatırım yapmalıyım?” sorusuna cevap bulamadığını fark ettik. “Daha fazla insanı birikim sahibi yapmak için ne yapabiliriz?” ve “Herkesin yatırım yolculuğuna nasıl katkıda bulunabiliriz?” soruları kafamızda dolaşmaya başladı. İlk olarak, küresel benzer iş modellerini ve trendleri inceledik. Mikro yatırım trendinin son yıllarda Amerika ve Avrupa’da popüler hale geldiğini, Z kuşağının mikro yatırım uygulamalarını tercih ettiğini gördük. Ayrıca, mikro yatırım uygulamalarının, finansal

okuryazarlığı sınırlı olan kişilere yatırıma başlamaları için bir fırsat sunduğunu gördük. Küreselde incelediğimiz modelleri Türkiye’nin dinamikleriyle birleştirerek değer önerilerimizi oluşturduk ve Yancep yolculuğumuzun ilk adımlarını attık. Türkiye pazarında, küçük yatırımcıya en uygun yatırım ürünlerinin yatırım fonları olduğunu düşünerek uygulamayı hayata geçirirken yatırım fonları ile başladık.

Yatırım Fonlarının Avantajlarını Yancep'in Değer Önerisi Olarak Benimsedik

Yatırım fonlarının temel değer önerileri Yancep'in de temel değer önerilerini oluşturuyor ve yatırımcıların hayatını kolaylaştırıyor. Bizim gibi yüksek enflasyon yaşayan ülkelerde paranın erimesine engel olmak için yatırım yapmak çok önemli.

Yatırım fonlarının minimum alış tutarları çok düşük olduğu için 1 TL birikimin bile Yancep'te yatırıma dönüşebiliyor olması ilk değer önerimiz. Bir diğer değer önerimiz ise uzman yönetim. Ne yazık ki Türkiye'deki küçük yatırımcılar sosyal çevrelerinde veya sosyal medya gruplarında duyduklarıyla hareket ederek yatırım yapabiliyorlar ve zaten kısıtlı olan birikimlerini kaybedebiliyorlar. Yatırım fonlarının uzmanlar tarafında yönetilmesi küçük yatırımcının avantajına. Son olarak tematik yatırımı sayabiliriz. Özellikle pandemi sonrası artan tematik yatırım anlayışının gençler arasında çok popüler olduğunu görüyoruz. Yancep'te de en çok tematik fonların tercih edilmesi bunun bir göstergesi. Biz tematik fonları daha geniş kitlelere duyurarak etki yatırımının, sürdürülebilir yatırım anlayışının yaygınlaşmasını hedefliyoruz.

Ege Ertez
Yancep Kurucu Ortağı

Hilmi Kaya
Yancep Kurucu Ortağı

Portföy Yönetim Şirketleri İçin Yeni Bir Dağıtım Kanalı Olduk

Şirketi 2021 yılının Aralık ayında kurduk. 2022 yılı başında Gedik Yatırım hiBoost ve Appcent'ten ilk yatırımımızı alıp Gedik Yatırım ile entegrasyon çalışmalarına başladık ve 2022 yılının Temmuz ayında lansmanımızı yaptık. Yatırımcılar Yancep üzerinden Gedik Yatırım'da yatırım hesabı açarak yatırıma başlayabiliyorlar. İlk aşamada beş adet fonla başladığımız yolculukta farklı risk, tema ve varlıklarda 10 fona çıktık. Şimdi ise tüm TEFAS fonlarını kullanıcılara özel listelemeler ve kullanıcı dostu bir arayüz ile sunuyoruz. Dileyen yatırımcılar seçim dilemması yaşamadan 10 fon içerisinde bir dağılım yaparken, dileyen yatırımcılar ise tüm fonlar arasından kendilerine en uygun fonlara yatırım yapabiliyorlar. Kullanıcılara sağlanan faydalara ek olarak portföy yönetim şirketleri için de yeni bir dağıtım kanalı yaratmış olduk.

Yancep'te önem verdiğimiz bir diğer konu ise hız. Her ikimiz de kurumsal hayattan sonra start-up ekosistemine geçiş yaptık. Bu bize sürekli dinamik bir yapı içinde kullanıcı taleplerine en hızlı şekilde yanıt verme disiplinini kazandırdı. Bu sebeple Yancep hem ekip hem de ürün olarak değişen koşullara çok hızlı adapte olup, kullanıcıların en doğru ürüne en hızlı şekilde ulaşabilmeleri için sürekli olarak güncelleniyor.

Yatırımı Otomatikleştiren Yeni Projelerimiz Yolda

Yancep'in en önemli değerlerinden biri inovasyon kültürü. Finansal teknoloji dikeyinde yeni özellikler ve kolaylıklar geliştirmeye devam ediyoruz. Yakın zamanda TEFAS fonlarının lansmanını gerçekleştirdik. TEFAS fonlarını özel liste isimleri ile kategorize ederek fon yatırımını daha kolay bir hale getirdik. Odak noktalarımızdan bir diğeri de finansal okuryazarlığı geliştirmek. Bu kapsamda uygulama içerisi-

“Finansal teknoloji dikeyinde yeni özellikler ve kolaylıklar geliştirmeye devam ediyoruz. Yakın zamanda TEFAS fonlarının lansmanını gerçekleştirdik. TEFAS fonlarını özel liste isimleri ile kategorize ederek fon yatırımını daha kolay bir hale getirdik.”

ne “Keşfet” modülünü ekledik. Kullanıcılar bir yandan güncel finans haberlerini, fon analizlerini ve fon karşılaştırmalarını, haftanın öne çıkan gelişmelerini takip ederken bir yandan da birikim ve yatırım konularında bilgi seviyelerini artırabilecek ve finansal okuryazarlık skorları elde edebilecek.

Son olarak farklı yatırım araçlarını da kullanıcılarımıza sunmayı planlıyoruz. Kullanıcılarımızın portföylerini çeşitlendirebilmeleri ve yeni teknolojilere yatırım yapabilmeleri için farklı opsiyonları değerlendiriyoruz. 2023 yılı içerisinde yeni lansmanlar ile birlikte Yancep'in ismini sıkça duyacaksınız. Uygulamayı App Store, Google Play Store ve Huawei App Gallery'den indirebilirsiniz.

Portföy Yönetiminde Yatırım Danışmanlığı Lisansı

Yatırım danışmanları; yurtiçi ve yurtdışı piyasalarının yanında araştırma ekibi ile birlikte çalışarak, yatırımcıların nakit akışları, kur ve faiz risklerini göz önünde bulundurarak, analist ve trader'ların beklenti ve analizlerini de dikkate alarak, müşterilerine özel yatırım öneri ve tavsiyeleri sunmaktadır.

Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ő, Türkiye'nin faaliyet izni almış ilk alternatif yatırım fonu yönetim şirketi olarak 2015 yılında kurulmuştur. Mevcut durumda, Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ő, sahip olduğu yetki belgesi ile portföy yönetim şirketlerinin tüm faaliyet konularında hizmet vermeye devam etmektedir. Şirketin bu-

gün kurucusu/yöneticisi olduğu 25 adet gayrimenkul ve 34 adet girişim sermayesi yatırım fonu, beş menkul kıymet yatırım fonu ile HDI Fibaemeklilik'in kurucusu, Re-pie'in yöneticisi olduğu bir adet emeklilik fonu bulunmakta ve yönettiği portföy büyüklüğü 25,8 milyar TL'ye ulaşmış durumdadır.

2023 yılında yönetilen portföy büyüklüğü bir önceki yıla göre

yüzde 131 oranında artarak 25,8 milyar lirayı aşan Re-Pie Portföy'ün yatırımlarının yaklaşık yüzde 59'luk bölümü girişim sermayesinde, yüzde 35'i ise gayrimenkul sektöründe yer alıyor. Yüzde 6'lık kısmı da özel portföy yönetimi ve menkul kıymet fonlarından oluşuyor.

Her gün, yurt içi ve yurt dışı piyasalarda ortaya çıkan veriler, yaşanan ekonomik gelişmeler ve

Alim Telci
Genel Müdür
Re-Pie Portföy

bunların neticesinde piyasalarda oluşan dalgalanmalardan doğan fırsatlar; sektörde profesyonel bilgi, tecrübe ve tekniklerle değerlendirilerek genel ve kişiye özel, uygun yönlendirici yatırım kararı tavsiyesinde bulunacak portföy yönetimi şirketlerine olan ihtiyacı giderek arttırmaktadır.

Buradan yola çıkılarak, Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş. araştırma biriminin hazırladığı ve/veya üçüncü tarafça hazırlanmış ve yayınlanmış raporları ile ekonomik göstergeleri takip ederek yaptığı piyasa analizleri ve finansal varlık analizleri çerçevesinde, şirketimiz ile yatırım danışmanlığı sözleşmesi imzalayan kurumsal ve bireysel müşterilere, sermaye piyasası araçları ile bunları ihraç eden ortaklık ve kuruluşlar hakkında, yönlendirici yorum ve tavsiyelerde bulunmak amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile Yatırım Danışmanlığı Lisansı yetkisi almıştır.

Yatırım ürünlerinin getiri fırsatlarından yararlanmak için ürünler ve piyasalar hakkında bilgi sahibi olunması gerekmektedir. Yatırım

Danışmanlarımız, bu hizmeti sunacakları müşterilerimize öncelikle “yerindelik testi” uygularlar. Yerindelik testinin amacı; müşteriye en uygun ürün ve hizmeti sunabilmek için, müşterinin yatırım amaçları, mali durumu ile bilgi ve tecrübesini tespit etmektir.

Şirketimiz, fon kurulması ve yönetimi ile portföy yönetimi faaliyetlerine ek olarak, Yatırım Danışmanlığı Lisansı ile de müşterilerine doğru zamanda doğru yatırım yapmaları amacıyla, profesyonel ekiplerimiz vasıtasıyla tavsiye vermektedir. Müşterilerimiz bu tavsiyeleri değerlendirerek, yatırımlarını bizzat kendileri yapar ve yönetirler.

Yatırım danışmanlarımız; yurtiçi ve yurtdışı piyasalarının yanında araştırma ekibimiz ile birlikte çalışarak, yatırımcıların nakit akışları, kur ve faiz risklerini göz önünde bulundurarak, analist ve trader'ların beklenti ve analizlerini de dikkate alarak müşterilerine özel yatırım öneri ve tavsiyeleri sunmaktadır.

Yatırım Danışmanlığı hizmetimizin önemli özellikleri:

1. Yatırımcılarımızın risk profili ile uyumlu varlık dağılımının ve beklenti - ihtiyaçlarına uygun varlık dağılımı önerisinin sunulması,
2. Sunulan ürünlerdeki çeşitlilik ile yatırımcılarımızın beklentilerini karşılayabilme ve riskin dağıtılması hususlarında yatırımcılarımıza avantaj tanınması,
3. Bireysel yatırımcılar, tüzel kişiler, vakıf ve sandıklar, sigorta ve reasürans şirketlerine maksimum katma değeri yaratacak özel raporlama yapılması ve diyalog kurulması,
4. Geniş bir raporlama periyotları ile yurt içi ve yurt dışı piyasalarla ilgili görüş ve tavsiyelerinin paylaşılması,

“ Yatırım ürünlerinin getiri fırsatlarından yararlanmak için ürünler ve piyasalar hakkında bilgi sahibi olunması gerekmektedir. Yatırım Danışmanlarımız, bu hizmeti sunacakları müşterilerimize öncelikle “yerindelik testi” uygularlar. Yerindelik testinin amacı; müşteriye en uygun ürün ve hizmeti sunabilmek için, müşterinin yatırım amaçları, mali durumu ile bilgi ve tecrübesini tespit etmektir. ”

5. Portföy performans analizinin sunulması,
6. Senaryo analizleri, verim eğrisi analizleri, temel ve teknik analizlerle makro-ekonomik görünüm dikkate alınarak, yatırımcılara yorum ve tavsiyelerde bulunulması,
7. Model yatırım portföyleri oluşturularak ve bu portföyleri yakından takip ederek değişen piyasa koşullarına göre anlık güncellemelerinin sağlanması.

Şirketimiz yeni hizmet kolu ile, müşterilerimizin ihtiyaç ve taleplerini merkeze alan bu hizmet ile müşteri memnuniyetini en yüksek düzeye çıkarmayı hedeflemektedir.

Sürdürülebilir finans ormanı üzerinden bir rota çizmek

"Açık yeşil" ve "koyu yeşil" fonların gelişen evreni

Finans dünyasında, sürdürülebilir yatırım, portföylerini çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) ilkeleriyle uyumlu hale getirmek isteyen yatırımcıları çekerken merkezi bir ol oynamaktadır. Bununla birlikte, belirsiz tanımlar ve değişen yorumlar, sürdürüle-

bilir yatırımları oldukça heterojen bir ortama taşımış ve yatırımcıların hangi fonların değerleriyle gerçekten uyumlu olduğunu ayırt etmelerini zorlaştırmıştır. Zorluklardan biri fon sınıflandırmasında yatmaktadır. 2021 yılında yürürlüğe giren Avrupa Sürdürülebilir Finans Kamuya Açıklama Yönetme-

liği (SFDR), fon yöneticilerinin fonlarını üç sürdürülebilir kategoriden birine koymasını gerektiriyor. "Gri fonlar" olarak bilinen ilk kategori, sürdürülebilirlik özelliklerinden tamamen yoksundur. İkinci kategori, SFDR'nin 8. Maddesi altındaki "açık yeşil fonlar", ESG özelliklerini içerir. Üçüncü kategori, Madde 9 kapsa-

Anyve Arakelijan
Regulatory Policy Advisor
EFAMA

mındaki “koyu yeşil fonlar”, somut sürdürülebilirlik hedeflerini belirlemektedir. Kategoriye bağlı olarak, SFDR fon yöneticilerine şeffaflık gereklilikleri getirir. Ancak Avrupa Komisyonu’nun SFDR sınıflandırmasının bir etiketleme rejiminden ziyade şeffaflık çerçevesi olması niyetine rağmen, gerçek durum farklı bir şekilde ortaya çıktı. Madde 9 fonları yatırımcılara daha güçlü bir sürdürülebilirlik garantisi sunmaktadır, özellikle de ESMA, Madde 9 fonlarının portföyünün yalnızca sürdürülebilir yatırımlardan (%100) oluşması gerektiğini yinelemiştir. O zamana kadar, birçok piyasa katılımcısı, bir Madde 9 fonunun portföyünün küçük bir kısmının, portföy yönetimi amacıyla, sürdürülebilir olarak kabul edilmeyen varlıklara da yatırılacağına dair iyi niyetli bir varsayım kullanıyordu. Bu katı yorum, Avrupa Komisyonu’nun özellikle “sürdürülebilir yatırım” kavramı ile ilgili olarak anahtar SFDR konularını daha fazla açıklığa kavuşturması beklentisiyle birlikte, fon endüstrisini son derece temkinli bir yaklaşım benimsemeye ve birçok fonu Madde 9’dan 8’e düşürmeye

yöneltti. 2023’ün ikinci çeyreğinde, Avrupa Komisyonu’nun SFDR ile ilgili açıklamaları, sürdürülebilir yatırım tanımlarına daha esnek bir yaklaşım sağladı, ancak fon yöneticilerinin nasıl tepki verdiğiine dair henüz bir görüşümüz yok.

Öte yandan, Madde 8 fonları çok çeşitli yeşil tonları sunmaktadır. Bazı fon yöneticileri, silah ve tütün yatırımlarını hariç tutmak gibi yatırım politikalarına asgari ESG özelliklerini dahil ediyor. Diğerleri, varlıklarının en az yüzde 95’ini sürdürülebilir faaliyetlere yatırmayı hedefliyor. Madde 8 ve Madde 9 fonları arasındaki çizgi her zaman net değildir ve netlik kazanmak, yüksek düzeyde yatırımcı iletişimi ve fonların karmaşık ve uzun sözleşme öncesi belgelerinin derinlemesine bir analizini gerektirir. Yatırımcılar, sürdürülebilirliği nasıl yaklaştığını ve DNA’larına ne kadar yerleştiğini anlamak için fon yöneticisinin web sitesine de bakabilirler. Bununla birlikte, yatırımcıların sözleşme öncesi açıklamaları veya web sitesi açıklamalarını, her iki belgeyi aynı anda değerlendirmek bir yana, aktif olarak ne ölçüde gözden geçirdikleri oldukça tartışmalıdır. Son yatırımcılara yardımcı olmak adına, erişilebilirliği artırmak için fon dokümantasyonu düzenleyiciler tarafından basitleştirilmelidir. Sürdürülebilir yatırım alanında, kelimelerin gücü çok büyük. Yatırımcılar, adlarında “sürdürülebilir”, “etki” veya “ESG” gibi terimler bulunan fonların gerçek sürdürülebilirliği garantisi ettiğini varsayabilirler. Bununla birlikte, şu anda fon yöneticilerinin fon isimlerinde sürdürülebilirliğe yapılan referansları nasıl dahil etmeleri gerektiğini belirleyen sıkı bir düzenleme bulunmamaktadır. Fon isimleri için daha katı kurallar oluşturmak için Avrupa düzeyinde tartışmalar devam etmektedir.

ESMA, adlarında ESG ile ilgili terimler bulunan fonların en az yüzde 80 ESG özelliği sergilemesi gerektiğini önermiştir. Ek olarak, adında “sürdürülebilir” olan fonlar, yatırımlarının en az yüzde 50’sinin sürdürülebilir olmasını sağlamalıdır. Bununla birlikte, önerilen bu kurallar, yeşil yıkamanın hariç tutulmasını garanti etmemektedir, çünkü birçok sürdürülebilir kavram hala net tanımlardan yoksundur. Bu nedenle, SFDR incelemesi gerçekleşene kadar yeni kurallar ertelenmelidir. Fon adlarının fonun özelliklerini doğru bir şekilde yansıtmasını sağlamak çok önemli olsa da, yatırım kararları alırken yalnızca fon adlarına güvenmek tavsiye edilmez.

Sonuç olarak, fon ve portföy yönetimi endüstrisi, son yatırımcılarla birlikte, sürdürülebilir finans mevzuatında zorluklar ve belirsizliklerle karşılaşmaktadır. Bununla birlikte, ufukta ilerlemenin cesaret verici göstergeleri var. Mevcut eksiklikleri gidermek için SFDR’nin düzenleyici teknik standartlarında (RTS) revizyonlar şu anda devam etmektedir ve SFDR’nin gelecek için daha kapsamlı bir gözden geçirmesi planlanmaktadır.

Ek olarak, Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi’nin (CSRD) yakın zamanda uygulanan aşamalı mevzuatı, ESG verilerinin erişilebilirliğini ve güvenilirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Bu gelişmeler, diğerleriyle birlikte, sürdürülebilir yatırımın karmaşık ortamına açıklık getirme ve yatırımcıları daha bilinçli kararlar almaları için güçlendirme potansiyeline sahiptir. Fon yöneticileri yeni politika ilkelerine uyum sağlamaya devam ettikçe, Madde 8 ve Madde 9 fonları için piyasaların önümüzdeki birkaç yıl boyunca sürekli bir değişim durumunda kalması muhtemeldir.

El Nino

Gıda, ülkelerin enflasyon sepetlerinde yüksek yer tutması nedeniyle de yakından takip edilen bir kalem konumunda. Ancak, olumlu görünüm muhtemel hava koşulları etkisiyle bozulabilir.

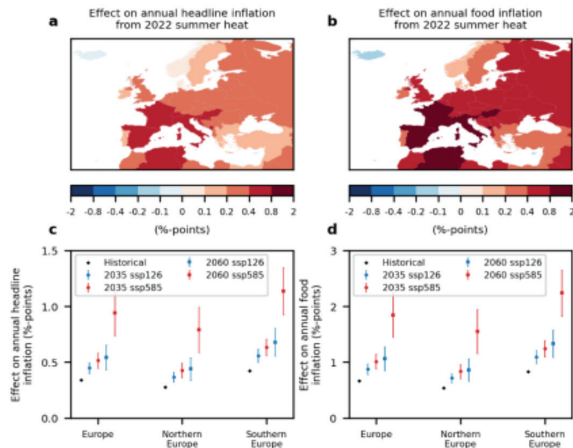
Yaz ayları, küresel piyasalarda likiditenin düştüğü ve yatırımcıların dikkatlerini daha çok tatil beldelerine yönelttiği dönemler olarak ön plana çıkıyor. İngiltere hisse piyasaları orijinali "Mayıs'ta Sat ve Git*" deyişi de bu davranış biçiminin yansıması. 19. Yüzyılda İngiliz aristokrasinin ve bankerlerinin elindeki hisseleri satarak, Londra sıcağından uzaklaşp güz mevsiminde piyasalara dönmelerini niteliyor. Bu alışkanlığın sadece o dönemde değil, günümüzde de geçerliliğini koruduğuna dair birçok akademik çalışma mevcut. Çalışmaların çıktıkları, tarihsel ortalamalar göz önüne alındığında küresel hisse piyasalarının Mayıs-Eylül aralığında diğer aylara göre daha zayıf performans gösterme ihtimalini işaret ediyor.

Biz de içinde bulunduğumuz yaz aylarında güncel tartışmalardan biraz uzaklaşmak ve küresel enflasyon dinamiklerine farklı bir açıdan bakmak istiyoruz. ECB'nin küresel ısınma ve gıda fiyatları üzerine yayımladığı son çalışma**, merkez bankalarının enflasyonla mücadelesi-

nin yalnız kısa vadede değil orta-uzun vadede de önemli riskler barındırdığını gösteriyor. 2035 yılına kadar projekte edilen iklim koşulları altında, küresel ısınma kaynaklı olarak ekonomilerde gıda enflasyonu her yıl %0,92-3,23 bandında ve manşet enflasyon her yıl %0,32-1,18 bandında ek yükseliş kaydedebilir. Projeksiyonu aşan ekstrem hava koşulları bu tahmini enflasyonist etkiyi 1,5 katına kadar çekebilir. Bu doğrultuda, geçen yılki bunaltıcı sıcakların Avrupa'daki gıda fiyatlarını %0,67 yükselttiği tahmin ediliyor (Grafik 1).

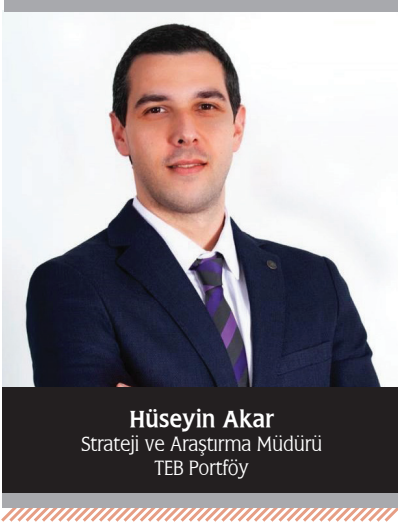
Bu yaz da geçen yıla benzer şekilde hayli yüksek hava sıcaklıkları kaydediliyor. ABD'li meteoroloji kuruluşu NCEP, 3 Temmuz 2023'te ortalama 17°C ile küresel çapta en sıcak günün yaşandığını bildirdi. Daha önceki rekor sıcaklık, 16,9°C ile Ağustos 2016'ta kayıtlara girmişti. Birçok uzman, önümüzdeki günlerde daha sıcak günler yaşanmasını muhtemel görüyor ve bunu "El Nino" doğa olayı ile de pekiştiriyor. İspanyolca küçük oğlan anlamına gelen El Nino, ekvator boyunca batı yönünden esen rüzgârların yavaşlaması ile okyanus yüzey sıcaklıklarının artmasını niteliyor. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), El Nino'nun Eylül ayına kadar başlama ihtimalini %80 olarak açıkladı. Science Dergisi'nde yayımlanan bir çalışma***, 3 ile 5 yıl arasında etki göstermesi beklenen El Nino'nun dünya GSYH'sinden 3,4 trilyon USD silebileceğini öngörüyor.

2023'ün ilk yarısı dünya gıda fiyatlarının belirgin geri çekildiği ve böylece merkez bankalarının enflasyonla mücadelesine katkı sağladığı bir dönem oldu (Grafik 2). FAO gıda endeksi, Mayıs ayı itibarıyla yıllık bazda %21 gerileme gösterdi. Özellikle bitkisel yağ ve tahıl fiyatlarında düşüş mevcut. Gıda, ülkelerin enflasyon sepetlerinde yüksek yer tutması nedeniyle de yakından takip edilen bir kalem konumunda. Ancak, olumlu görünüm yukarıda bahsettiğimiz muhtemel hava koşulları etkisiy-

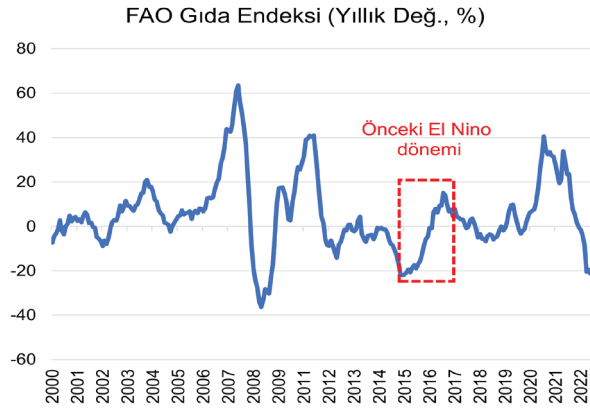

Kaynak: ECB

Grafik 1

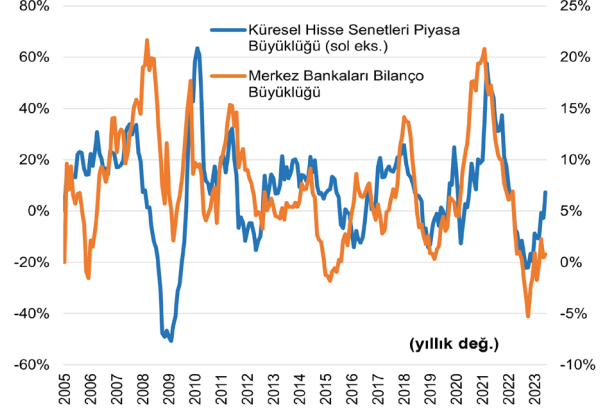
le bozulabilir. El Nino'nun hüküm sürdüğü bir önceki dönem olan 2015-2016 yıllarında, FAO gıda endeksinin yıllık değişimi -%20'li seviyelerden %15'li seviyelere yükselmişti.

Kaynak: FAO, TEB PYS

Grafik 2

Küresel merkez bankaları, enflasyonla mücadele kapsamında faiz artış döngülerini yılın ikinci çeyreğinde de korudu. Ancak, hem kısa vadeli hem de uzun vadeli dinamikler bu faiz artışlarının küresel enflasyondaki katılığı yenmekte yetersiz kalabileceğini gösteriyor. Bu nedenle, özellikle büyük merkez bankaları üçüncü çeyrekte faiz artırımlarına devam edebilir. Son durumda, piyasa yılın geri kalanı için Fed'den 25 baz puan, Avrupa Merkez Bankası'ndan 50 baz puan ve İngiltere Merkez Bankası'ndan 150 baz puan faiz artırımını fiyatlıyor. Merkez bankalarının azalan varlık büyüklükleri de parasal sıkılaşmayı kuvvetlendiriyor.

Kaynak: Bloomberg, TEB PYS

Grafik 3

Ancak, Grafik 3'ün ima ettiği gibi son dönemde küresel hisse senetleri performansı ile merkez bankalarının aktif büyüklükleri arasındaki korelasyon zayıfladı. Bilançoların yeniden genişlemesini beklemediğimiz yılın geri kalanında, küresel hisse senetlerinde oynaklık artabilir. ABD, Avrupa ve Asya bölgelerinin büyüme ve enflasyon performansı hayli belirleyici olacak. Gelişmiş ülke nominal ve reel tahvil faizlerinde kısa vadede sert bir gerileme öngörmezken, emtia ürünlerinde zayıf performans yılın üçüncü çeyreğinde de sürebilir. Yurt içi piyasalarda ise yeni ekonomi yönetiminin politika değişiklikleri ve kademeli sadeleşme adımları gündemdeki yerini koruyabilir.

17. Yüzyılda doğan ve 18-19. Yüzyıllarda gelişim gösteren merkez bankacılığı, Fed'in 20. Yüzyılda kaptan köşküne oturması ile hızlı bir ilerleme dönemi kaydetti. Gelişen analiz tekniklerinin de katkısıyla, merkez bankaları öngörülebilir risklerin yönetimi konusunda hata paylarını sınırlı seviyelere çekti. Ancak, pandemi döneminde gördüğümüz üzere öngörülmesi güç risklerin yönetimi ise halen belirli bir zaman alabiliyor. Yaz sıcaklarını fiziksel olarak hissetsek de El Nino vb. doğa olaylarının ekonomik etkilerinin tahmini halen kolay gözüküyor.

* "Sell in May and go away, come back on St. Leger's Day"

** M. Kotz, F. Kuik, E. Lis, C. Nickel, *The Impact of Global Warming on Inflation: Averages, Seasonality and Extremes*, ECB Working Paper Series No 2821

*** C. Callaban, J. Mankin, *Persistent effect of El Nino on global economic growth*, Science, Mayıs 2023

Climetrics Fonları Çevresel Performanslarına Göre Derecelendiriyor

CDP, şirketler, şehirler, eyaletler ve bölgeler için dünyanın çevresel kamuya açıklama sistemini yürüten ve kar amacı gütmeyen küresel bir kuruluş. 2000 yılında kurulan ve 130 trilyon doların üzerinde varlığa sahip 740'tan fazla finans kuruluşuyla çalışan CDP, şirketleri çevresel etkilerini açıklamaya ve sera gazı emisyonlarını azaltmaya, su kaynaklarını gözetmeye ve ormanları korumaya motive etmek için sermaye piyasalarını ve kurumsal satın alımları kullanma konusunda öncülük etti. 2022 yılında dünya çapında yaklaşık 20.000 kuruluş, küresel piyasa değerinin yarısına sahip 18.700'den fazla şirket ve 1.100'den fazla şehir, eyalet ve bölge CDP aracılığıyla verilerini açıkladı. Tamamen TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) uyumlu olan CDP, dünyanın en büyük çevre veri tabanına sahip bulunuyor. CDP puanları, yatırım ve satın alma kararlarını sıfır karbonlu, sürdürülebilir ve dirençli bir ekonomiye yönlendirmek için yaygın olarak kullanılıyor. CDP, Bilim Temelli Hedefler girişimi, We Mean Business Coalition, The Investor Agenda ve Net Zero Asset Managers inisiyatiflerinin de kurucu üyesi. CDP ile fon derecelendirme sistemi Climetrics üzerine konuştuk.

Laurent Babikian
Global Director of Data Products
CDP

Climetrics ne yapmaktadır? CDP'nin, fonları çevresel performanslarına göre değerlendiren bir derecelendirme sistemidir. Climetrics, net sıfır ve doğa pozitif bir ekonomiye geçişe katkıda bulunan fonları belirlemek amacıyla iklim, su güvenliği ve ormansızlaşma üzerindeki etkileri ve performansları için binlerce şirketi puanlamaktadır. Climetrics, sürdürülebilirlik bilgilerinin önde gelen iki sağlayıcısı olan CDP ve Clarity AI'nin veri ve araştırmalarından yararlanıyor.

ESG faktörlerini yatırım kararlarına entegre etme konu-

sundaki artan ilgi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yatırımcıların, iklim değişikliği ve çevre sorunlarının yatırımlarını hem risk hem de fırsat perspektifinden nasıl etkilediği konusunda giderek daha fazla endişe duymaları cesaret vericidir. Finansal kurumlar, portföy şirketleriyle ilişki kurarak ve düşük karbonlu geçişe hazırlıklı olduklarında ısrar ederek, bir bütün olarak ekonominin dirençliliğini artırmak ve karbondan arındırmak için önemli bir geri bildirim döngüsü şeklinde hareket edebilirler.

İklim derecelendirmelerinin ihraççılar ve yatırımcılar için hangi yönlerden yararlı olacağını düşünüyorsunuz?

Ücretsiz aranabilen derecelendirmeler yayınlayan Climetrics derecelendirmeleri iklim değişikliği, su güvenliği ve ormansızlaşma ile ilgili maddi konuları yöneten şirketlere yatırım yapan fonlar bularak, tüm yatırımcıların iyi bilgilendirilmiş kararlar almalarını sağlar. Climetrics, sermayeyi daha sürdürülebilir bir ekonomiye geçişe destekleyen fonlara doğru hareket ettirmek için gereken verileri ve şeffaflığı sağlamaktadır.

Bu derecelendirmelerin arkasındaki metodolojiyi anlatır mısınız?

Puanlama sistemi üç nicel analiz katmanına dayanmaktadır. Bunlar, her fonun portföy varlıkları, yatırım politikası ve portföy yöneticisinin iklim konularını yönetişimidir. Bu, her fon için, puanlanan tüm fonlarla karşılaştırılan ve daha sonra

“Finansal kurumlar, portföy şirketleriyle ilişki kurarak ve düşük karbonlu geçişe hazırlıklı olduklarında ısrar ederek, bir bütün olarak ekonominin dirençliliğini artırmak ve karbondan arındırmak için önemli bir geri bildirim döngüsü şeklinde hareket edebilirler.”

son olarak 1-5 yaprak derecelendirmesi atanan genel bir puanla sonuçlanır.

Portföy varlıkları düzeyinde, Climetrics derecelendirmesi, şirketlerin performansını puanlamak için ısrarla bir metodoloji kullanır. Bu, birbiriyle ilişkili üç temada yapılır: sera gazı emisyonlarını azaltmak, su kaynaklarını yönetmek ve ormansızlaşmayla mücadele.

En yüksek derecelendirme, ortalama olarak, bir fonun portföyündeki şirketlerin, daha düşük dereceli fonlardakilere kıyasla, maddi iklim, su ve ormansızlaşma konularını açıklamada ve yönetmede daha iyi olduğunu göstermektedir. En yüksek puan alan fonlar düşük karbonlu geçişe daha iyi desteklenmektedir.

ALTERNATİF FONLAR

2023
2.Çeyrek

Gayrimenkul Yatırım Fonları

%15,6
Büyüme

Gayrimenkul Yatırım Fonları bir önceki çeyreğe göre %15,6 büyüyerek 43.1 milyar TL'ye ulaştı.

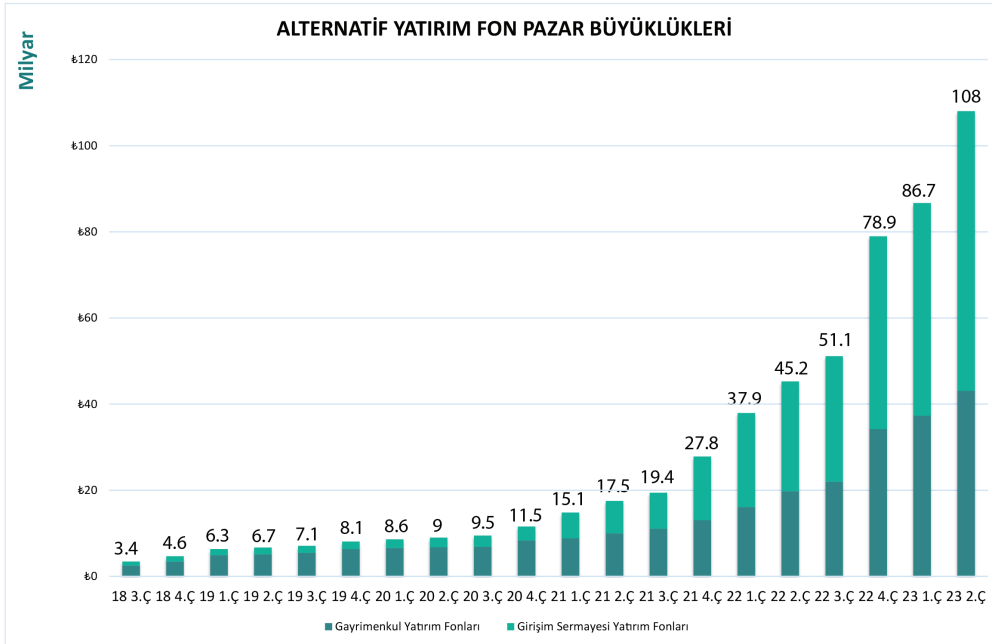
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları

%31,4
Büyüme

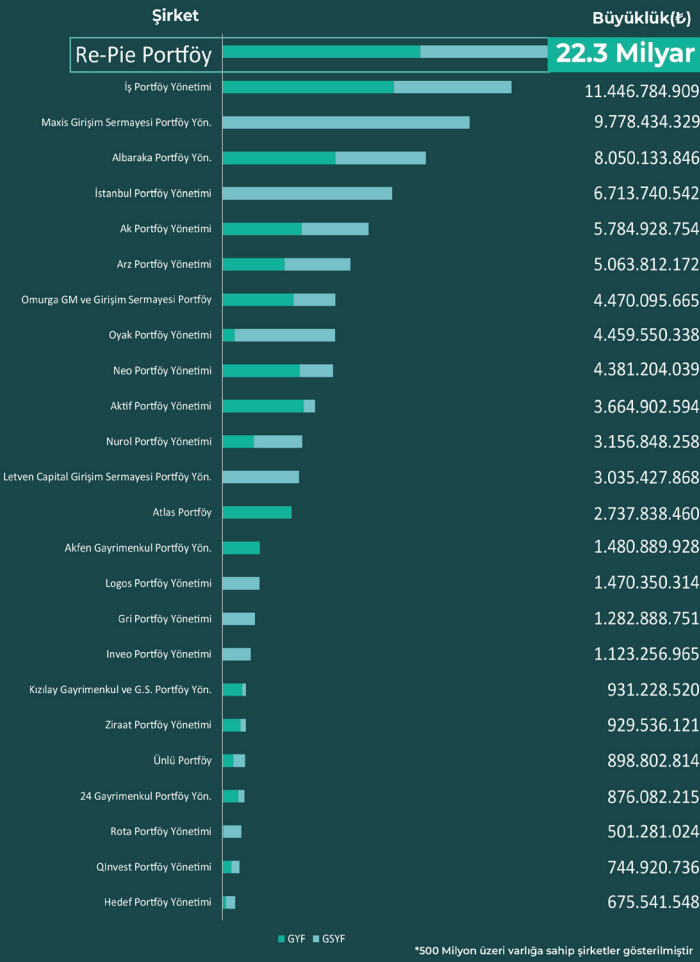
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları bir önceki çeyreğe göre %31,4 büyüyerek 64.9 milyar TL'ye ulaştı.

27 Haziran 2023 sonu itibarıyla Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kurmak üzere SPK tarafından yetkilendirilmiş 39 Portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerden 2 tanesi sadece Gayrimenkul Yatırım Fonu kurmak üzere, 16 tanesi sadece Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kurmak üzere ve 21 tanesi her iki türde alternatif yatırım fonu kurmak üzere yetkilendirilmiş portföy yönetim şirketleridir.

2023 2. Çeyrek Büyüklüğü
108 milyar TL

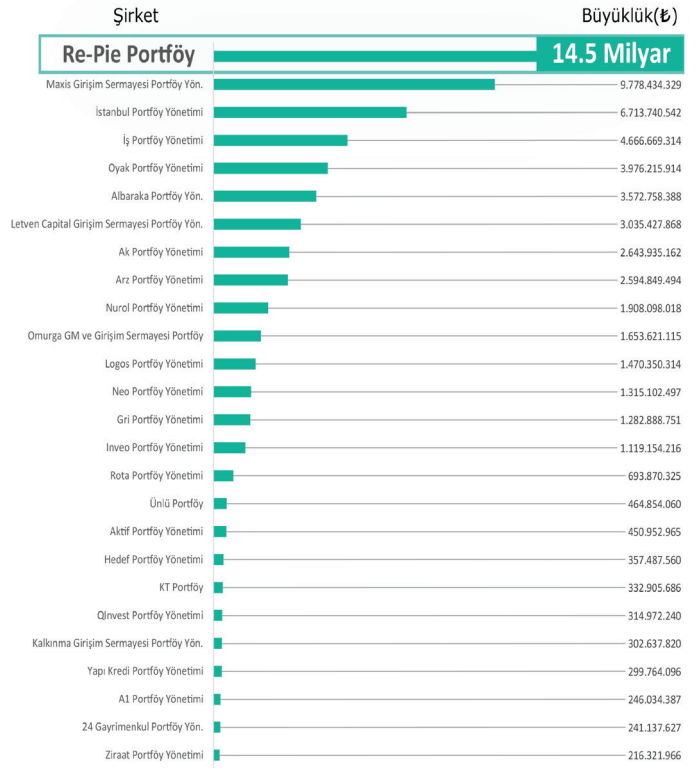
Portföy Yönetim Şirketlerinin Yönettiği Alternatif Yatırım Fonları Dağılımları

Portföy Yönetim Şirketlerinin Yönettiği Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Dağılımları

27 Haziran 2023 sonu itibari ile yatırım almış **253** girişim sermayesi yatırım fonu bulunmakta olup toplam GSYF büyüklüğü bir önceki çeyrek döneme göre **%31,4** artış göstererek **64.9 milyar TL** seviyesine ulaşmıştır.

Bu dönemde ihraca başlayan fon stratejileri arasında karma, strateji, teknoloji ve yenilenebilir enerji alanları yer almaktadır.

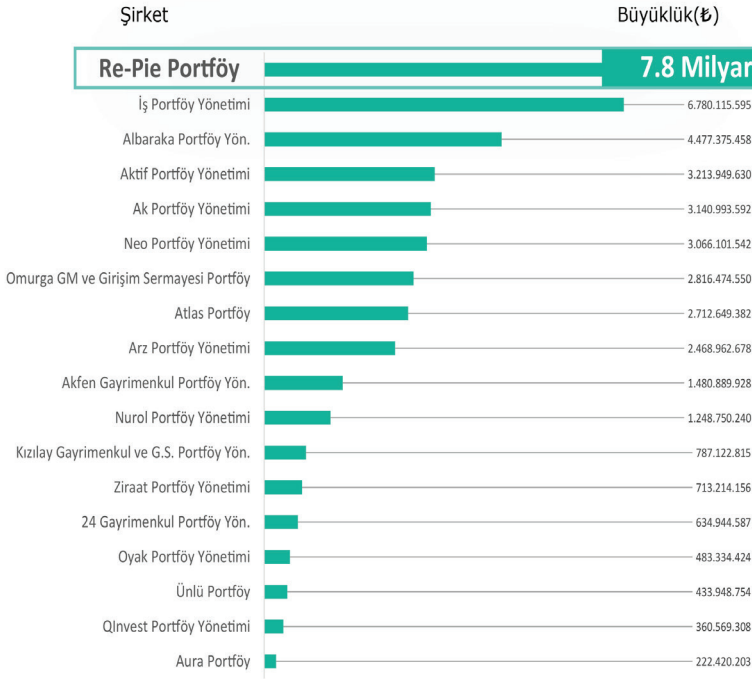
*200 Milyon üzeri varlığa sahip şirketler gösterilmiştir

ALTERNATİF FONLAR

Portföy Yönetim Şirketlerinin Yönettiği Gayrimenkul Yatırım Fonları Dağılımları

İhraç dönemi devam eden ve ilk defa yatırım almış olan fonlar dahil olmak üzere toplam **144** gayrimenkul yatırım fonu bulunmaktadır. GYF büyüklüğü bir önceki çeyrek döneme göre **%15,6** artış göstererek **43.1 milyar TL** seviyesine ulaşmıştır.

*200 Milyon üzeri varlığa sahip şirketler gösterilmiştir

Gayrimenkul Yatırım Fonları

FON KURUCUSU	SAVISI	GYF'ler
RE-PIE PYŞ	25	ANADOLU STRATEJİK, ASYA STRATEJİK, ATAR, ATIŞ INVEST DOWNTOWN AVM, AVRASYA STRATEJİK, AVRUPA STRATEJİK, DOWNTOWN OFİS, FIRAT, İZMİR TARİHİ KEMERALTI, LEVENT, MERİÇ, EFOR, MİLENYUM, NEF, NEVA, NOVADA URFA, SAMPAS HOLDİNG ÖZEL, TRAKYA, TÜRESİF, YILDIZ, DİCLE, FIRSAT, DOWNTOWN OTEL, EMLAK KATILIM,
ALBARAKA PYŞ	19	ALBATROS, ANADOLU, ANKA, ARSA KAPISI, BATIŞEHİR, BEREKET, BEŞİNCİ KARMA, DÜKKAN, EKİM, GOLDEO, İKİNCİ KARMA, KARMA, METROPOL, ONE TOWER, RANA, TM, ÜÇÜNCÜ KARMA, ALTINCI KARMA, ONUNCU KARMA
24 GGSPYŞ	14	A1, AKASYA, ALTIN BAŞAK, ALZAMİL, AYÇİĞEĞİ, ERGUVAN, FULYA, KARDELEN, LOTUS, MANOLYA, MENEKŞE, NİLÜFER, PORTAKAL ÇİÇEĞİ, PRIMO
NEO PYŞ	15	ALTINCI, AVANTAJ, BEŞİNCİ, BİRİNCİ, BİRİNCİ NEF ARSA, BİRİNCİ TEKKE ARSA, CORNERSTONE, DÖRDÜNCÜ, FIRSAT, İKİNCİ, SEKİZİNCİ, TÜRKAZ, ÜÇÜNCÜ, VARTUR, YEDİNCİ
NUROL PYŞ	15	AKS, BİRİNCİ, CHARM, D VİZYON, EĞÇ KONUT, FORTIS, M CHARM, NUROL TOWER, OC HEDEF, Z REZİDANS, ALTINCI, BEŞİNCİ, DÖRDÜNCÜ, İKİNCİ, ÜÇÜNCÜ
İŞ PYŞ	7	BEŞİNCİ, BİRİNCİ, DÖRDÜNCÜ, İKİNCİ, QUASAR İSTANBUL KONUT KATILIM, QUASAR İSTANBUL TİCARİ, ÜÇÜNCÜ
ARZ PYŞ	6	ALTINCI, BEŞİNCİ, BİRİNCİ, DÖRDÜNCÜ, İKİNCİ, ÜÇÜNCÜ
ATLAS PYŞ	4	A&A, ESTA, GÜNEY, SAĞLAM
AK PYŞ	3	BİRİNCİ, DÖRDÜNCÜ, İKİNCİ
AURA PYŞ	3	KONUT ALFA KATILIM, KUZEY EGE, ODAK KONUT
HEDEF PYŞ	4	BİRİNCİ, FORM, İKİNCİ, ÜÇÜNCÜ
MAQASID PYŞ	3	İTTİHAD, MEYDAN, İMAR
OMURGA PYŞ	3	ÇATI KATILIM, İKİNCİ, UFUK KARMA
ZİRAAT PYŞ	3	BAŞAK KATILIM GAYRİMENKUL, TZEHSAN ÖZEL, ÜSKÜDAR
AKTİF PYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ
KIZILAY PYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ, ÜÇÜNCÜ
ROTA PYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ
ÜNLÜ PYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ
QINVEST PYŞ	2	İKİNCİ RE-PIE, RE-PIE
AKFEN PYŞ	1	BİRİNCİ
ALLBATROSS PYŞ	1	BİRİNCİ
GRI PYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ
INVEO PYŞ	1	NEFES EGE
ORAGON PYŞ	1	BİRİNCİ
OYAK PYŞ	1	BİRİNCİ
TERA PYŞ	1	3B
WAM GGSPYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ
Toplam	144	

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları

FON KURUCUSU	SAYISI	GSYF'ler
RE-PIE PYŞ	34	YILDIZ, ACE GAMES, ANATOLIA, ARF, BİNİN, BİRİNCİ KARMA TEKNOLOJİ, COLENDİ, DOKUZUNCU KARMA, KARMA, EASYCEP, EMBEDDED, FIBABANKA YILDIZ, FİBA FIRSAT, GETİR, IOT TECH, İKİNCİ KARMA, KOLEKTİF HOUSE, MODANİSA, PERAKENDE, SECONDARY, SEKİZİNCİ KARMA, SİBER GÜVENLİK, SMARTGUM, STARTUP, TEKNOLOJİ, ÜÇÜNCÜ KARMA, CAPITAL, TEKNOLOJİLER, MAĞAZACILIK, PAYPORTER, WEBRAZZI WEB3, PERAKENDE TEKNOLOJİLERİ, TARIM TEKNOLOJİLERİ, ZİNCİR MAĞAZACILIK
ALBARAKA PYŞ	23	AKILLI ŞEHİRLER, ASSET, BİLİŞİM VADİSİ, BOYUT, CONTRA SAĞLIK VE TEKNOLOJİ, DEĞER, HAYAT, FINTECH, FONANGELS, İKİNCİ KARMA, İKİNCİ KİRA SERTİFİKALARI KATILIM, İNOVASYON, KATILIM, KİRA SERTİFİKALARI KATILIM, MATTE TEKNOLOJİ, MEDİLA, METROPOL, OSTİM, START-UP, TURİZM, V MALL, YAZILIM TEKNOLOJİLERİ, YENİLENEBİLİR ENERJİ VE TEKNOLOJİ
İSTANBUL	18	4 MEVSİM, ACTUS GAZİANTEP ENTEGRE SAĞLIK KAMPÜSÜ PPP BOSPHORIST, DİJİTAL TEKNOLOJİ, GREENONE YENİLENEBİLİR ENERJİ, İKİNCİ LOGO VENTURES, KÜLTEPE, L2G VENTURES, LOGO VENTURES MEDITERRA, ONE LIFE VENTURES, PRE-IPO, SAĞLIK TEKNOLOJİSİ, TARIM HAYVANCILIK VE TEKNOLOJİ TECHFORCE VENTURES, TECHONE, TT VENTURES, TWOZERO VENTURES, TEKNOLOJİSİ
NEO PYŞ	17	AKDENİZ, BİRİNCİ, CO-INVESTMENT, CONNECT IQ, DENGE, DÖRDÜNCÜ, FİLM ENDÜSTRİSİ, İTK VENTURES, KARBON TEKNOLOJİLERİ, NEO TECH VENTURES, NEXT PROPTech, PERGE, SİMYA I TARGET, TEKSTİL SANAYİ, ÜÇÜNCÜ, YAŞAM TEKNOLOJİLERİ,
OYAK PYŞ	12	ALTINCI, BEŞİNCİ, BİRİNCİ, DOKUZUNCU, DÖRDÜNCÜ, FİBA GELECEK, İKİNCİ, ONUNCU, SEKİZİNCİ TARIM VE GIDA ODAKLI, ÜÇÜNCÜ, YEDİNCİ
HEDEF PYŞ	11	ANADOLU, BİRİKİM, BİRLİK, DEĞER, GELİŞİM, KIYMET, ÖNCÜ, STARTUP BURADA, VARLIK, YOLCU, COFUND
INVEO	10	ADVENTURES, BİRİNCİ FINTECH, BİRİNCİ GAMING VE E-SPORTS, BİRİNCİ TEKNOLOJİ, BOĞAZIÇI VENTURES, DÖRDÜNCÜ FINTECH, EKŞİM VENTURES, İKİNCİ FINTECH, POLAT VENTURES, ÜÇÜNCÜ FINTECH
ARZ PYŞ	10	ALTINCI, BEŞİNCİ, BİRİNCİ, DÖRDÜNCÜ, İKİNCİ, TEKNOGİRİŞİM, TEKNOPARK İSTANBUL DERİN TEKNOLOJİ, ÜÇÜNCÜ
24 GAYRİMENKUL	9	ALFA, AVALON, DİJİTAL TEKNOLOJİ, E-TİCARET, NEMA, NOONTECH, PLATİNUM, PREMIUM, SİGMA
AK PYŞ	9	AGESA EMEKLİLİK TEKNOLOJİ, AKBANK VENTURE BÜİDER ÖZEL, BİRİNCİ, BİRİNCİ TEKNOLOJİ, BİRİNCİ YENİLENEBİLİR ENERJİ, İKİNCİ, JEC YENİLENEBİLİR ENERJİ ÖZEL, SABANCI HOLDİNG ÖZEL ÜÇÜNCÜ
MAQASID PYŞ	9	FİNANSAL TEKNOLOJİLER, FONBULUCU GELECEK, FONBULUCU, FONTAR TRAKYA, SAJA, YENİLİKÇİ TEKNOLOJİLER, GEM, İNOVATİF TEKNOLOJİ, TESTİNİUM, FONPRIME
MAXIS PYŞ	7	ARYA, ATLAS BÜYÜME SERMAYESİ, E-TİCARET, FOUNDER ONE, TEMİZ ENERJİ, T-FON, YENİLİKÇİ
LETVEN PYŞ	6	CODE, GENIUS, MİLRRES, PREO, RETİNA, TARS
GRİ PYŞ	6	ALKİMA, BİRİNCİ, İKİNCİ, JOBTOGO, ODUNLUK GASTRONOMİ, NAR
İŞ PYŞ	5	AGRO, ALTYAPI, ELİPTİK, YENİLENEBİLİR ENERJİ, YENİLENEBİLİR ENERJİ TEKNOLOJİLERİ
NUROL PYŞ	5	BF VENTURES, BİRİNCİ, DÖRDÜNCÜ, İKİNCİ, ÜÇÜNCÜ
OMURGA PYŞ	5	DBE, DIGITAL TRANSFORMATION, GEOMETRİ MELEK, GIO TEKNOLOJİ, TEKNOLOJİ
ROTA PYŞ	5	İŞ ZEKASI YAZILIMLARI, NOVA, SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ, TTGV, TEKNOLOJİ
A1 PYŞ	5	PARDUS TEKNOLOJİ, PARDUS VİZYON, Birinci, Edik, Expansion
AKTİF PYŞ	4	AKTİF VENTURES, BUKET, MİNDVEST, YAPRAK YENİLENEBİLİR ENERJİ
AURA PYŞ	4	B4YO BİRİNCİ, SAĞLIK VE BİYOTEKNOLOJİ, YENİLENEBİLİR ENERJİ VE TEKNOLOJİLERİ, YEŞİL, TEKNOLOJİ
KT PYŞ	4	KOBİ, LONCA, NEOVA KATILIM SİGORTA ÖZEL, TEKNOGİRİŞİM
AZİMUT PYŞ	3	ART, LCP BİRİNCİ, SİNEMA TV
KALKINMA PYŞ	3	KATILIM, KALKINMA ODTÜ TEKNOKENT, KATILIM
KIZILAY PYŞ	3	BİRİNCİ, BİYOTEKNOLOJİ VE SAĞLIK, İKİNCİ
QINVEST PYŞ	3	MACELLAN İLERİ TEKNOLOJİ, PRAGMA CAPITAL PARTNERS TEKNOLOJİ FIRSATLARI, RE-PIE
ÜNLÜ PYŞ	3	AR-GE, BİRİNCİ, İDACAPITAL İVMELENDİRME
ZİRAAT PYŞ	3	BİRİNCİ, FONLABÜYÜŞÜN, İKİNCİ KATILIM
YAPI KREDİ	2	BİRİNCİ ÖZEL, İKİNCİ
DENİZ PYŞ	2	BİRİNCİ, DENİZ VENTURES
LOGOS PYŞ	2	İNOVATİF TEKNOLOJİ, TESTİNİUM
WAM GGPYŞ	2	BİRİNCİ, İKİNCİ
TERA PYŞ	2	GAME INVEST, TECH INVEST TEKNOLOJİ
ATLAS PYŞ	1	TEKNOLOJİ ODAKLI
BV PYŞ	1	SİNERJİ
FİBA PYŞ	1	BİRİNCİ
INVESTRADE	1	BİRİNCİ
İNTEGRAL	1	BİSÜ
QNB FİNANS	1	QNB BEYOND
TACİRLER PYŞ	1	GELECEK
ALLBATROSS	1	BİRİNCİ
TOPLAM	253	

Sentiment Analizi ve Davranışsal Finans

SENTİMENT ALGO yatırımcılara, borsa ile ilgili geniş bir perspektif sunan ve bilgi eşitsizliğini dengeleyerek herkesin yatırım yapabilmesini hedefleyen bir programdır. Veri Analitikleri adı ile geçen emir verilerini analiz ederek, borsanın ve hisselerin ruh halini yorumlar; kolay anlaşılabilir rakam ve grafiklerle sunar. Yatırımcıların karar verme sürecini davranışsal finansın gücü ile birleştirerek bilinçli kararlar vermelerini sağlar.

Davranışsal Finans'ın üç temel üzerine oturduğunu söylemek mümkün görünüyor.

1. İnsanlar rasyonel hareket etmezler.
2. İnsanlar yatırım kararlarında homojen değillerdir, bunun en büyük sebeplerinden biri bilgi kaynaklarının eşitsizliğidir.
3. İnsanların kitlesel yönelimleri göz ardı edilemez.

Yatırım piyasaları için Davranışsal Finans'ın alt alanlarından biri olan Davranışsal Analiz'e göre ise, bu temel kabullerin yanı sıra, insanların kitlesel aksiyonlarını anlarsak, yatırım analizlerinde çoğunlukla göz ardı edilen bir değişkeni de somut ve canlı bir şekilde merkezi-mize yerleştirebiliriz.

Küresel piyasalarda "Sentiment Analizi" adı ile önce fiyattan yola çıkarak, bu değişkeni, yatırım araçlarının fiyat hareketlerinin içinde arayan bir anlayış gelişmiştir. Sonrasında ise sosyal medya analizi yolu ile "en çok konuşulan", "üzerine en çok yazılan" mantığı ile

oluşmuş bir bakış açısı bu alana hâkim olmuştur. Küreselde doğan bu iki klasik ama bize göre eksikli anlayışın çeşitli varyasyonları ile ülkemizde de denemeler yapılmaktadır. Son 3-4 yılda daha çok kripto piyasalarında gözümüze çarpan order book – emir verileri – özelinde de çeşitli çalışmalar gözlemlenmektedir.

Ne düşündüğün değil, nasıl aksiyon aldığın önemli

"SENTİMENT ALGO" 2017 yılında başladığı AR-GE faaliyetlerine, 2019 yılında Zephlex Bilgi Teknolojileri adı altında şirketleşerek devam etmiştir. Yukarıda biraz anlatmaya çalıştığımız "Sentiment Analizi'nde" – Yatırımcıların Duygu Durumları Analizi- girdi

Aygün Çalışkan
Genel Müdür Yardımcısı
Zephlex-Sentiment Algo

olarak kullanılan fiyat, hacim, indikatör ve/veya sosyal medya analizleri, botlar vb. verileri önümüzde çok çarpıcı bir şekilde görülen gerçeği saklamaya yarayan izdüşümler olarak görmüştür. Özellikle son dönem HFT – Yüksek Frekanslı İşlem – robotları fiyat ve diğer teknik analiz araçlarını çok zorlamaya başlamıştır. Buradan Sentiment (Duygu Durumu) açısından bir veri olsa da bu özünde teknik analizdir. Sosyal Medya ise yine onu yaratan teknolojinin imkanları ile manipülasyona çok açık bir alan olmuştur. Buradan çıkabilecek sentiment analizi verilerinin de aynı zayıflıklara açık olduğunu söylemek mümkündür. Bu girdileri eleddikten sonra aslında yatırımcının “ne düşündüğü” değil, “nasıl aksiyon aldığına” odaklanabildiğimiz bir alanın boş bırakıldığını görüyorsunuz. Bu alan veri analitikleridir. İnsanların borsaya gönderdiği tüm emir tipleri borsalar tarafından kayda alınmaktadır. Burada sadece alış ve satış emirlerinden bahsetmiyoruz. Aktif alım, aktif satım, pasif emirler, iptaller, iyileştirilen ve kö-

tüleştirilen emirler vb. ile oluşan tüm aksiyonlar analiz edildiğinde aynı zamanda davranışlarımızı direkt ortaya seren hareketler haline geliyorlar. Bunu basit bir şekilde anlatmak istersek şöyle bir örnek verebiliriz. Bir seyahat planı yaparken durumu düşünelim. Farklı destinasyonları araştırabilir, seyahat bloglarını okuyabilirsiniz, fakat nihai olarak hangi yere gideceğinize ve nasıl bir rota oluşturacağınıza karar vermek size aittir. Borsada da benzer şekilde, yatırım araştırmaları yapabilir, uzman görüşlerini takip edebilirsiniz, ancak hangi hisse senedine yatırım yapacağınız sizin kararınızdır. İşte o aksiyon borsalarda gönderdiğiniz emirlerdir. Emir tuşuna bastığınızda tek ve yalnız hareket edersiniz. SENTİMENT ALGO'nun temelindeki mantığı yukarıda kısaca anlatmaya çalıştık. Bunu anladığınızda ise ortaya üzerinde dans edebileceğiniz muazzam bir veri seti çıkar. Biz de bu büyük veriyi kendi ürettiğimiz algoritmamız ile analiz ederek sonuçlar ve göstergeler üretmekteyiz. Bunu hem borsa endeksleri hem de tek tek hisse ve hem de kripto varlıklarda gerçekleştiriyoruz. Sektörleri ve dakikalık, saatlik, günlük ve haftalık gibi çeşitli zaman aralıklarında hisse ve endeksleri inceliyoruz. Bu veriyi alıp çalışmaya başladığımızda açıklası ortaya bu oranda düzgün, kullanılabilir, tahmin üretilebilir formasyonlar ve kendini tekrar eden kalıplar yakalayabileceğimiz sonuçlar çıktığını düşünmüyorduk. Geldiğimiz noktada yatırımcıların kitlesel olarak belirli davranış kalıpları ile hareket ettiğini sayılar ile kanıtlandığımızı düşünüyoruz.

SENTİMENT ALGO: Yatırım dünyasını demokratikleştiriyoruz!

SENTİMENT ALGO yatırımcılara, borsa ile ilgili geniş bir perspektif sunan ve bilgi eşitsizliğini dengeleyerek herkesin yatırım yapabilmesini hedefleyen bir programdır. Veri Analitikleri adı ile geçen emir verilerini analiz ederek, borsanın ve hisselerin ruh halini yorumlar; kolay anlaşılabilir rakam ve grafiklerle sunar. Yatırımcıların karar verme sürecini davranışsal finansın gücü ile birleştirerek bilinçli kararlar vermelerini sağlar.

Sentiment Algo markasının sahibi Zephlex Bilgi Teknolojileri Eğitim ve Danışmanlık A.Ş., Kasım 2019 tarihinde kurulmuş Kosgeb ve Tübitak destekli projelere sahip, merkezi Yıldız Teknik Üniversitesi Teknokent yerleşkesinde yer alan bir finansal teknoloji şirkettir.

Sentiment Algo markası ile Türkiye'nin önde gelen borsa aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri ile iş birlikleri yapmaktadır. Sentiment Algo günlük raporları, algoritmik işlemleri, serbest yatırım fonu, veri analizi destek hizmetleri ile kurumsal araçlar üzerinden on binlerce yatırımcıya hizmet üretmektedir. Bireysel yatırımcılara ise Sentiment Algo Pro Mobil ve sentimentalgo.com masaüstü uygulaması ile abonelik bazlı servisler sunmaktadır. Borsa İstanbul'un yanı sıra Kripto Sentiment ve Sentiment Global markaları altında ürettiği yüksek teknoloji ürünleri ile küresel pazarda da AR-GE çalışmalarına devam etmektedir. Borsa İstanbul, Nasdaq gibi küresel borsaların yanı sıra kripto piyasalarında da davranışsal analiz üzerine geliştirdikleri algoritmaları ve yapay zeka projeleri ile yerel ve küresel alanda güçlü bir oyuncu olma hedefine emin adımlarla ilerlemektedir.

Paranın Tarihinde Sıcak Temmuz

1

Temmuz 1941:

Myron Scholes doğdu. Opsiyon fiyatlandırma modelini geliştirdi, Nobel aldı. Modeli sayesinde birçok şirket çalışanı hisse opsiyonlarıyla zengin oldu ama ortağı olduğu (ve batırdığı) LTCM hedge fonu 1998'de neredeyse küresel finans sistemini devirecekti.

2 Temmuz 1962:

Kıl kanaat geçinen bir Oklahoma'lı bakkal yeni ismiyle ilk perakende dükkanını açtı. Bugün şirketinin değeri \$415 milyar. 27 ülkede, 11.500 dükkanında 2,2 milyon kişi çalışıyor. Bakkalın ismi mi? Sam Walton. Şirket mi? Walmart.

3 Temmuz 2008:

200 bin müşteri hesabında \$4 milyarıyla dünyanın en büyük aracı kurumu Refco'nun CEO'su Bennett, yatırımcıları dolandırıp şirket borçlarını gizlediğinden 16 yıl yedi. Onla beraber pislik ortaya çıkmadan iki ay önce halka açılmış olan (2005) Refco da battı.

4 Temmuz 2007:

Karadeniz'deki tatil beldesi Soçi, Kış Oyunları'nı ilk kez Rusya'ya götürün 2014 Kış Olimpiyatları'nın ev sahibi şehri seçildi. Rusya, oyunları Soçi'de sahnelemek için \$12 milyon harcamayı planlamıştı, ama bu rakam \$50 milyara fırladı.

6 Temmuz 1785:

ABD Kongresi "Bizim tanrımız dolardır," dedi ve ABD parasının dolar olacağına karar verdi. Aradan 238 yıl geçti, hâlâ tanrıların tanrısı.

7 Temmuz 1969:

Başbakan Demirel, dış borçları eleştirenlere, "Borç almayalım da ne

yapalım? Millet başka yere mi hicret etsin," dedi. İngiltere dönüşünde gazetecilerin "neden Dış İlişkiler Bakanı'nın elini sıktınız?" sorusunu da "Neresini sıkacaktım?" diye yanıtlamıştı.

8 Temmuz 1801:

Napolyon'un emriyle Brüksel Hisse Senedi Borsası kuruldu. Borsa 2002'de Amsterdam, Lizbon ve Paris hisse senedi borsalarıyla birleşerek Euronext N.V. bünyesine geçti. Artık borsaya ev sahipliği yapmayan o ilk enfes borsa binası (Palais de la Bourse) bugün Brüksel'in ana caddesi Boulevard Anspach'taki Borsa Meydanı'nı süslüyor.

8 Temmuz 1889:

The Wall Street Journal gazetesinin ilk sayısı yayımlandı. Bugün dünyada 3 milyon kişi sayfalarını karıştırmadan gününe başlamıyor.

11 Temmuz 2008:

Petrolün varil fiyatı \$147'ye vurdu. 12 yıl sonra Nisan ayında sıfıra düştü (vadeliler -\$38'e). Ajda Pekkan şarkıyı 40 yıl erken söylemiş.

Ali Perşembe
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
SAHA Rating

14 Temmuz 1969: ABD'de \$500, \$1,000, \$5,000, and \$10,000'lik banknotlar tedavülden kaldırıldı (zaten 1945'ten beri basılmıyorlardı). Bizde en büyük banknot bugün \$8,50 ediyor.

16 Temmuz 1979: Irak'ın başına Saddam geçti. Çeyrek asırlık iktidarında Irak halkının \$2 milyarını lüpledi. Bağdat'a bombalar düşmeden birkaç saat önce direktöre elle yazdığı emirle merkez bankasından \$920 milyon ve 90 milyon çekmişti. Sonra bu paranın çoğu bulundu.

16 Temmuz 1995: Amazon çevrimiçi kitap satış dükkanını resmen açtı. Bezos şirketini 11 gün önce Cadabra Inc. ismiyle kurmuştu. Birkaç ay sonra bir avukat ismi "kadavra" olarak anladığı için değiştirdi. Bugün şirket değeri \$1,3 trilyon.

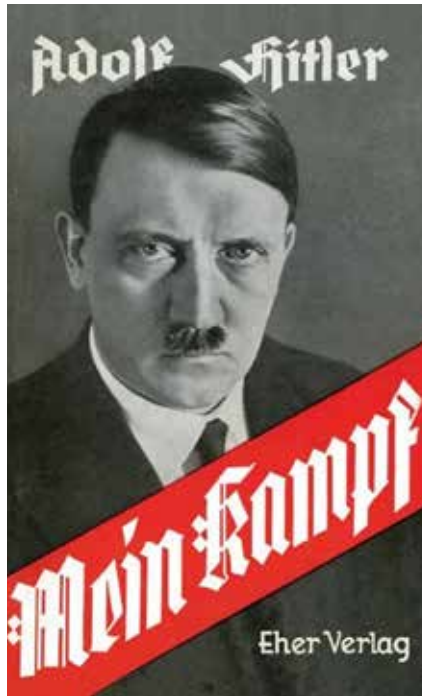
18 Temmuz 1925: Mein Kampf'ın (Kavgam) ilk cildi yayımlandı. Kitap hemen liste başı oldu ve Hitler'e 1,2 milyon Reichsmark kazandırdı

(o zaman ortalama bir Almanın yıllık gelirinin 200 misli). Bavyera hükümetine darbeye teşebbüsten hapisteyken yazmıştı.

26 Temmuz 1995: İstanbul Altın Borsası (İAB) açıldı. Artık tüzel kişiliği yok. Şimdi kıymetli maden ve kıymetli taş işlemleri Borsa İstanbul'da yapılıyor.

27 Temmuz 1694: İngiltere Merkez Bankası, para basmak ve ulusal borcu yönetmek üzere Londra'da "Laus Deo" (Tanrıya Övgü) tezahüratları arasında açıldı.

27 Temmuz 1971: Merrill Lynch & Co. halka açıldı ve NYSE'de kendi halka arzını yapan ilk borsa şirketi oldu. Olunca da iki konu öne çıktı: a) Aracılık sektörü, kârlarını halkla paylaşmak için yaklaşık 200 yıl beklemişti, b)

ABD ekonomisi hakkında hep olumlu düşünceleri olan Merrill Lynch 1929'dan bu yana en kötü borsa düşüşünün başlamasından bir buçuk yıl önce halkı boğanın bir parçasına sahip olmaya davet etmiş oldu.

28 Temmuz 1999: IMF, Rusya'nın Aralık 2000'deki parlamento seçimleri ve Haziran 2000'deki cumhurbaşkanlığı seçimleri boyunca ayakta kalmasına yardımcı olacak \$4,5 milyarlık bir mali paketi onayladı. Ağustos 1998'de patlak veren krizde ruble %25 devalüe olmuş, temerrütleri önlemek için iç borçlar yeniden yapılandırılmış, dış borcun geri ödemesi konusunda da moratoryum ilan edilmişti.

30 Temmuz 1956: "Tanrıya güvenirim" vecizesi ABD parasının resmi simgesi olarak kabul edildi. Ondan önce "e pluribus unum" (çoktan tek) kullanılıyordu. Halbuki tanrı ilk kez 1864 yılının 2 sentinde belirmişti. 1957'den itibaren de kâğıt paralara geçti. Şimdiki rengi tabii ki yeşil.

Halim Çun
Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Inveo Portföy Yönetimi A.Ş.

FON DÜNYASINDAN HABERLER

EFAMA 2023 Fact Book- Sürdürülebilir fonlar ve ETF'ler 2022'deki çıkış eğilimini bozdu

Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) tarafından, 2022 yılında sektördeki gelişmelerle birlikte Avrupa fon endüstrisindeki eğilimlerin derinlemesine bir analizini ortaya koyan 2023 Industry Fact Book yayınlandı. Çalışmada, 28 Avrupa ülkesindeki düzenleyici gelişmelere kapsamlı bir genel bakışın yanı sıra EFAMA'nın aktif olarak üzerinde çalıştığı önemli düzenleyici konular da yer aldı.

2022 için öne çıkan önemli noktalar şunlar oldu:

- UCITS ve AIF'lerin net varlıkları %12,5 oranında azaldı - Küresel tahvil ve hisse senedi piyasalarındaki keskin düşüş, bu durumun önemli kısmının nedeni olarak belirtildi. Tahvil UCITS'leri, faiz oranlarındaki keskin artışa bağlı olarak son 10 yılın en kötü sonuçlarını elde etti.
- UCITS fonlar 167 milyar Euro net çıkış kaydetti - Bu tutar toplam net UCITS varlıklarının %1,2'sini temsil ediyordu. Net çıkışlar hisse senedi ve tahvil UCITS'lerinde yoğunlaşarak sırasıyla 67 milyar Euro ve 127 milyar Euro'ya ulaştı.
- AIF'ler de büyük net çıkışlar yaşadı (105 milyar Euro) - Bu sonuç, esas olarak Hollanda'daki birkaç emeklilik fonunun varlıklarını AIF'ler yerine, ayrılmış yetkiyle yönetme kararından kaynaklandı.

- SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) Madde 9 (hedefi sürdürülebilir yatırım olan fonlar) fonlarına olan talep dikkate değer bir şekilde devam etti - Madde 9 fonlarının net satışları 2022 yılında 20 milyar Euro olarak gerçekleşti ve yılın her ayında pozitif net girişler gerçekleşti. Bu sağlam net girişler, birçok SFDR Madde 9 fonlarının yılın ikinci yarısında Madde 8 (Çevresel veya sosyal özellikleri destekleyen fonlar) olarak yeniden sınıflandırıldığı göz önüne alındığında daha da çarpıcıydı.
- UCITS ETF'lerinin net satışları da olumlu seyretti- UCITS ETF'leri 2022'de 86 milyar Euro net yeni para girişi elde etti ki bu da uzun vadeli UCITS fonlardan (195 milyar Euro) kaynaklanan genel net çıkışların tam tersi olarak kaydedildi.

Uzun vadeli sektör trendi ve yatırım fonlarına olan talep hakkında ek önemli bulgular şunları içerdi:

- UCITS pazarında büyük fonlar giderek daha önemli hale geliyor - 100 milyon Euro'dan küçük UCITS fonları, 2022'de UCITS'in toplam net varlıklarının sadece %4'ünü oluşturdu ve pazar payı giderek düşüyor. Aynı zamanda, net aktifleri 1 milyar Euro'dan fazla olan fonların payı ise giderek artıyor.
- UCITS fonların maliyeti düşmeye devam etti - 2018-2022 döneminde, hisse senedi UCITS'lerinin ortalama mali-

yeti %1,01'den %0,87'ye düşerken, tahvil fonlarının maliyeti %0,71'den %0,58'e indi. Komisyonlar konusunda artan şeffaflık ve pasif fonların baskısı ile bu trendin sürmesi bekleniyor.

- Avrupa fon endüstrisi giderek daha uluslararası hale geliyor - Avrupa'da ikamet eden sınır ötesi fonların payı (hem başka bir AB ülkesinde hem de AB dışında tutulan) 2012'den bu yana istikrarlı bir şekilde arttı. Bu eğilim, UCITS için tek pazarın canlılığını ve AB dışında, özellikle Asya ve Güney Amerika'daki başarılarını teyit eder nitelikte.
- Kurumsal yatırımcılar baskın konumda bulunuyor - Sigortacılar ve emeklilik fonları AB'deki en büyük fon yatırımcıları. 2022 yılı sonunda, yaklaşık 4,2 trilyon Euro UCITS ve AIF net varlığına sahip bulunuyorlardı. Uzun vadeli yatırım fonları 2022 sonunda yaklaşık 3 trilyon Euro fon tutarken, Avrupalı hanehalklarının fon varlıkları 3,2 trilyon Euro olarak gerçekleşti.
- AB'de bireysel yatırımcılar 2022'de fonların net alıcısıydı - AB'deki hanehalkları, hisse senedi ve tahvil fiyatlarındaki düşüşe rağmen, 2022'de net 88 milyar Euro'luk yatırım fonu satın aldı. Aynı zamanda, banka mevduatlarındaki artış, çoğunlukla AB hanehalklarının brüt tasarruf oranındaki keskin düşüş nedeniyle, önceki yıllara göre önemli ölçüde yavaşladı. (www.efama.org)

Portföy teorisinin babası Harry Markowitz yaşamını yitirdi

Hisse senedi satın alma konusundaki geleneksel düşünceyi altüst ederek finasta bir devrim başlatan ve 1990 yılında bu atılımıyla ekonomi biliminde Nobel kazanan ekonomist Harry M. Markowitz 95 yaşında vefat etti.

Sıklıkla portföy teorisinin babası olarak adlandırılan Markowitz, teori ve pratiği uzlaştırma yeteneği sayesinde, yatırım mesleğinde büyük bir iz bıraktı. 1952'de bir portföy oluşturmak, hangi hisse senetlerinin aşırı veya düşük fiyatlı olduğunu anlamayı ve buna göre seçmeyi gerektiriyordu. Bu durumda o yıl Journal of Finance'de yayınlanan "Portföy Seçimi" adlı makalesinin yatırım endüstrisini sonuza dek değiştirmesi şaşırtıcı olmamalıydı. Dr. Markowitz gelene kadar, yatırım dünyası en iyi borsa stratejisinin sadece en iyi beklentilere sahip olduğu düşünülen bir grup şirketin hisselerini seçmek olduğunu varsayıyordu. Ancak, bu yaygın yaklaşımı modern portföy teorisi (MPT) ile tersine çevirdi.

Markowitz, 24 Ağustos 1927'de Morris ve Mildred Markowitz'in çocuğu olarak Chicago'da doğdu. Lise döneminde Markowitz, fizik ve felsefeye, özellikle de Chicago Üniversitesi'ndeki lisans yıllarında takip etmeye devam ettiği David Hume'un fikirlerine ilgi duydu. Lisans derecesini aldıktan sonra Markowitz, çalışmalarına Chicago Üniversitesi'nde devam etmeye karar verdi ve ekonomi alanında uzmanlaşmayı seçti. Burada Milton Friedman, Tjalling Koopmans, Jacob Marschak ve Leonard Savage gibi önemli iktisatçılarla çalışma fırsatı buldu. Henüz bir öğrenci iken, Cowles Komisyonu'nun bir üyesi olmaya davet edildi.

Markowitz, tezinin konusu olarak matematiği borsa analizine uygulamayı seçti. Tez danışmanı olan Jacob Marschak, Cowles Komisyonu'nun kurucusu Alfred Cowles'in da favori ilgi alanı olduğunu belirterek konuyu takip etmesi için onu teşvik etti. Markowitz, o zamanlar John

Burr Williams'ın bugünkü değer modelinden oluşan hisse senedi fiyatlarının o zamanki mevcut anlayışını araştırırken, teorisinin riskin etkisinin analizinden yoksun olduğunu fark etti.

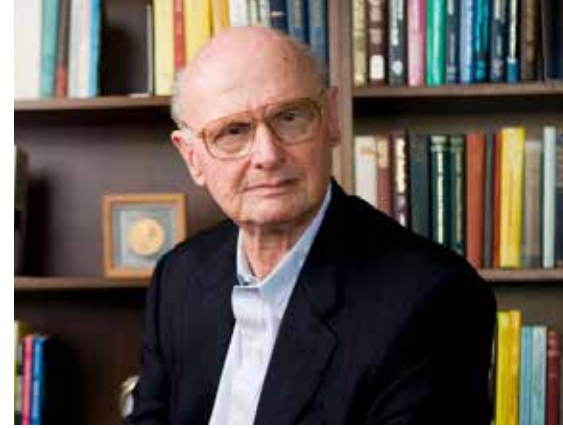
Milton Friedman ve diğer seçkin ekonomistler altında çalıştığı lisansüstü okulda, olası tez konuları üzerine şansa bir broker ile yaptığı sohbet, borsaya matematiksel yöntemler uygulayan çalışmalarına yol açtı.

Portföy teorisinin temel kavramları, bir öğleden sonra kütüphanede ekonomist John Burr Williams'ın bir yatırım kitabını okurken aklına geldi. Dr. Markowitz, Nobel komitesi için kısa otobiyografisinde, "Williams, bir hisse senedinin değerinin, gelecekteki temettülerinin bugünkü değerine eşit olması gerektiğini öneriyordu. Gelecekteki temettüler belirsiz olduğundan, Williams'ın teklifini bir hisse senedi için beklenen gelecekteki temettüleriyle değer biçmek olarak yorumladım," diye yazdı.

Ancak, yatırımcılar yalnızca menkul kıymetlerin beklenen değerleriyle ilgileniyorlarsa, o zaman bunun en iyi veya en üst düzeye çıkarılmış portföyün en çekici tek hisse senedinden oluşacağı anlamına geliyordu. "Bunun, yatırımcıların yaptığı ya da davranması gereken yol olmadığını biliyordum. Yatırımcılar çeşitlendirme yapıyor çünkü getirinin yanı sıra risk ile de ilgileniyorlar."

Markowitz, riski sadece bireysel menkul kıymetler için değil, aynı zamanda bir bütün olarak portföy için de getiri ile ilişkilendirdi ve önemli ölçüde portföyün unsurlarının birbirleriyle ilişkili olarak nasıl hareket ettiğini de göz önüne aldı. Bunu yaparken, belirli bir risk seviyesi için beklenen en yüksek getiriyi veya belirli bir beklenen getiri seviyesi için en düşük riski üreten portföyler dizisi olan "verimli sınırı" belirlemek için bir araca ulaştı.

Şüphesiz, yatırım yönetimi Markowitz'e şükran borçludur. Fakat onun bilgeliğin-

den yararlanan tek disiplin bu değildir. Morgan Stanley Research Genel Müdürü Martin Leibowitz'in dediği gibi, "Yıllar boyunca sürekli üretken kalarak, simülasyon teorisi, doğrusal matematik, yeniden dengeleme algoritmaları, yaşam döngüsü dinamikleri ve davranışsal finans gibi alanlarda önemli katkılarda bulundu." Mark Kritzman, CFA tarafından büyük entelektüel merak, entelektüel dürüstlük ve parlaklık sahibi bir kişi olarak nitelendirilen Markowitz, birçok alanda aktif kaldı. Nobel ödülü biyografisinde kendisinin de ifade ettiği gibi, "matematiksel veya bilgisayar tekniklerinin pratik problemlere uygulanmasına" odaklanmayı seviyordu.

Pensions & Investments dergisinin 27 Aralık 1999 tarihli sayısında onu "Yüzyılın Adamı" olarak adlandıran editörler, "Harry Markowitz, 20. yüzyılın ikinci yarısında yatırım yönetiminin temelini attı," dedi. Markowitz, 1990 yılında Journal of Investment Consulting'de matematiğin borsaya zarif bir şekilde uygulanması hakkında, "Bunun yatırımcıların kullanabileceği bir şey olduğunu düşündüm," demişti. Onun portföy seçimi ve çeşitlendirme yöntemleri kullanılarak yatırım yapılan trilyonlarca dolar göz önüne alındığında, çalışmalarının gerçekten yararlı olduğunu kanıtlandığını söyleyebiliriz. Bir anlamda, yatırım mesleğinde riske göre getiriyi en üst düzeye çıkarmak isteyen herkes Harry M. Markowitz'in yörüngesinde çalışıyor.

Fidelity International, 2023 Sürdürülebilir Yatırım Raporunu Yayınladı

Fidelity International, Nature Positive başlıklı yıllık Sürdürülebilir Yatırım Raporu 2023'ü yayınladı. Rapor, Fidelity'nin sürdürülebilir yatırım yaklaşımını ve 2022'de birkaç kilit ESG alanında kaydedilen ilerlemeyi detaylandırıyor.

Raporda, "Bir varlık yöneticisi olarak Fidelity, iklim değişikliğinin azaltılmasına olan bağlılığını sürdürüyor ve bu rapor aracılığıyla, emisyon nötrlüğüne ulaşmada doğanın ağırlığını ve sistemik değişimi yönlendirmede etkili yönetişimin gücünü kabul ediyor," denildi.

Fidelity International'ın Küresel Sürdürülebilir Yatırım ve Gözetim Başkanı Jenn-Hui Tan, "2022'de ekonomileri rahatsız eden jeopolitik gelişmeler ve enflasyonun getirdiği muazzam zorluklara rağmen, sürdürülebilir yatırım hızla gelişmeye devam ediyor ve doğa gibi sistemik konular daha alakalı hale geldikçe odağımız değişiyor. Dünya GSYİH'sinin yaklaşık yarısı bü-

yük ölçüde veya ağırlıklı olarak doğaya bağımlı olduğundan, doğanın kaybını tersine çevirmenin küresel ekonominin uzun vadeli refahını sağlamak için hayati önem taşıdığına farkındayız. "

Raporda altı çizilen noktalardan bazıları, Sürdürülebilir Yatırım İlkeleri'nin aktif mülkiyete yönelik gelişen yaklaşımı yansıtabilecek şekilde güncellenmesi ve birkaç yıl içinde sistemik öneme sahip konular etrafında paydaşlarla diyalog fırsatlarını belirlemek için bir Etki Çerçevesi getirilmesi olarak ortaya konuldu.

Öte yandan, boyut entegrasyonunu sağlamak için Fidelity'nin ESG araçlarının geliştirilmesi de öne çıkan diğer bir konu oldu. Bu bağlamda, iklim derecelendirmelerinin konuşlandırılmasıyla, SDG (BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri) aracı ve ESG derecelendirmeleri şu anda yaklaşık 4.000 şirketi kapsamakta. Buna ek olarak, raporda, IEA'nın (Uluslararası Enerji Ajansı) 2050 net sıfır emis-

yon senaryosuna uygun olarak, OECD pazarlarında 2030 yılına kadar ve küresel olarak 2040 yılına kadar termik kömürün aşamalı olarak kaldırılmasını hızlandırmak için tasarlanan termal kömür tematik diyalog programının başlatıldığı vurgulandı.

Son olarak, Fidelity, "2025 yılına kadar yatırım portföylerimizde emtia tedarikinin neden olduğu ormansızlaşma risklerini ele almak için elimizden gelen her şeyi yapma taahhüdümüzü yerine getirmemize yardımcı olacak ve nötrlük konusunda" bir Ormansızlaşma Çerçevesinin geliştirilmesinin altını çizdi. (www.fidelity.lu)

En yüksek portföy büyümesini Avrupalı PYŞler bekliyor

Northern Trust ve Coalition Greenwich tarafından yapılan bir ankete göre, Avrupalı portföy yöneticileri, küresel emsallerine kıyasla yönetimleri altındaki portföy (AUM) büyümesi konusunda daha iyimser.

'Gelişen Portföy Yönetimi Görünümü: Sadece En Zinde Olanlar Gelişecek' raporu, Avrupalı firmaların %38'inin, Kuzey Amerika'daki %22 ve Asya'daki %21'e kıyasla gelecek yıl önemli AUM büyü-

mesi beklediğini ortaya koydu. Genel olarak, 140 katılımcının %27'si önemli bir büyüme beklediğini belirtti.

Avrupalı firmaların yarısından fazlası (%53) AUM büyümesinin %10'un altında olmasını beklerken, sadece %2'si düşüş öngördü. Stratejiler bölgeye göre farklılık gösterdi. Asyalı yöneticiler yeni ürünlere odaklanırken, ABD ve Avrupalı yöneticiler yeni kanallarda satış çabalarını genişletmeye öncelik veriyor. Ankete katılanların yaklaşık %42'si satış ekibi çalışan sayısını artırmayı planlıyor.

Raporda ayrıca maliyet verimliliği önlemleri de incelendi. Yeni teknolojiyi benimsemek, ankete katılanların %63'ü tarafından belirtilen en popüler seçenek olurken, bunu satış kanalları ile ücretlerin yeniden müzakere edilmesi (%37) izledi. Personel azaltımı veya daha fazla genç

yeteneğin işe alınması gibi personelle ilgili değişiklikler daha az tercih edildi. Dışarıdan tedarik, artan maliyetler nedeniyle giderek daha olası bir strateji olarak ortaya çıkıyor. Ankete katılanların %40'ı daha fazla dışarıdan tedarik kullanmayı düşündüğünü belirtti. Rapor, firmaların değer zincirlerini değerlendirmeleri ve alfa üretim faaliyetlerini desteklemek için yeni dış kaynak kullanımı modellerinden yararlanmaları gerektiğini vurguladı. Anket, Avrupalı portföy yöneticilerinin AUM büyümesindeki iyimserliğinin küresel emsallerine aştığını ortaya koydu. Teknolojinin benimsenmesi ve dışarıdan tedarik de dahil olmak üzere farklı stratejiler, gelişen portföy yönetimi ortamında büyümeyi teşvik etmek ve maliyet verimliliğini artırmak için takip edilecek. (www.northerntrust.com)

ESG karşıtı fonlar neyi savunuyor?

ABD'de sürdürülebilir ve çevresel, sosyal ve yönetim yatırımlarına yönelik eleştiriler daha yüksek sesle ifade edilirken, giderek politikleşiyor. Bu çerçevede, "anti-ESG fonları" olarak adlandırılan yeni fonlar ortaya çıktı. Bu stratejiler farklı bileşimlerden oluşuyor, ancak ortak amaçları var - ESG yatırımına bir alternatif sunmak.

Aslında anti-ESG fonları nedir? Kaç tane var ve ellerinde ne var? Morningstar, bu fonların nasıl oluştuğunu, lansmanlarının gerekçesini ve paylaştıkları felsefeleri inceleyen bir rapor yayınladı.

Başlık bulguları arasında, 27 fonun - ya kendilerini bu şekilde pazarlayarak, 'yardımcı' hisse senetlerini destekleyerek, ESG kriterlerinden vazgeçerek ya da diğer ilgili ilkelere karşı çıkararak- şu anda Morningstar'ın kriterlerini karşıladığı yer aldı.

Bunlardan bir çifti yaklaşık 20 yıllık geçmiş kayıtlara sahipken, büyük kısmı sadece 2020'den beri faaliyette. Ek olarak, Morningstar tarafından izlenenlerden biri, aktif olarak yönetilen yatırım fonlarının aksine ETF'ler.

Morningstar, bu tür stratejilerdeki son dönemde gözlenen artışın, borç verme politikalarını aktivizm ve sosyal adaletle uyumlu hale getirmeye başlayan büyük finansal grupların yanı sıra fosil yakıt dışı çabalara öncelik veren enerji şirketlerine atfedebileceğini söyledi. Bu, şirketlerin bu tür hareketlere karşı muhalefeti istismar etmelerine neden oldu. Anti-ESG fonları öyle bir noktaya ulaştı ki, Strive Asset Management, kurucu Vivek Ramaswamy'nin ABD başkanı olmak için adaylığını açıklaması için bir platform görevi gören özel bir 'uyanış karşıtı' gündemle kuruldu.

Ürün bulunabilirliğindeki artış, bu tür ürünlere çeyrek dönemlik girişlerdeki artışla uyuydu. 2022'nin üçüncü çeyreğinde, ESG karşıtı fonlara 376 milyon dolarlık rekor bir miktar tahsis edilirken, Strive US Energy ETF'si bu akışların %80'ini oluşturdu. Bununla birlikte, Strive'in beş anti-ESG fonu paketinin ötesinde, akışlar oldukça mütevazı.

Strive, bu stratejiler için bir güç merkezi olduğunu kanıtıyor ve bu da, diğer sağlayıcıları benzer fonları keşfetmeye teşvik etmekte. 2022'nin 2. çeyreğinde Inspire, ESG ilkelerinden vazgeçen sekiz fon kurarken, 2023'ün başında özel olarak siyasi bir fon - the Unusual Whales Subversive Republican Trading ETF - kuruldu.

Bir bütün olarak anti-ESG fonlarındaki varlıklar, Mart 2023 sonu itibariyle 2,1 milyar doları temsil ediyor ve bu da 2022'nin 1. çeyreğinin sonunda elde edilen rakamın yedi katı...

Morningstar tarafından takip edilen fonların neredeyse yarısının ESG riskinde zayıf puan alması şaşırtıcı olmadı. Bununla birlikte, bu hareketin poster çocuğu olan Strive, Strive 1000 Dividend Growth ETF için yüksek bir sürdürülebilirlik derecesi elde etti. Portföyünde, düşük düzeyde ESG riskine sahip olan hem Microsoft hem de Apple bulunuyor.

Bu fonların -termal kömür, alkol ve silahlarla ilgili olanlar gibi- çeşitli derecelerde tartışmalı hisse senetleri taşıdığı tespit edilirken, ESG aykırı değerlerine odaklanan özel fonların portföyünde, tütün devi Philip Morris ve savunma yüklenicisi Raytheon Technologies gibileri yer aldı.

Bu arada, ExxonMobil ve Chevron da iyi bir şekilde temsil edildi. Daha açık bir politik odağa sahip stratejiler içinde ise elektrikli araç üreticisi Tesla, birçok fon büyük sermayeli

ABD hisse senetlerine odaklanma eğiliminde olduğu için popüler bir seçenek olduğunu gösterdi.

Bununla birlikte, araştırma aynı zamanda bu fonların bir kısmının aslında çevresel ve sosyal etki temalarına pozisyon almayı sağladığını da ortaya koydu. Değerlendirilen fonlarda bu temalara yönelik pozisyon alma Morningstar ABD Pazarı endeks ortalamasından daha düşük olsa da, Strive US Semiconductor ETF gibileri iklim etkisi hedefleriyle yakından uyumlu.

Performans açısından Morningstar, çoğunluğun bir yıldan az bir geçmiş veriye sahip olduğunu, ancak birçoğunun yakın zamanda akranlarından veya ilgili kriterlerden daha iyi performans gösterme kriterlerini karşıladığını söyledi.

Morningstar, iki Strive fonunu, ilgili kıyaslama ve akran gruplarına göre daha iyi performans elde etmenin yanı sıra daha düşük komisyon talep etmek ve süreçte yüksek puan aldıkları için ayırdı. 2022'nin 4. çeyreği ve 2023'ün 1. çeyreğindeki performansla bakıldığında, ortalama ESG karşıtı fon, Morningstar ABD Pazarı endeksinden iki puan daha yüksek olan, %17'lik bir getiri sağladı. (www.morningstar.com)

Denetçiler yatırım fonu riskine bakışlarını gözden geçirmeli – EFAMA

Geçtiğimiz 10 yılın en iyi kısmında makro ihtiyati denetçiler, yatırım fonlarının sistemik risklerin birikmesine katkıda bulunduğunu savundular. Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) ise, Avrupa yatırım fonu sektörünün sermaye piyasalarının çeşitliliğine ve dirençliliğine yaptığı katkıya vurgu yapan iddialı bir rapor yayınladı.

Rapor bulgularına göre:

- Yatırım fonu sektörü sistematik olarak önemli değildir, ancak makro ihtiyati denetçilerin daha fazla dikkat etmesini gerektiren risk cepeleri olabilir.
- Finansal İstikrar Kurulu'nun (FSB), NBFİ Narrow Measure olarak da bilinen "sistemik risklere yol açabilecek ekonomik faaliyetleri" tanımlamak için kullandığı Banka Dışı Finansal Aracılık (NBFİ) metodolojisi kusurludur.
- Avrupa'da başarılı bir Sermaye Piyasaları Birliği (CMU), yatırım fonu sektöründe daha fazla büyüme gerektirecek.

• Avrupalı politika yapımcılar fon piyasasının gerçeklerini iyi kavramış durumdadır ve AIFMD/UCITS gözden geçirmesinde likidite yönetimini uygun şekilde ele alıyorlar, ancak Açık Uçlu Fon (OEF) likidite yönetimi konusunda öngörülen FSB tavsiyeleri birden fazla açıdan sorunludur. Efama açıklamasında, son yıllarda çok fazla ilerleme kaydedilmiş olsa da, raporun OEF likidite yönetimi ve IOSCO Likidite Yönetimi Araçları (LMT'ler) Kılavuzu hakkında beklenen FSB tavsiyelerine bilgilendirici olabilecek somut politika önerileri içerdiğine işaret edildi. Örneğin, yatırım fonlarının tüm likidite yönetimi araçlarına erişmesi gerektiği ve yönetim şirketlerinin son yatırımcıların kim olduğuna dair daha iyi bir görüşe ihtiyaç duyduğuna dikkat çekildi. Buna ek olarak, dirençli sermaye piyasalarının ancak konsolide bantın getirilmesi ve merkezi karşı taraf marjlarının şeffaflığının ve öngörülebilirliğinin artırılması da dahil olmak üzere daha kapsamlı piyasa reformları

yoluyla oluşacağı kaydedildi. (Avrupa Komisyonu Sermaye Piyasaları Birliği ilerleme raporunda belirtildiği üzere; konsolide bant, AB'de işlem gören menkul kıymetlerin fiyat ve işlem hacimleri hakkında konsolide veriler sağlayacak ve böylece işlem yapılan yerler arasında genel fiyat şeffaflığını artıracak.) Rapora ilişkin bir değerlendirme yapan EFAMA Genel Direktörü Tanguy van de Werve, "Son 15 yılda, hepimiz finansal krizlerin günlük hayatımız üzerindeki etkisini hissettik ve sistemik riskler hafife alınmamalıdır. Bu yayın aracılığıyla EFAMA, bugün yatırım fonu sektöründeki sistemik risklerle ilgili politika tartışmalarına katkıda bulunma taahhüdünü göstermektedir. Önemli bir çıkarım, mevcut NBFİ gündeminin açıkça makro ihtiyatlı denetçilerin son görüşleri üzerinde yeniden düşünmeyi gerektirmesidir. Finansal sistemimizi tehdit edebilecek gerçek sistemik risklere karşı tetikte olmalı, gerektiğinde düzeltilmeli ve kırılmamış olanı düzeltmekten kaçınmalıyız," dedi. (www.efama.org)

ICI Çeşitlilik ve Kapsayıcılık Anketi Sonuçlarını Açıkladı

Yatırım Şirketleri Enstitüsü'nün (ICI) yeni anket sonuçları, portföy yönetimi endüstrisinin çeşitliliği hakkında fikir veriyor.

2022 ICI ABD Portföy Yönetimi Çeşitlilik ve Kapsayıcılık Anketi, sektördeki tarihsel olarak yetersiz hizmet alan veya yeterince temsil edilmeyen toplulukların temsilinin 2020'de yüzde 30,5'ten 2022'de yüzde 34,4'e yükseldiğini ortaya koydu. Sektör-

de temsil edilen kadınların oranı ise 2020'de yüzde 41,8'den 2022'de yüzde 39,7'ye geriledi. ICI Yönetim Kurulu Başkanı ve State Street Global Advisors Başkanı ve CEO'su Yie-Hsin Hung, "Anket, endüstrimiz çeşitliliği ve katılımı geliştirmek için çaba göstermeye devam ederken, ilerlemeyi ölçmek ve hesap verebilirliği teşvik etmek için önemli bir araçtır," dedi. ICI açılış anketini 2020 yılında gerçekleştirmişti. 2022 anketi, işgücü demografisi hakkında ayrıntılı veriler topladı ve ICI üyelerinden ilk kez sektöre özgü iş sınıflandırmalarını kullanarak yanıt vermelerini istedi. Ek olarak, anket,

sektördeki işgücü çeşitliliği ve kapsama sorunlarını göz önüne alırken üyeler için kullanılabilir önlemleri de elde etmiş oldu. ICI Başkanı ve CEO'su Eric Pan, "ICI üyeleri, yetersiz hizmet alan ve yeterince temsil edilmeyen topluluklardan daha fazla kadının ve insanın kuruluşlarına dahil edilmesini iyileştirme arzusunu dile getirdiler. ICI'nin D&I anketi, ilerlemelerini karşılaştırmalarına ve çabalarının etkinliğini değerlendirmelerine olanak tanıyor," dedi. ICI anket sonuçlarına <https://www.ici.org/system/files/2023-05/23-di-survey-results.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

Asya'da Fon Endüstrisi otomasyonda neden ileride?

Fon yönetimi dünyası yeni bir çağa girdi. Bu, daha verimli, otomatize ve müşteri dostu bir endüstriye eşlik etmek için hantal manuel eski sistemleri ve süreçleri ortadan kaldırmayı vaat eden kısaltmalarla dopdolu bir çağ - API, RPA, ML, DLT, AI. Fon endüstrisi teknolojiyi seyahat, perakende, bankacılık veya eğlence gibi endüstriler kadar radikal ve kusursuz bir şekilde kullanıma koyabilmiş değil. Bunun bir nedeni, fon endüstrisinin farklı çalışma biçimleriyle karmaşık bir iş alanına dönüşmüş olmasıdır. Bir diğeri, bireysel işletmelerin ticari olarak uygulanabilir olan eski sistemleri elden geçirmek için henüz kapsamlı teknolojik yatırımı gerekli görmemiş olmalarıdır. Calastone tarafından yayınlanan bir rapor, Asya fon endüstrisinin otomasyon ilerlemesinde benzerlerinden daha iyi performans göstermesinin arkasında çoklu faktörler olduğunu savundu. İngiltere (%41) veya Amerika Birleşik Devletleri (%39) gibi batı pazarlarına kıyasla, Singapur (%75), Tayland (%69), Çin (%58) ve Endonezya (%74) kendilerini tamamen veya çoğunlukla otomasyonlaşmış olarak görme olasılığı en yüksek olanlar arasında yer aldılar. Yeni başlayanlar için, Asya'daki portföy yöneticileri, elden geçirilmesi pahalı ve karmaşık olan eski sistemler tarafından Batılı akranlarından daha az yük altındadır. Şirketlerin yenilik yapması ve çevik bir şekilde konuşlandırılması ve modern sistemlerin rekabette sıçraması için daha fazla alan var.

Ek olarak endüstri, yerel düzenleyicilerden, örneğin Singapur, Hong Kong, Avustralya ve Tayland'dan güçlü destek almaktadır. Asya düzenleyicileri finansal hizmetlerde yenilikçi yeni modelleri keşfetmeye istekli olduklarından, bu düzenleme dostu pazarlardaki şirketler sadece temel "hızlı kazanç" idari görevlerini otomatikleştirmeye değil, aynı zamanda Dağıtılmış Defter Teknolojisi (DLT) ve tokenizasyon gibi dönüştürücü

gelişmelere de odaklanmaktadır. Singapur, fintech şirketlerinin yeni ürün ve hizmetleri kontrollü bir ortamda test etmeleri için düzenleyici bir korumalı alan (sandbox) oluşturdu. Singapur Para Otoritesi, DLT ile ilgili projelere yoğun bir şekilde katılmaktadır ve portföy yöneticilerini, yatırımcı deneyimlerini iyileştirmek ve piyasayı tüm yatırımcılara eşit şekilde açmak için en son teknolojilerden yararlanmaya zorlama konusunda yoğun çalışmıştır.

Rakip finans merkezi Hong Kong, "adil ve verimli finansal hizmetler" sunan kapsamlı bir teknoloji ekosistemi geliştirmek için kendi "Fintech 2025" programını sürdürüyor. Bölgenin ilk dijital bankası olarak ününü sürdüren WeLab Bank, dijital bankacılık ve varlık danışmanlığı hizmetlerinin yanı sıra tüm fon emirlerini otomatikleştirmek için adım attı. Diğer taraflarda, Malezya'nın merkez bankası, 2026 yılına kadar dijitalleştirilmiş bir finans sektörüne giden yolu çizen kendi Finansal Sektör Planını belirlerken, Tayland güvenli ve sorunsuz dijital işlemler sağlamak için ulusal bir dijital kimlik platformu kurdu. Bununla birlikte, altta yatan zorluklar bulunuyor. Bölge otomasyonda genel olarak önemli ilerleme kaydetmiş olsa da, bireysel yatırımcı pazarlarının performansları birbirinden farklıdır - otomasyon oranları Malezya gibi gelişmekte olan pazarlarda, Singapur ve Hong Kong gibi oldukça gelişmiş finansal sektörlere sahip pazarlardan oldukça düşüktür. Güç merkezi finans merkezlerinin dışında, otomasyon, raporların öne sürdüğünden önemli ölçüde daha az gelişmiştir. Anket, Asya'nın faks kullanımında küresel olarak liderlik etmeye devam ettiğini ve operasyonlarını otomatik olarak tanımlayan birçok portföy yöneticisinin çok farklı bir otomasyon fikrine sahip olabileceğini öne sürdü. Bu aynı zamanda değişime karşı kalıcı bir direnişe de işaret ediyor. Birçok finansal kurum, algılanan güvenlik ve eski teknolojinin güvenilirliği nedeniyle belirli iletişim

için faks kullanmayı tercih etmektedir. Ek olarak, Asya'nın düzenleyici rejimlerinin parçalanmış doğası, fon endüstrisi paydaşlarının fiziksel bir varlık olmadan sınırlar arasında sorunsuz bir şekilde faaliyet göstermelerini zorlaştırmaktadır. Bazı Asya ülkeleri sınırlı teknolojik altyapıya sahiptir ve bu da otomasyon ve dijitalleşme gibi alanlarda ilerlemeyi engellemektedir. Finans sektörünün bazı alanlarında vasıflı çalışan eksikliği, şirketlerin yenilik yapmasını ve büyümesini zorlaştırmaktadır. Covid sonrası, büyük yetenek gidişi de yaşanmıştır. Finansal hizmetler ve ürünler hakkında sınırlı bilgi hala yaygındır, bu da hizmetlere olan talebi kısıtlamakta ve finansal sektör büyümesini yavaşlatmaktadır. Asya, New York ve Londra gibi yerleşik finans merkezlerinden gelen rekabete de karşı karşıyadır. Diğer taraftan, küresel refah amansız bir şekilde doğuya doğru ilerlerken, Asya'nın genişleyen ekonomileri arasında finansal hizmetler lideri olmak için rekabet daha da yoğunlaşıyor. Güçlü bir finansal sektör ve getirdiği önemli ekonomik ve stratejik faydalar, birçok Asya ülkesi için önemli bir hedef olarak görülmektedir. Gelişmekte olan piyasalarda devam eden zorluklara rağmen, hangi ülkenin gerekli düzenleyici çerçeveyi ilk açıp imzalayacağını ve hangi fon yöneticisinin pazara ilk giren olmak istediğini görmek için yarış başlamış durumda. (Justin Christopher, Head Of Asia, www.calastone.com)

Fidelity, BlackRock ve diğerlerinin ardından bir bitcoin ETF'si için harekete katıldı

BlackRock'un ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC) tarafından uzun zamandır karşı çıkılan spot bitcoin ETF'si için başvurmasından iki hafta sonra, portföy yönetimi devi Fidelity Investments da spot bitcoin borsa yatırım fonu için başvurusunu yineledi. Diğer firmalar, BlackRock'un başvurusunu SEC'in duruşunun yakında değişebileceğinin bir işareti olarak kabul etmiş gibi görünüyor. O zamandan beri, WisdomTree, VanEck ve Invesco kendi fonlarına doğru ilk adımları attılar. Cathie Wood'un Ark Invest'i, bitcoin fonunda BlackRock'un başvurusuna daha yakın hale getiren değişiklikler için başvuruda bulundu.

Fidelity'nin yeni başvurusu, Cboe BZX Borsası'ndan, Fidelity'nin SEC tarafından reddedilen önceki bitcoin ETF'sinin adı olan Wise Origin Bitcoin Trust'ı listelemek için önerilen bir kuralı içeriyor. Borsa, son iki hafta içinde diğer firmalar için de benzer başvurular yaptı. SEC şu ana kadar açıkladığı kararlarda her spot bitcoin fonu başvurusunu reddetti. Komisyon, Grayscale Bitcoin Trust'ın bir ETF'ye dönüştürülmesini engelleme kararı konusunda Grayscale ile yasal bir savaş içinde. Bu davada bir kararın bu yıl içinde verilmesi bekleniyor. SEC'in spot bitcoin ürünüyle ilgili en önemli endişelerinden biri, piyasadaki şeffaflık ve manipülasyon potansiyeli.

BlackRock başvurusu, bu endişeleri hafifletebilecek önerilen bir gözetim paylaşım anlaşması içeriyor. Sonraki başvurularda da benzer öneriler var. SEC, 1 milyar dolardan fazla varlığa sahip ProShares Bitcoin Stratejisi ETF'si (BITO) de dahil olmak üzere bitcoin vadeli işlem sözleşmelerini izleyen ETF'lerin oluşturulmasına zaten izin vermiş bulunuyor. İlk kaldıraçlı bitcoin vadeli işlem fonu da işleme başladı. ETF'ler için bu yeni atılım bitcoin fiyatlarına yukarı yönde etki yapmış görünüyor. Dijital para birimi, BlackRock başvurusundan önce 26.000 doların altında iken, sonrasında 30.500 dolar civarına kadar yükseldi.

Tokenize fonlar İngiltere fon ortamını dönüştürebilir mi?

Son yıllarda, teknoloji fon endüstrisinde değişimin itici gücü olarak önemli bir rol oynuyor ve bu hızla devam edeceği bekleniyor. Fonların tokenizasyonu, fonların çalışma şeklini dönüştürme potansiyeline sahip. Tokenize edilmiş bir fon, dağıtılmış defterdeki çıkarları temsil eden dijital token veren bir fon; yani tokenlar dağıtılmış defterde işlem görebiliyor ve kaydedilebiliyor. Dağıtılmış defter, genel olarak, paylaşılan bir ağ üzerinden yönetilen işlemlerin merkezi olmayan bir veritabanıdır ve yatırımcıların, işlemler ağda gerçekleştiğinde canlı olarak gerçekleşen defter güncellemeleriyle varlıkları gerçek zamanlı olarak görmelerini sağlar. Tokenize edilmiş bir fon, açık uçlu veya kapalı uçlu bir fon olarak yapılandırılabilir, ancak tokenlar, açık uçlu veya kapalı uçlu olmalarına bakılmaksızın, bir kez ihraç edildikten sonra serbestçe işlem yapılabilir. Çıkarların mülkiyetinin nasıl temsil edildiği dışında, doğrudan geleneksel fon çıkarlarına yatırım yapmak

ile çıkarları temsil eden tokenlara sahip olmak arasında çok fazla fark yoktur.

Tokenize fonların potansiyel faydaları şöyle belirtiliyor:

Artan likidite ve erişilebilirlik: Token ikincil piyasalarda potansiyel olarak daha kolay işlem görebilir ve yatırımcıların fonlarda kısmi paylar tutmalarını sağlayarak yatırım tutarlarının ve tutma sürelerinin azaltılmasına olanak tanır.

Artan şeffaflık: Token, yatırımcıların kimlikleri, pozisyon yüzdesi, haklar / yükümlülükler ve yatırımcı raporlamasını kolaylaştırmak için çevresel, sosyal ve yönetim riskleri hakkındaki bilgiler gibi bilgileri defterde saklayabilir.

Daha fazla operasyonel verimlilik ve otomasyon: Akıllı sözleşmeler, daha fazla otomasyon sağlamak için, örneğin düzenleyici veya diğer amaçlar için uygun olmayan bir kişiye aktarılmasını önlemek ve dağıtımların ödemesini otomatikleştirmek için, bir tokena iliştilerilebilir.

Financial Conduct Authority (FCA) teknolo-

ji konusunda nötr olsa da, yeniliği teşvik etmeye istekli görünüyor. İngiltere hükümeti geçen yıl kripto varlık teknolojisi ve yatırımları için "küresel bir merkez" olma planlarını açıkladı ve kripto varlık işletmeleri için yeni bir düzenleyici çerçeve oluşturdu.

FCA, Şubat 2023'te İngiltere varlık yönetimi mevzuatını iyileştirme konusunda bir tartışma tebliği yayınladı ve burada bir fonun katılım haklarını genellikle dağıtılmış bir defter tarafından dijital token olarak ihraç etme yeteneği olarak anladığı fon tokenizasyonuna bir bölüm ayırdı. FCA, (1) yatırımcılar için yetkilendirilmiş fonlardaki tokenize birimlerin yararını, (2) tokenize birimlerin ihracını sağlamak için hangi düzenleyici değişikliklerin gerekli olduğunu ve (3) birimlerin tokenizasyonunu sağlamak için konulması gereken önceliği anlamaya çalışıyor. Tebliğe gelecek cevaplara göre, FCA kural değişikliklerinin gerekli olup olmadığını değerlendirecek.

(www.funds-europe.com)

KONFERANS AJANDASI

6-7 Eylül 2023

Reuters ESG Investment Europe,
Londra
<https://events.reutersevents.com/finance/esg-investment-europe>

18-20 Eylül 2023

IPEM 2023, Paris
<https://www.ipem-market.com/paris-2023/>

20 Eylül 2023

ALFI Global Distribution Conference
2023, Lüksemburg
<https://www.alfi.lu/events/alfi-global-distribution-conference-2023>

26 Eylül 2023

Crypto and Digital Assets
Regulation&Compliance, Londra
<https://informaconnect.com/cryptoassets-regulation-compliance/>

28-29 Eylül 2023

ESG Summit Europe 2023, Madrid
<https://www.esgsummiteurope.com/>

11-12 Ekim 2023

Morningstar Sustainable Investing
Summit, Amsterdam
www.morningstar.com

23-24 Kasım 2023

Efama Investment
Management Forum, Brüksel
www.efama.org

28-29 Kasım 2023

ALFI Private Assets Conference,
Lüksemburg
<https://www.alfi.lu/events/alfi-private-assets-conference-2023>

6 Aralık 2023

15th Annual HED Conference,
Shenzhen, Çin
<http://www.caishiv.com/conference/detail?conferenceId=223>

Hayatta Sahip Olduklarımızı ve Onlara Neden Sahip Olduğumuzu İyi Düşünmemiz Gerekliyor

“Akademik dünya, benim yaşamımda her zaman yeni bir şeyleri öğrenmeyi sağlayan ve iş hayatımda araştırmaya, finansal uygulamalara merakımdan dolayı bir çok proje entegrasyonunda roller üstlenmem sebebi ile de beni oldukça destekleyen ikinci bir yol olmuştur.”

1840 yılından itibaren her yıl insanların hayatlarına 3 ay ekleniyor. Uzmanlar, bu durumda 2050 yılında insanların ortalama “88 yıl”, 2100 yılında ise “100 yıl” ortalama yaşam beklentisi ile karşı karşıya kalacaklarını tahmin etmektedir. Neticede yaşam süresi açısından 180 yıl öncesinde yaşamadığımız için kendimizi bugün çok şanslı hissedebiliriz. Öte yandan ise, geçmiş zamanlardaki hayatın basitliği ve insanların samimiyeti yönünden bugünü karşılaştığımızda ise, kimlerin daha şanslı olduğu çok tartışma götürür bir gerçektir. Günümüzde bir yandan yaşamlarımızın uzadığı ancak elimizdeki

zamanın harcanmasında birçok farklı istekler ile sürekli karşı karşıya kaldığımız da oldukça ironik bir durumdur. Sizlere derginin finans ve yaşam köşesi içerisinde, 50 yılı geçen sene devirdiğim iş ve yaşam deneyimlerinden kısa kısa kesitler vermek istiyorum. Derginin editörü Güzin Övünç’ten bir yazı talebi gelince ilk aklıma gelen TED Ankara Kolejinde Lise Yıllığımdaki yazıya tekrar bir bakmak oldu. Ekonomi ile ilk tanışmam Lise 1’de aldığım seçmeli ekonomi dersi ile olmuştur. Yıllıkta da sınıf arkadaşlarımla konuya olan ilgimi bildikleri için ileride iyi bir ekonomist veya işletme yöneticisi olabileceğime dair öngörülerde bulduklarımı tekrar hatırladım. Üniversite eğitimimi Marmara Üniversitesi İşletme bölümünde tamamladıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi’nde Yüksek Lisans (MBA) ve daha sonra da Marmara Üniversitesi’nde “Risk Yönetimi” alanında doktora çalışmaları ile akademik yaşamı hiç bırakmadan bir yandan da özel bankaların “Hazine” ve “Risk Yönetimi” bölümlerinde çift kariyer yaparak geçirdim. Akademik dünya, benim yaşamımda her zaman yeni bir şeyleri öğrenmeyi sağlayan ve iş hayatımda araştırmaya, finansal uygulamalara merakımdan dolayı bir çok proje entegrasyonunda roller üstlenmem sebebi ile de beni oldukça destekleyen ikinci bir yol olmuştur.

Prof. Dr. K. Evren Bolgün
Öğretim Üyesi
Beykoz Üniversitesi İşletme &
Yönetim Bilimleri Fak.
www.evrenbolgun.com
evrenbolgun@beykoz.edu.tr

90’lı yıllar Türkiye Ekonomisinde, yüksek enflasyon ve yüksek faizli finansal enstrümanlar üzerinden sağlanıyor olmasının getirdiği bir zorunluluk nedeniyle yüksek kamu finansmanı ihtiyacı, özel bankalar ve büyük kurumsal şirketler tarafından karşılanıyordu. Bu doğrultuda bankaların hazine ve fon yönetimi bölümlerinde kariyer yapmak gençler tarafından o yıllarda çok talep görmekteydi. Üniversite sınavında ilk %1’lik dilim içerisinde olan, yurtdışında eğitim görmüş farklı bilim dallarından bir araya gelen genç parlak beyinler ile birlikte uzun yıllar boyunca çalışma fırsatını yakaladım.

Fakat Türkiye'nin 2001 yılında yaşadığı Bankacılık Krizi finans sisteminin üzerinden silindir gibi geçti. Yüksek döviz açık pozisyonu olan 20'nin üzerinde özel banka iflas etti. 1994 Türkiye, 1997 Rusya, 1998 Asya finansal krizlerini iş kaybı yaşamadan atlarmayı başarabilmiştim. Fakat 2001 krizinde yüzlerce fon yönetimi ve hazineci bankacı meslektaşım ile birlikte ben de altı ay kadar işsiz kalmıştım. Türkiye'de o tarihte ilk kez verilmeye başlanan "İşsizlik Sigortası"na başvurarak, devletten altı ay süre ile maaş almıştım. O kartımı halen saklıyorum. 2000'den itibaren gece/gündüz Kültür, Kadir Has, Yeditepe, Özyeğin, Işık,..vs gibi birçok farklı özel üniversitede verdiğim Lisans ve Yüksek Lisans dersleri ile hiç bırakmadığım akademik yaşam ile geçirdiğim profesyonel iş hayatımın meyvelerini ekonomik kriz dönemlerinde toplama imkanlarım oldu. Özel sektörde yaşadığım açmazları her zaman akademik yaşantıyı tercih ederek aşmaya gayret ettim. Hayatta bir kişiye, bir fikre, bir olaya bağlı kalarak hareket etmek ve daha sonra da keşkeler ile yaşamak benim genel yaşam felsefem olmamıştır. "Ya yeni bir yol bulacağım, ya da yeni bir yol yapacağım" şeklinde ilerlemeye hep gayret gösterdim.

2001-2002 yıllarında Türkiye'deki Bankacılık krizi, bir mesleği uzun bir süreliğine ortadan kaldırdığına göre ben kendime yeni bir meslek dalı bulmalıydım. İşte bu yaklaşımım krizden 3-4 sene öncesinde doktora çalışmalarımda hatırı sayılır bir zaman ayırdığım "Risk Yönetimi" alanı oldu. BDDK'nın kurulması ile birlikte ben de Yapı Kredi Bankası'nın Risk Yönetimi bölümünde çalışmaya başladım. İş hayatımın yaklaşık 10.yılında meslek değiştirmiştim. Aynı yıl içerisinde Türkiye'nin uygulamalı ilk

risk yönetimi kitabını bir meslektaşım ile birlikte yazdık. Kitap daha sonra dört baskı daha yaptı. Her ikimiz de 2001 krizinin genç ancak oldukça donanımlı mağdurlarıydık. Kariyerimin ikinci 10 yılı içerisinde, bir sene kadar da Amerikalı bir yönetim firması olan Peppers & Rogers firmasında "Yönetim Danışmanı" rolünü üstlenerek yurtdışında 3.kez meslek değişikliğine de imza atmış oldum. Daha sonrasında bankacılık sektöründeki tecrübelerimi sermaye piyasasında kullanmak üzere o tarihlerde Türkiye'nin en büyük aracı kurumu olan "İş Yatırım"da yönetici olarak çalışmaya başladım. Kurum içerisinde risk yönetimi bölümünü sıfırdan kurarak, 5,5 yıllık emeğin sonunda sistemsiz ve organizasyonel açıdan gurur duyduğum 7-8 kişilik genç bir ekibe bölümü devrettim. Herhalde meslek değiştirmekten yorulduğum için olsa gerek bu sefer iş hayatında taraf değiştirerek girişimcilik serüvenine doğru yol almayı tercih ettim. İş Yatırım'da geçirdiğim uzun yıllarda elde ettiğim tecrübe, "Portföy Yönetimi" sektöründe "Notus Portföy Yönetimi A.Ş." markası altında yeni bir finansal kurumu Türkiye'ye kazandırma imkanını bana sağladı. Yönetici Ortak şeklinde beş yıl süren bir girişimcilik deneyimi daha önceki iş tecrübelerime hiç benzemiyordu. Çok daha yoğun, stresli, gece/gündüz devam eden mesailerimiz sonrasında kurumu bugün Türkiye'nin en büyük bağımsız portföy yönetimi şirketi olan "Azimut Portföy A.Ş."ye 2015 sonunda başarılı bir satış işlemi ile devrederek, bir dönemi daha tamamlanmış oldum. (2023 Mayıs sonu 110 Milyar TL yönetilen portföy büyüklüğü)

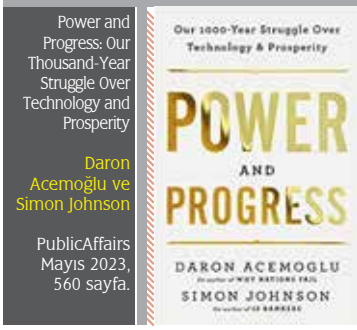
Bir sonraki serüvenim ise, Amerika'lı bir Fintek ve Danışmanlık firması olan "FIS Global"

ile özel üniversitelerde vermekte olduğum Ekonomi, Finans, Portföy Yönetimi, Risk Yönetimi,..vs gibi farklı dersler üzerinden akademik alanda devam etmek olmuştur. Yıllar boyunca aldığım iktisat, finans, istatistik, ekonometri, finans mühendisliği gibi derslerden sonra 2019 yılında çok farklı bir alandan tekrar bir lisans diploması almak üzere İstanbul Üniversitesi Uzaktan Eğitim programı AUZEF bünyesindeki "Felsefe" programına yazıldım. Son yıllarda bu farklı alandaki yaşam çizgisi bana aynı zamanda hem öğrenci hem de öğretmen olabileme fırsatını sunmuş oldu.

Özel sektörde yıllarca düzenli olarak tam zamanlı çalıştığım için üniversitelerde tam zamanlı çalışma imkanım hiç olmadı. Bu nedenle de 2008 yılında aldığım Doçentlik ünvanını Profesörlüğe yükseltebilmek için 15 yıl kadar beklemek durumunda kaldım. Malum hayatta her tercih bir vazgeçisi içeriyor. 2022 yılından itibaren artık tam zamanlı bir şekilde Beykoz Üniversitesi'nde Profesör olarak öğrencilerime 30 yılı aşan iş ve akademik hayatımdaki tecrübelerimi aktarıyor olmanın mutluluğu içerisindeyim.

Yaşam ve Ömür kavramları üzerinden bu yazıya başladım. Dolayısı ile konuya uygun bir şekilde tamamlamaya çalışayım. İnsanların yaşadıkları yoğun tecrübeler sebebi ile en verimli dönemlerinin 50-65 yaş arası olduğunu yapılan akademik araştırmalar göstermektedir. Ben de bilimsel bulgulara uygun bir şekilde hayatımın geri kalan süresi içerisinde yaşadığım tecrübelerimi gençlerle paylaşmak için yazmaya, anlatmaya ve onlarla birlikte üretime, gelişime ayırmaya daha fazla gayret sarf edeceğim. Dilerim ki sektörde çalışan tüm genç meslektaşlarım da hedeflerini hayatta en iyi şekilde başarma azim ve imkanlarına sahip olabilirler.

Teknolojiyi refahın temeli haline getirmenin önünü açacak bir rehber

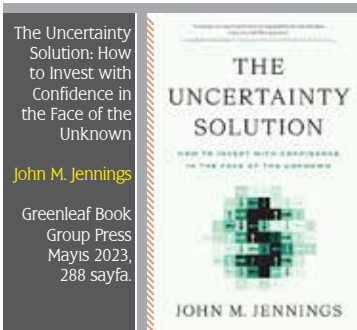
Ulusların Düşüşü (Why Nations Fail) adlı çok satan kitabın ortak yazarı ve çok satan 13 Bankacı'nın (13 Bankers) bir diğer ortak yazarı, ekonomi ve tarihin cesur bir yeniden yorumu ile dünyaya bakış açınızı temelden değiştirecek. Daron Acemoglu ve Simon Johnson'un ortak çalışması, Güç ve Gelişme: Teknoloji ve Refah Uğruna Bin Yıllık Mücadelemiz (Power and Progress: Our Thousand-Year Struggle Over Technology and Prosperity) bir yıllık tarih anlatımı ve günümüzün

kanıtlarıyla önemli bir şeyi açıklığa kavuşturuyor. Bu da şu: İlerleme, teknoloji konusunda yaptığımız seçimlere bağlıdır. Üretimi ve iletişimi organize etmenin yeni yolları, ya bir elitin dar çıkarlarına hizmet edebilir ya da yaygın refahın temeli haline gelebilir. Avrupa Orta Çağı boyunca tarımdaki teknolojik gelişmelerin yarattığı zenginlik, soylular tarafından ele geçirildi ve büyük katedraller inşa etmek için kullanılırken, köylüler açlığın eşliğinde kaldı. İngiltere'deki sanayileşmenin ilk yüz yılı, çalışan insanlar için hiç artmayan bir gelir sağladı. Ve bugün dünyanın her yerinde, dijital teknolojiler, yapay zeka, aşırı otomasyon, büyük veri toplama ve müdahaleci gözetim işleri ve demokrasiyi baltalıyor. Tüm bunlar bu şekilde olmak zorunda değil. Acemoglu ve Johnson'un kitabı, teknolojinin yolunun bir zamanlar kontrol altına alındığını ve tekrar kontrol altına alınabileceğini gösteriyor. En

son teknolojik gelişmeler, yetkiyi devredici ve demokrasiyi güçlendirici araçlar haline gelebilir, ancak tüm önemli kararlar birkaç kibirlili teknoloji liderinin elinde kalırsa bu mümkün olmaz. Ekonomi ve tarihi cesurca yeniden yorumlayan Daron Acemoglu ve Simon Johnson, yeniliğin yeniden çoğu insana fayda sağlayacak şekilde yeniden yönlendirilmesi için gereken vizyonu sağlayarak dünyaya bakış açımızı temelden değiştiriyor. Kitapla ilgili olarak 2015 Nobel ekonomi ödülü sahibi Sir Angus Deaton, "Acemoglu ve Johnson, bin yılı aşkın teknik değişimin kapsamlı bir tarihini yazdı. Ekonomistlerin teknik değişime yönelik akılsız coşkusunu ve sakatlayıcı bir şekilde gücü ihmal etmelerini hedef alyorlar. Çoktan gecikmiş önemli bir kitap," diyor. Pulitzer Ödüllü Tüfek, Mikrop ve Çelik ve diğer çok satan kitapların yazarı Jared Diamond ise, şöyle diyor: "Zaten Daron Acemoglu ve Simon Johnson'un önceki kitaplarının

bağımlısı değilseniz, Güç ve İlerleme'nin sizi bağımlısı yapacağı kesin. Bağımlılık yaratan özelliklerini sunuyor: İşitli bir metin ve hayatımızı etkileyen büyük bir soru var: Güçlü yeni teknolojilerin bize fayda sağlayacağı garanti ediliyor mu? Sanayi devrimi 150 yıl önce büyük büyük anne ve babalarımıza mutluluk getirdi mi ve şimdi yapay zeka bize daha fazla mutluluk getirecek mi? Okuyun, keyfini çıkarın ve ardından yaşam tarzınızı seçin." Meydan ve Kule ve daha nice tarih kitabının yazarı Niall Ferguson, "Microsoft yöneticileri bu kitabın yazarlarını sevmeyecek ancak çoğumuz için canlandırıcı bir uyandırma çağrısı" derken, Harvard Üniversitesi'nden Rebecca Henderson, "Mutlaka okumanız gereken bir kitap: etkileyici, güzel yazılmış ve sıkı bir şekilde tartışılmış, çok önemli bir sorunu güçlü çözümlerle ele alıyor," yorumunda bulunuyor.

Piyasalardaki belirsizliğin üstesinden gelmek için gerekli zihniyet ve davranışı geliştirmenin yolları

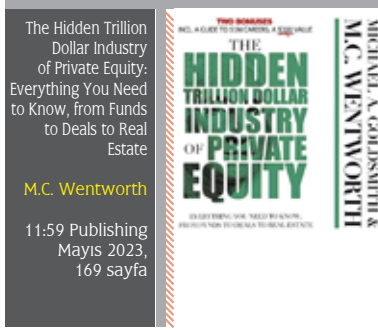
John M. Jennings'in kitabı, Belirsizlik Çözümü: Bilinmeyen Karşısında Güvenle Nasıl Yatırım Yapılır (The Uncertainty Solution: How to Invest with Confidence in the Face of the Unknown) size sadece nasıl yatırım yapacağınızı değil, yatırım hakkında nasıl daha iyi düşüneceğinizi de

söylüyor. Bu tipik bir yatırım kitabı değil, yatırım için daha iyi bir yaklaşım... Doğası gereği belirsiz ve öngörülemeyen piyasaların üstesinden gelmek için gerekli zihniyet ve davranışı geliştirmeye yönelik deneyimsel bir rehber aynı zamanda... Psikoloji, karar verme ve yatırım davranışı üzerine yapılan araştırmalara atıfta bulunan Jennings, finansal piyasalar için pratik analizler ve kaçınılmaz dalgalanmalarda yönünüzü bulabilmeniz için bir yol haritası sunuyor. Jennings, yatırım tavsiyelerini değerlendirmenize ve belirsizlik karşısında daha iyi davranışlar öğrenmenize yardımcı olacak bir bilgelik ağı oluşturmak için zihinsel modeller kullanıyor. Bazıları şöyle:

Uzman tahminlerini görmezden gelin, hikayelere karşı dikkatli olun ve ölü biri gibi yatırım yapmaya çalışın. Yatırım psikolojisine ve en iyi uygulamalara ilgi çekici bir dalış olan Belirsizlik Çözümü, hem sıradan yatırımcılar hem de finansal haberler ve veri akışına boğulmuş profesyoneller için yetkili, erişilebilir bir rehber. Yatırım konusundaki düşüncelerinizi geliştirmek, daha iyi yatırım davranışları uygulamak ve nihayetinde daha fazla paraya sahip olmak için bu kitabı okuyabilirsiniz. 15 milyar dolarlık bir servet yönetimi firmasının başkanı ve Washington Üniversitesi Olin Business School'da doçent olan John Jennings, Missouri Üniversitesi'nden

finans ve hukuk derecelerine sahip. Charles Schwab Corporation'un kurucusu ve eş başkanı Charles R. Schwab, Belirsizlik Çözümü için, "Ömür boyu daha başarılı bir yatırımcı olmak için alışkanlıklar geliştirmekle ilgilenen herkes için olmazsa olmaz bir kitap" diyor. Washington Üniversitesi Yatırım Yönetim Şirketinin emekli kademli yatırım müdürü Kim Walter da, "Net, mantıklı ve iyi araştırılmış. Kitap, karmaşığı anlaşılır kılyor ve bunu yaparken bir şekilde eğlendiriyor," yorumunda bulunuyor. Buckingham Wealth Partners'in kademli araştırma müdürü Larry Swedroe, Jennings'in yatırımcıların belirsizlik karşısında güçsüz olmadığını gösterdiğini belirtiyor.

Dünyanın en büyük endüstrilerinden biri hakkında bilmeniz gereken herşey

Size hayatınızı Büyük Durgunluk ve Covid'in toplamından daha fazla etkileyen gizli bir sektör olduğunu söylesek? M.C. Wentworth'un kaleme aldığı; Trilyon Dolarlık Gizli Özel Sermaye Endüstrisi: Fonlardan Anlaşmalara ve Gayrimenkule Kadar Bilmeniz Gereken Her Şey (The Hidden Trillion Dollar Industry of Private Equity: Everything You Need to Know, from Funds to

Deals to Real Estate) ile özel sermayenin trilyon dolarlık dünyasına bir giriş yapacaksınız.

1957'de 70 dolarlık bir yatırım olarak başlayan şey, şimdilerde dünyanın en büyük endüstrilerinden birine dönüştü ve bu daha başlangıç...

Özel sermaye (private equity) firmaları, topladıkları yüklü miktardaki fonlar ile genellikle küçük ve orta ölçekli şirketlere orta ve uzun vadeli yatırımlar yaparak büyümelerini desteklerler. Yatırım yaptıkları şirketlerde yönetim kurullarının bir parçası olurlar ve bu şirketlerin büyüme stratejilerini geliştirirler. Birkaç yıl boyunca destekledikleri şirketlerin piyasa değerini artırmaya çalışırlar. Sonunda yatırım yaptıkları şirketleri satarak kar ederler.

2021'de ortalama 100 milyon dolarlık anlaşma değeriyle, bu sektörü harekete geçiren şeyin ne olduğunu merak ediyor olabilirsiniz. 100 milyon dolar tek bir anlaşma için akıl almaz bir rakam gibi görünüyorsa da endişelenmeyin. Çünkü bu kitapta, özel sermaye hakkında bilmeniz gereken her şey ve bunun Stephen Schwarzman ve Henry Kravis gibi insanları nasıl milyarder yaptığı açıklanıyor. İşte keşfedeceğinizin sadece bir kısmı:

- Özel sermaye oyunundaki en iyi oyuncular (İpucu: En büyük firmanın 991 milyar dolarlık varlığı var) -5-10 kişilik küçük ekiplerin basit müzakerelerle nasıl milyonlarca dolarlık anlaşmalar yaptıkları. -Özel sermayenin gizli sosu olan "kaldıraçlı satın alma", Twitter ve

Toys R Us gibi şirketleri devralmak için nasıl kullanılıyor?

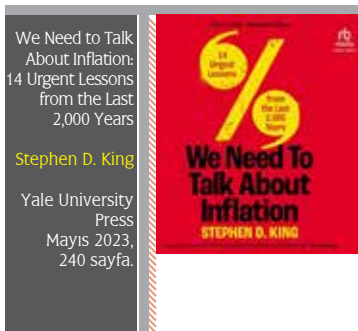
-Blackstone, 2018'de Hilton Otellerinden çıkışında neden 14 milyar dolarlık rekor bir gelir elde etti?

-Bir özel sermaye fonunda çalışmak nasıl bir şey: Rekabette yedi basamaklı rakamlarda tazminata...

Bu kitap, teorik finans hakkında anlaşılması matematik derecesi gerektiren 600 sayfalık bir ders kitabı değil. Sade bir dil ile ve teknik jargondan bağımsız olarak yazılmış olduğu gibi terminolojisi de açıkça tanımlanmıştır.

Hayatınızda bir gün bile çalışmamış olsanız dahi bu kitap ile özel sermayeye giden yolu açacak ve endüstrinin sunduğu tüm ödülleri toplayacaksınız.

Enflasyonun kalıcı olarak geri döndüğünü düşünmeyenlere tarihten dersler

Yatırımcılardan ve finans sektörü yöneticilerinden hükümetlere ve politika yapıcılara kadar neredeyse herkes enflasyonun öldüğünü ve gömüldüğünü varsaymıştı. Ancak şimdi dünyanın her yerindeki insanlar yeni bir zehirli ekonomik gerçeklikle ve bununla birlikte geniş ve artan servet eşitsizliği olasılığıyla karşı karşıya. Bu duruma nasıl geldik? Bu konuda ne yapabiliriz? Tabii eğer

yapılacak şeyler varsa...

En son enflasyonist canlanma hakkında önceden uyarıda bulunan birkaç kişiden biri olan ünlü iktisatçı Stephen D. King, politika yapıcıların kulak asmamayı tercih ettiği enflasyon tarihinden önemli dersler ile karşımızda...

Kaleme aldığı kitabın adı: Enflasyon Hakkında Konuşmamız Gerekıyor: Son 2.000 Yıldan 14 Acil Ders (We Need to Talk About Inflation: 14 Urgent Lessons from the Last 2,000 Years).

Enflasyon, Antik Roma'dan Amerikan İç Savaşı'na ve günümüzün varlık balonlarına kadar politika hatasından, günümüze hakimiyet kuran açgözlülüğün ve para birimlerine olan toplu inanç kaybından kaynaklanıyor.

Enflasyon Hakkında Konuşmamız Gerekıyor, yüzyıllardır süren kötü muhakeme ve yanlış anlamaları

ortadan kaldırıyor ve müdahaleye şimdi başlamak için bir araç sunuyor - böylece enflasyonun serbest bıraktığı siyasi ve toplumsal karışıklığın üstesinden gelmeye başlayabiliriz.

Financial Times, bu kitap hakkında "2023'te okuyacağınız kitap" derken, gazetenin saygın ekonomi yazarı Martin Wolf, "Tarihsel olarak bilgili ve anlaşılır" ifadesini kullanıyor.

Bloomberg'ten Stephanie Flanders, "Belki de enflasyonun kalıcı olarak geri döndüğünü düşünmüyorsunuz. Bu senin hakkın. Ama önce bu kitabı okumanız tavsiye edilir," uyarısında bulunurken, Daily Telegraph'tan Roger Bootle, "En iyi iktisatçıların hepsinde olduğu gibi, King'in görüşleri de tarihsel deneyimlerimizin anlaşılmasına dayanıyor," yorumun-

da bulunuyor.

Guardian'dan Larry Elliot ise, "Enflasyonun yeniden ortaya çıkışı hakkında mükemmel ve okunabilir yeni bir kitap" diyor. İngiltere Merkez Bankası eski Başkanı Mervyn King, "Enflasyon hakkında bilmek isteyip de sormaya korktuğunuz her şey" yorumu yapıyor. ABD eski Hazine Bakanı Lawrence Summers ise, "Enflasyonla uğraşmak zorunda kalanların çoğu, bunun en son ne zaman ciddi bir sorun olduğunu hatırlamayacak kadar genç. Bu kitap onlara bilmeleri gerekenleri öğretiyor. King'in dersleri dikkatimizi çekiyor," diyor.

HSBC'de kıdemli ekonomi danışmanı olan Stephen D. King, aynı zamanda Avam Kamarası Hazine Komitesi'nde uzman danışmanlık görevini sürdürüyor.

"Borsaya para ile girilmez bilgi ile girilir."

Kitap:
Borsada Adım Adım

ISBN:
9786258177824

Yazar: Serdar Cihat Alan

Editör: Tuğba Atamtürk

Borsadaki 13 yıllık emek ve ekran karşısında geçirdiğim 40.000 saatte edindiğim tüm bilgi ve tecrübelerimi en ince detaylarına kadar anlatmaya çalıştım bu kitapta. Yatırımcı psikolojisi ve stratejilere, temel analiz ve teknik analizin en önemli kısımlarına değindim. Trade yaparken neleri nasıl yapmanız gerektiğini hiçbir borsa bilgisi bilmeyenin bile anlayabileceği en sade dille anlatmayı amaçladım. Bu kitap ile öncelikle kaybetmemeyi öğreneceksiniz. Bilgisizce borsaya girenlerin hayatları gece gibi karanlık olmuştur. Amaç borsada hep gündüzy yaşamanız. Kazanmanın dayanılmaz hafifliğini hissedeceksiniz. Kazanmanın tüm sırlarını, borsanın psikolojik işkencesine karşı direnmenin yollarını, hiç kimseye muhtaç olmadan doğru hisse seçmenin rahatlığını öğreneceksiniz. Aldığınız hisselerden sonra geceleri rahat uyuyacaksınız. Kendinize güvenecek ve stressiz bir şekilde yatırımınızın tadına varacaksınız. Bu arada kendinizi geliştirecek, kendi kurallarınızı rahatlıkla koyacak ve böylece borsanın tadını çıkaracaksınız.

Son olarak çok açık ve net kendimden emin olarak şunu söylemek istiyorum ki, Borsaya para ile değil önce bu kitabı okuyarak girmelisiniz...

Eşitsizliğin azaldığı, doğal kaynakların yenilendiği ve insanların paylaşılan refahtan faydalanabildiği bir dünya hayal edin.

Kitap:
Etki - Gerçek Değişimi Yönlendirmek İçin Kapitalizmi Yeniden Şekillendirmek

ISBN:
9786258177206

Yazar:
Sir Ronald Cohen

Editör: Şafak Müderrisgil

"ETKİ'de Sir Ronald Cohen, kaderimizi kendi ellerimizde tuttuğumuz inancını tekrar teyit ediyor ve etki yatırımının sosyal gücüyle desteklenen umut dolu bir gelecek için büyüleyici bir plan sunuyor."-Kristalina Georgieva - Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Dünya Bankası Grubu Eski CEO'su "Etki, ekonomik sistemimizi yeniden şekillendirmek ve kurtarmak için yeni ve çok önemli bir fikirdir."

Paul Romer - 2018 Nobel Ekonomi Ödülü Sahibi "Kapitalizm ahlaka aykırı değildir, iyi ile kötüyü ayıramaz, yönetilmesi gereken vahşi bir canavardır. Burada Sir Ronnie, hem iyi getiri elde etmek hem de fayda sağlamak isteyenler için temel kullanım kılavuzunu sunuyor." Bono U2'nun Solisti ve The Rise Fund'ın Kurucu Ortağı

Algoritmik trade, finans dünyasında bir devrim!

Kitap:
Algoritmaların İzinde Borsa

ISBN:
9786256478060

Yazar:
Sedat Ocakçı

Editör:
Tuğba Atamtürk

Artık yatırımcılar, günlerini ekran başında geçirmek zorunda kalmadan, kararlarını bilgisayar kodlarına emanet edebiliyorlar. Ancak algoritmik trade dünyasına girmek karmaşık görünebilir ve doğru bilgiye ulaşmak zor olabilir. İşte tam bu noktada "Algoritmaların İzinde Borsa: Kazançlı Yatırımların Sırrı" adlı kitabımız devreye giriyor.

15 yıldır borsa dünyasının içinde yer alan bir finans uzmanı olan Sedat Ocakçı, bu süre zarfında elde ettiği tecrübeleri ve bilgi birikimini bu kitapta sizinle paylaşıyor.

Algoritmik trade'in temel ilkelerinden, indikatörlerin tanımına ve kullanımına; operatörlerden, koşullara ve hatta MetaStock dilinin inceliklerine kadar birçok konuda bilgi sunuyor. Ayrıca risk yönetimi, denetim ve düzenlemeler, yazılım ve donanım gereksinimleri ve algoritmik trade'in geleceğine de değiniyor. Bu kitap, algoritmik trade hakkında bilgi edinmek isteyen herkes için bir başucu kitabı niteliği taşıyor. Her bir bölüm, konuları anlaşılır ve ulaşılabilir bir şekilde sunmak için özenle tasarlandı.

Yani, ister finans alanında yeni olan biri, isterse deneyimli bir yatırımcı olun, bu kitaptan öğrenilecek çok şey var.

Kitap:
Borsada Tek Başına

ISBN:
9786059248235

Yazar:
Peter Lynch, John Rothchild

Editör:
Hakan Feyyat

Time dergisi Peter Lynch'i ABD'nin 1 numaralı fon yöneticisi olarak tanımladı. Lynch ABD'de 600.000 satan ve altı dile çevrilen bu ilk bestsellerında kendine rehberlik eden felsefeyi anlatıyor. Peter Lynch para kazanmayı biliyor. 10 yıl önce Lynch dünyanın en büyük fonlarından Fidelity Magellan Fund'ın başına geçtiğinde, bu fona 10.000 dolar yatırmış olsaydınız, yatırımınızın değeri bugün 190.000 dolar olacaktı. Lynch bu inanılmaz

kârı nasıl sağladı?

"Borsada Tek Başına" sizi Peter Lynch'in sırlarına götürüyor. "Lynch bu kitapta bir şirketi nasıl araştırabileceğinizi gösteriyor. Borsanın jargonunu, rakamları, evreleri, dönüş noktalarını ve daha birçok şeyi anlatıyor. Kesin, eşsiz ve kanıtlanmış bu yöntem sizi kâra götürecektir. "Borsada Tek Başına" borsa yatırımcısı için son derece heyecan verici bir rehber."

- Money

"Fazla söze gerek yok. Borsada Tek Başına uzun yıllar ellerden düşmeyecek, mükemmel bir yapıt."

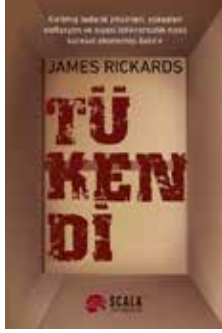
- Business Week

"Borsada Tek Başına" yatırımlarınızı doruklara çıkarabilir. Yatırımcılar Peter Lynch'in öneri ve uyarılarına önem vermelidir."

- The Wall Street Journal

ABD Tarihindeki En Kötü Ekonomik Krizi Tahmin Eden James Rickards'ın İkinci Tahmini Geliyor: Küresel Ekonomimizin Çöküşü

Kıtap: Tükendi -Kırılmış Tedarik Zincirleri, Yükselen Enflasyon ve Siyasi İstikrarsızlık Nasıl Küresel Ekonomiye Batırır?
ISBN: 9786258177213
Yazar: James Rickards
Editör: Tuğba Atamtürk

Tedarik zinciri krizi doruk noktasına ulaşıyor. Bugün en sevdiğiniz ürünler okyanusta bir yerde tedarik zinciri belirsizliğine yakalandı ve mağaza rafları boş. Peki, bu tedarik zinciri sorunu bundan altı ay hatta üç yıl sonra ne halde olacak? Pandemi sonrası toparlanmanın bu sorunları ortadan kaldıracaklarını umsak da gerçek şu ki dijital para birimi, mem taşları* ve sosyal medya; ürünlerin okyanuslar ve kıtalar arasında üretilmesi ve taşınmasına ilişkin asırlık sorunu çözemez. Jim Rickards'a göre tüketici hayal kırıklığı, küresel ekonomik çöküşü tehdit eden büyük, tehditkâr bir buzdağının yalnızca görünen kısmı. Tükendi'de Rickards, pandemi sonrası geleceğimize ilişkin tahminlerini paylaşıyor ve tüketicilerin ve işletme sahiplerinin çöküşün önüne nasıl geçebileceğini özetliyor. Bu kitapta,

Avustralya ile ticaret savaşının körüklediği Çin'deki enerji kıtlığının çelik piyasasını nasıl alt üst ettiğini ve tüm fabrikaları kapanmaya zorladığını öğreneceksiniz. Ayrıca yükselen enflasyonun birkaç yıl içinde nasıl deflasyona yol açacağını - yüksek vergiler, aşırı borç ve artan işten çıkarmalar nedeniyle tüketici harcamaları eninde sonunda azalırken- ve bu tür ekonomik koşulların neden 1930'lara çok benzediğini öğreneceksiniz. Son olarak Rickards, Amerikan dolarının kendisi de dâhil olmak üzere paranın geleceğine bakacak. Küresel ekonomimiz önümüzdeki birkaç ay içinde benzeri görülmemiş zorluklarla karşı karşıya kalacak. Batacak mıyız yoksa çıkacak mıyız? Ne kadar hazırlıklı olduğumuza ve yaklaşan çöküşü engellemek için şimdi ne yaptığımıza bağlı...

* Mem Taşları (Meme Stonks): İnternet argosunda stonks, borsada işlem gören hisse senetlerinin kasıtlı olarak yanlış yazılmasıdır. Genellikle bu tür hisse senetlerine - ve daha genel olarak finansla - mizahi veya ironik bir şekilde atıfta bulunmak, özellikle mali kayıplar hakkında yorum yapmak için kullanılır.

Algoritmik trade, finans dünyasında bir devrim!

Kıtap: Kendimin En İyisi
ISBN: 9786258177879
Yazar: Mehmet Fatih Kayan
Editör: Tuğba Atamtürk

Kültüre yerleşmiş defolar Defoları kucaklayanlar Onlar olmadan yapamayanlar Defoların farkına varanlar Farkına varıp orada duranlar Bir de diğerleri...

Şimdi sıra kendimizde, kendimizin en iyisinde...

Kıtap: Halka Arz 101 Şirket Finansmanında Halka Arzlar - Sermaye Piyasalarına İlk Adım
ISBN: 9786258177749
Yazar: Doç. Dr. Recep Ali Küçükçolak, Doç. Dr. Necla İlter Küçükçolak, Sami Küçükçoğlu
Editör: Tuğba Atamtürk

Bu şirket sahip olduğu varlıkları paylara ayırıyor, hisse senetlerini satışa çıkarıyor, yatırımcılara ise hissedar olma yolu açılıyor. Peki bu kadar basit mi? Finans piyasalarında son zamanların en çok konuşulan konularından "Halka Arz" hakkında bilmeniz gereken her şey tek kitapta birleşti. Hem şirketler hem de yatırımcılar aradıkları tüm cevapları bu kitapta bulabilecekler... Bu Kitap Sizin İçin!
• Büyüme potansiyeli olan bir şirketten pay sahibi olup kısa ve uzun vadede kâr elde etmek isteyenler...
• Organize, şeffaf, düzenli çalışan ve güvenilir bir piyasa üzerinden sermaye elde etmek isteyen şirketler...
• Halka arzın avantajları ve dezavantajları
• Finansmanın temel prensipleri
• Halka arz öncesi hazırlıklar
• Halka arzın gerçekleştirilmesi için izlenmesi gereken adımlar
• Halka arz sonrası süreçler
• Halka arzların ve sermaye piyasalarının küresel boyutu

ÇOK SATANLAR LİSTESİ

İLAYDA ARI
ilayda@scalakitapci.com

KİTAP	YAZAR	YAYINEVİ
Borsada Adım Adım	Serdar Cihat Alan	Scala Yayıncılık
Algoritmaların İzinde Borsa	Sedat Ocakçı	Scala Yayıncılık
Tükendi	James Rickards	Scala Yayıncılık
Paranın Psikolojisi	Morgan Housel	Scala Yayıncılık
21. Yüzyıl Para Politikaları	Ben Bernanke	Scala Yayıncılık
Trend Takipçisi	Michael W. Covel	Scala Yayıncılık
Önsezi	Michael Lewis	Scala Yayıncılık
Borsada Doğru Yatırım	Serkan Ünal	KDY
İllüzyon Ekonomisi	Burak Arzova	Destek Yayınları
Gerçekten Bilmeniz Gereken 50 Ekonomi Fikri	Edmund Conway	Domingo Yayınevi

Bodrum'un SANAT OTELİ: Casa dell'Arte Bodrum

Büyükkuşoğlu Ailesi, koleksiyonerlik geleneğiyle ve sanatı yücelten kıymetli projeleriyle ülkemiz sanat sektörü için önemli çalışmalarda bulunmakta. The Art Department'ın kurucusu ve aile koleksiyonunun yöneticisi Gamze Büyükkuşoğlu ile Casa dell'Arte kapsamında ve ilerleyen heyecan verici projeleri üzerine sohbet etmek için Bodrum'da bir araya geldik.

Türkiye'nin ilk çağdaş sanat butik oteli Casa dell'Arte, Bodrum'un en özel yerlerinden Torba'da bulunmakta. Ailenin sanat koleksiyonu, on iki konuk süitinde ve bir özel villada olmak üzere; otelin genelinde de sergilenmektedir. Süreli sergiler ise bu sanat ortamını ve konsepti zenginleştirmekte.

Deha Çun: Casa dell'Arte'nin sahibi, koleksiyoner Büyükkuşoğlu Ailesi, sanat eseri seçimlerinde nelere dikkat eder?

Koleksiyonu şekillendirme ve eserlerin küratöryal yerleşimi gibi kolay olmayan çalışmalar için destek alıyor musunuz, yoksa kendiniz mi yapmayı tercih ediyorsunuz?

Gamze Büyükkuşoğlu: Ailemizde koleksiyonerlik fitilini ateşleyen ve koleksiyonun bugüne kadarki karakterini belirleyen en önemli figür babamız Yunus Büyükkuşoğlu. Dolayısıyla koleksiyonu devam ettirirken seçimlerimizi onun oluşturmuş olduğu ana damarın beslemesini önemsiyoruz. Bunu da belirli sanatçı, medyum veya akımlara bağlı kalarak değil, eskinin yeniyle diyalogu üzerinden yapmaya özen gösteriyoruz ki koleksiyon evrildikçe yeni sözler söylemeye devam edebilsin.

Koleksiyonu şekillendirme konusunda destek almaya şimdiye kadar gerek duymadık. Benim sanat alanında ciddi bir eğitimim var ve bunun yanına ikinci nesle geçişte dışarıdan bir müdahale olma-

dan organik bir şekilde ilerlemenin daha sağlıklı olduğunu düşünüyorum. Öte yandan küratöryal alanlarda iş birliklerine her zaman sıcak bakıyoruz. Aynı eser ve mekanlara dışarıdan bir bakış yepyeni anlam ve okumalara kapılar açabiliyor.

Casa dell'Arte'nin hikayesi nasıl başladı? Bodrum'dan sonra Lizbon lokasyonunuzun hayata geçişi nasıl oldu?

Annem ve babam çok iyi bir ekipti, hayat kararlarını birer projeye dönüştü-

rür, geciktirmeden mükemmel şekilde uygularlardı. Bunu geriye baktığımda daha net görebiliyorum. 90'ların başında emekliliklerini Bodrum'da geçirmeye karar vermişlerdi, burada uzun süre gezip araştırmalar yaptılar. Torba'da bir yazlık ev yaptıktan sonra hayallerindeki emekliliği burada geçirmek istediklerine karar verip daha büyük bir ev projesine giriştiler. Ben o sırada yurtdışındaydım ama üç sene süren inşaatın her detayıyla nasıl ilgilendiklerini hala hatırlıyorum. Hayalleri, koleksiyonlarını sergileyip

arkadaşlarını ağırlayacakları 12 odalı bir evdi. Bir noktada ablamın da yönlendirmesiyle ev projesi otel projesine dönüştü, ama annemin bu süreçteki özeni ve sonrasındaki erken vefatından olacak, biz buraya hiçbir zaman klasik bir otel gözüyle bakmadık.

Lizbon lokasyonumuz Casa dell'Arte Clubhouse ise, "Casa dell'Arte'nin bir ikincisi olsa nerede olur? Aynı ruhu farklı bir ülkede farklı bir konseptle nasıl yaşatırız?" sorularının cevabını ararken, Lizbon'da 1783 yapımı çok özel bir binaya denk gelmemizle ortaya çıktı. Hem Türk sanatını hem de koleksiyonumuzu tanıtmak amacıyla Nuri İyem, Neşe Erdok, Adnan Çoker, Ahmet Oran, Ali Elmacı, Bahadır Baruter, Nuri Bilge Ceylan ve Mehmet Ali Uysal eserlerini sergileyerek açılışımızı yaptık. Casa dell'Arte Bodrum'da olduğu gibi, aile koleksiyonumuzu otelin ortak alanları ve odalarında sergilemenin yanı sıra, geçici sergilere ev sahipliği yapan galerimizde birçok lokal sanatçıyı tanıma ve birlikte çalışma fırsatı bulduk. Burada da amacımız Lizbon'da yaşayan Türk vatandaşların, sanatçıların, gezgin ve sanatseverlerin kendilerini evlerinde hissedebilecekleri bir uğrak noktası haline gelmekti ve bunu da başardığımızı düşünüyorum. Genç şeflerimiz Selin Serter ve Ege Vural'ın Portekiz'in lokal malzemelerini kullanarak, Türk meze kültürünü çağdaş bir dille yorumladığı restoranımız Listambul da Ağustos ayı içerisinde hizmete girmiş olacak.

X-ist ile olan serginiz devam etmekte, yazın devamı için başka iş birlikleri ile sergiler olacak mıdır?

Casa dell'Arte, Türkiye'nin ilk sanat oteli, açıldığımız 2007 yılından beri oda ve ortak alanlarımızda aile koleksiyonumuzu sergilemenin yanı sıra galerimizde geçici sergilere de yer veriyoruz. X-ist sanatçılarının eserlerinin yer aldığı "Splash!" isimli karma sergiden sonra Ferda Art Platform iş birliğiyle Güneş Terkol'un solo sergisine ev sahipliği yapacağız. Ağustos sonunda ise Galeri 77 ile Marcus Graf'ın küratörlüğünü üstlendiği keyifli bir iş birliğimiz olacak.

Casa dell'Arte olarak gelecekte yeni projeleriniz var mıdır; başka ülkelerde otel ağınıza ve sanat odağında yatırımlarınızı görecekmiyiz?

Öncelikli hedefimiz bulunduğumuz yerlerdeki varlığımızı en yüksek kalitede, aynı enerjide sürdürebilmek. Bodrum'daki sezonluk turizm algısını değiştirmek, kültür, sanat ve gastronomi alanındaki faaliyetlerimizi bütün seneye yaymak üzerine çalışıyoruz. Koleksiyonumuzu paylaşabileceğimiz kurumsal bir mekân yaratmayı uzun zamandır istiyorduk, bu projenin yeri ve izin çalışmaları da şu anda bir yere geldi, önümüzdeki senelerde hizmete girmesiyle Bodrum'a değer katacağını umuyoruz. Markamızı anlamlı projelerle başka ülkelere taşımayı tabii

ki isteriz ve bu konuda fazlaca iş birliği teklifi alıyoruz fakat şu anda kesinleşmiş bir planımız yok.

Zai Bodrum ise çok değerli başka bir kültür-sanat alanınız, yolu Bodrum'a düşen sanatseverler için adeta bir vaha. Bu proje nasıl oluştu? İlham kaynağı nedir?

Zai, yine ihtiyaçtan doğan bir proje. Babam ve eşi Derya hanımın Bodrum'a taşındıkları süreçte vakit geçirmek isteyecekleri sakin bir mekân arayışına girmeleriyle ortaya çıkmış doğa, gastronomi, kültür ve sanatı harmanlayan çok yönlü bir yaşam alanı. Bünyesinde bulunduğu sanat galerisi, kütüphane, kafe, restoran, bar, konser ve etkinlik alanlarıyla zaman içinde Bodrum'da vazgeçilmez bir buluşma mekânı haline geldi, yeni açılan birçok işletmeye de örnek olduğunu görmek tabii ki bizim için mutluluk verici.

Avrupa Yatırım Fonları Birinci Çeyrek 2023 Görünümü

- İlk çeyrekte UCITS ve AIF'lerin net varlıkları %2,5 artarak 19,57 trilyon Euro'ya yükseldi.
- UCITS'in net satışları, para piyasası fonlarına yapılan net girişlerin çok daha düşük olması nedeniyle 2022'nin 4. çeyreğinde 128 milyar Euro'dan 76 milyar Euro'ya geriledi.

Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) tarafından yayınlanan 2023 yılı birinci çeyrek dönem sonu istatistiklerine göre, UCITS ve AIF fonların toplam net varlıkları önceki çeyreğe göre yüzde 2,5 artışla 19.57 trilyon Euro'ya yükseldi.

UCITS ve AIF'ler birinci çeyrekte toplam %2,5 oranında büyüdü. UCITS, net varlıklarda artış yaşadı ve çeyrek boyunca borsaların olumlu performansı sayesinde %3,2 arttı. AIF net varlıkları da %1,3 arttı.

Hisse ve tahvil UCITS fonlarına talep, üç çeyrek üst üste negatif net satışların ardından güçlendi.

UCITS ve AIF'ler, 2022'nin 4. çeyreğindeki 74 milyar Euro'ya kıyasla 63 milyar Euro net giriş gerçekleştirdi. UCITS'in net satışları 2022'nin 4. çeyreğinde 128 milyar Euro'dan 76 milyar Euro'ya gerilerken, AIF'ler 2022'nin 4. çeyreğinden daha az güçlü olan net çıkışlar yaşadı ve 54 milyar Euro'ya kıyasla 13 milyar Euro oldu.

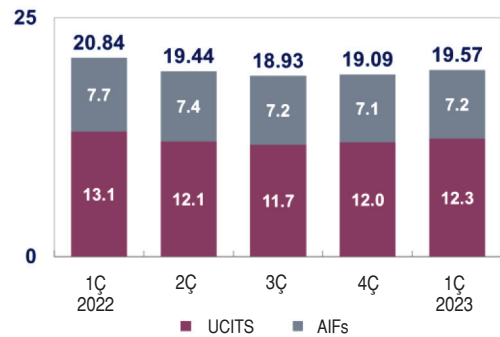
Para piyasası fonlarına net girişler, 2022'nin 4. çeyreğindeki 170 milyar Euro'dan 11 milyar Euro'ya keskin bir şekilde yavaşladı.

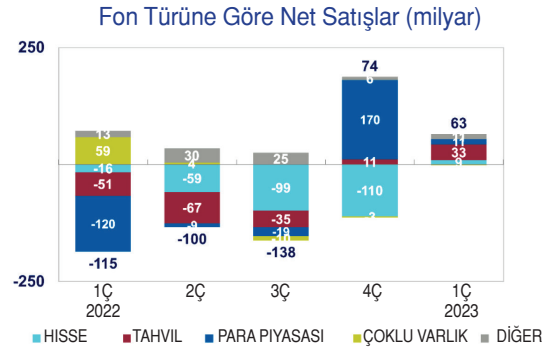
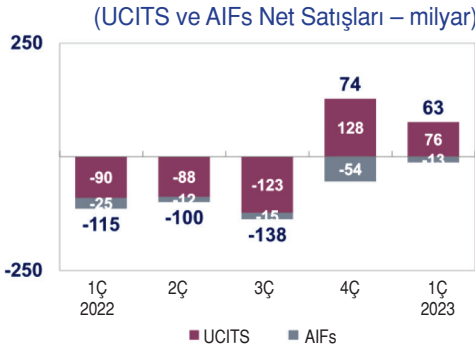
SFDR Madde 9 UCITS'in net satışları, 2022'nin 4. çeyreğindeki 7 milyar Euro'ya kıyasla 4 milyar Euro olarak gerçekleşirken,

Madde 8 UCITS'in net satışları 128 milyar Euro'dan 10 milyar Euro'ya geriledi.

Avrupalı bireysel yatırımcıların fon alımları 2022'nin 4. çeyreğinde tekrar yükselişe geçti. Avrupalı hanehalkları tarafından 2022'nin 3. çeyreğinde 1 milyar Euro olan net fon alımları 24 milyar Euro'ya yükseldi.

Avrupa Yatırım Fonları Net Varlıkları (trilyon)

(UCITS ve AIFs Toplam Net Varlıklar, Net Satışlar ve Fon Sayıları, 2023 1Ç - Milyon Euro)

	2023 1Ç sonu Net Varlıklar			2023 1Ç Net Satışlar			2023 1Ç sonu Yatırım Fonu Sayıları		
	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs
Avusturya	202,071.6	93,040.9	109,030.8	162.4	669.4	-507.0	1,986	867	1,119
Belçika	190,798.5	188,651.5	2,147.0				608	589	19
Bulgaristan	1,287.6	1,152.7	134.9	-9.4	-9.4		131	126	5
Hırvatistan	2,673.7	2,013.0	660.7	-185.1	-185.1		136	100	36
Kıbrıs	7,945.0	471.0	7,474.0	299.0	5.0	294.0	449	31	418
Çek Cum.	23,413.6	20,816.4	2,597.2	996.6	989.3	7.4	215	201	14
Danimarka	263,144.6	161,882.9	101,261.7	-23,131.1	1,613.4	-24,744.5	925	568	357
Finlandiya	137,412.3	118,640.7	18,771.6	581.1	450.8	130.3	480	377	103
Fransa	2,141,628.0	870,870.0	1,270,758.0	2,664.0	9,104.0	-6,440.0	10,886	3,067	7,819
Almanya	2,661,432.0	474,359.0	2,187,073.0	16,531.0	4,968.0	11,563.0	7,438	2,606	4,832
Yunanistan	14,804.5	9,559.6	5,244.9	1,051.9	1,051.9		258	248	10
Macaristan	26,533.0	1,298.6	25,234.4	1,512.4	-32.0	1,544.3	572	34	538
İrlanda	3,734,976.0	2,887,564.0	847,412.0	19,058.0	12,253.0	6,805.0	8,701	5,320	3,381
İtalya	347,403.9	235,218.8	112,185.1	718.1	753.2	-35.1	2,135	1,139	996
Lihtenştayn	70,763.3	31,738.8	39,024.5	-3.8	-330.9	327.1	2,422	1,215	1,207
Lüksemburg	5,148,688.0	4,196,058.0	952,630.0	7,719.0	14,658.0	-6,939.0	14,259	10,107	4,152
Malta	19,018.8	2,798.2	16,220.6	-1.3	-24.3	23.1	545	112	433
Hollanda	797,922.4	73,913.8	724,008.6	357.9	203.7	154.3	1,612	100	1,512
Norveç	161,057.9	150,436.3	10,621.6	1,163.1	907.7	255.3			
Polonya	59,458.0	21,666.4	37,791.6	616.8	199.7	417.0	1,050	273	777
Portekiz	30,155.7	16,996.0	13,159.7	209.4	217.8	-8.4	403	157	246
Romanya	8,372.0	3,031.1	5,340.9	-44.8	-43.2	-1.6	126	90	36
Slovakya	8,985.9	6,128.6	2,857.3	-7.8	-24.9	17.0	98	68	30
Slovenya	4,708.9	4,180.2	528.7	74.6	74.6		138	78	60
İspanya	338,683.0	302,789.0	35,894.0	9,515.0	6,876.0	2,639.0	3,112	2,703	409
İsveç	522,123.6	495,903.4	26,220.1	3,672.5	3,893.8	-221.3	715	580	135
İsviçre	783,398.2	616,454.4	166,943.7	20,471.8	18,291.9	2,180.0	1,217	1,035	182
Türkiye	60,133.3	40,546.4	19,586.8	7,519.4	7,412.5	107.0	1,604	1,246	358
İngiltere	1,798,583.2	1,309,192.5	489,390.7	-8,057.8	-7,512.0	-545.8	3,344	2,280	1,064
Avrupa	19,567,576.5	12,337,372.0	7,230,204.4	63,452.9	76,431.9	-12,979.0	65,565	35,317	30,248

Dünya Yatırım Fonlarında 2023 1. Çeyrek Görünümü

- *Küresel açık uçlu yatırım fonlarının net varlıkları 2023 birinci çeyrek sonu itibariyle %3 artışla 62.42 trilyon Euro düzeyine yükseldi.*
- *İlk çeyrekte yatırım fonlarına toplam 666 milyar Euro net para girişi oldu.*

Uluslararası Yatırım Fonları Birliği (IIFA) için Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) ve ABD Investment Company Institute (ICI) tarafından derlenen ve 46 ülkeyi kapsayan 2023 yılı 1. çeyrek dönem istatistiklerine göre, dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon varlıkları ilk çeyrekte euro bazında %3 arttı ve 62.42 trilyon Euro'ya çıktı.

Dünya çapındaki yatırım fonları, 2022 4. çeyrekteki 127 milyar Euro'dan ilk çeyrekte 666 milyar Euro'ya artan net giriş kaydetti.

ABD doları cinsinden ölçülen dünya çapındaki yatırım fonu net varlıkları, 2023 yılının 1. çeyreği sonunda 67,9 trilyon ABD dolarına yükseldi. Bu, bir önceki çeyreğe göre %5'lik bir artış temsil etti.

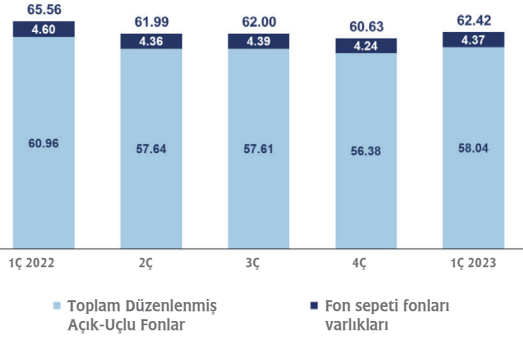
Euro bazında dünya çapındaki hisse senedi fonu varlıkları 2023 yılının 1. çeyreği sonunda %3,7 artarak 26,7 trilyon Euro'ya ulaştı. Tahvil fonu varlıkları da %2,2 artışla 11,5 trilyon Euro'ya yükseldi. Çoklu varlık fonları %1,5'lik bir büyüme kaydederek 10 trilyon Euro'ya ulaşırken, para piyasası fonları %4,8 artışla 8,7 trilyon Euro'ya yükseldi.

2023 yılının 1. çeyreği sonunda, dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon net varlıklarının %42,8'i hisse senedi fonlarında yer aldı. Tahvil fonlarının payı %18,4, çoklu varlık fonlarının payı ise %16 olarak gerçekleşmiştir. Para piyasası fonlarının varlıkları dünya toplamının %13,9'unu temsil ediyordu.

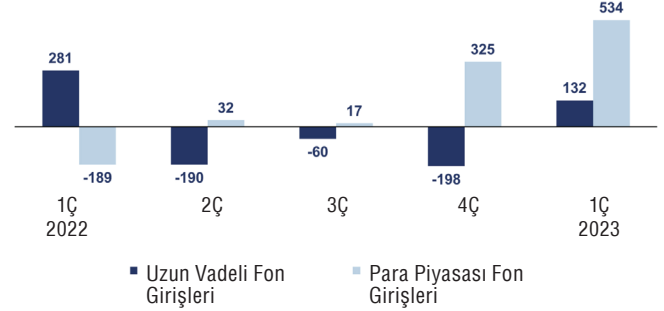
Dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fonların net satışları, 2022'nin 4. çeyreğindeki 127 milyar Euro'dan 666 milyar Euro'ya yükseldi. Uzun vadeli fonlar, 2022'nin 4. çeyreğindeki 198 milyar Euro'luk net çıkışa kıyasla 132 milyar Euro'luk net giriş kaydetti. Para piyasası fonlarının net girişleri, 2022'nin 4. çeyreğindeki 325 milyar Euro'dan 534 milyar Euro'ya yükseldi.

Küresel olarak, hisse senedi fonları, 2022'nin 4. çeyreğindeki 51 milyar Euro'luk net çıkışlara kıyasla, 4 milyar Euro'luk net giriş kaydetti. Tahvil fonları da bir önceki çeyrekte 121 milyar Euro'luk net çıkışa kıyasla 136 milyar Euro'luk net girişlerle pozitif bir eğilim yaşadı. Öte yandan, çoklu varlık fonları 45 milyar Euro'luk net çıkışlarını sürdürerek, negatif net satışların üst üste dördüncü çeyreğini yaşadı.

Düzenlenmiş Açık-Uçlu Fonlar Küresel Varlıkları (Trilyon Euro, çeyrek sonu)

Küresel Uzun Vadeli ve Para Piyasası Fonları Girişi Milyar Euro

PORTFÖY YÖNETİCİLERİ VE ANALİSTLERİN TERCİHİ “FİNNET ANALİZ EXPERT”

Türkiye Sermaye piyasalarında işlem gören tüm yatırım araçlarının detaylı, geçmiş ve güncel veri setlerinin, 2000’den fazla fonksiyon aracılığıyla hızlı ve excel tabanlı kullanımını sağlayan araştırma ve analiz yazılımıdır.

- Hx** Hisse Expert
- Fe** Fon Expert
- Te** Tahvil Expert
- Ve** Viop Expert

- Me** Makro Expert
- He** Haber Expert
- Ek** Emtia-Kur Expert
- Ve** Varant Expert

* Pay, Yatırım ve Emeklilik Fonları, Sabit Getirili Varlıklar, Vadeli İşlem ve Opsiyonlar, Makroekonomik veriler, Borsa İstanbul’da Finansal Varlıkları İşlem Gören Tüm Firmalar, Bankalar, Yatırım Kuruluşları, Portföy Yönetim Firmaları, Tahvil ve Finansal Varlık İhraç Eden Firmaların finansal verileri ve daha fazlası...

Küresel Ekonomik Gelişmeler: ABD Enflasyonu, İngiltere'nin Kamu Borcu ve Türkiye Ekonomisindeki Son Durumlar

Son dönemdeki ekonomik gelişmeler, ülkelerin ekonomik durumlarını etkileyen önemli faktörleri ortaya koyuyor.

ABD'de enflasyonun yavaşladığını görüyoruz. Ancak, artan faiz oranları özellikle konut piyasasında uzun vadeli konut kredisi faizlerini zorluyor. Bu durum, konut talebinde düşüslere neden olabilir ve inşaat sektörünü etkileyebilir. İngiltere ekonomisinde ise kamu borcunun artması, mali istikrarsızlık riski oluşturuyor. Yüksek kamu borcunun, ülkenin mali gücünü zora sokması ve ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemesi mümkün. Bu nedenle, ülkelerin kamu borçlarını sürdürülebilir seviyelere indirerek istikrarı sağlamaları önem arz ediyor.

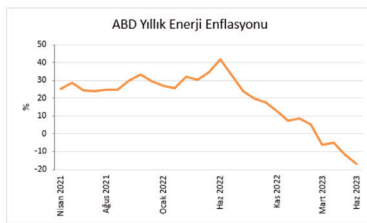
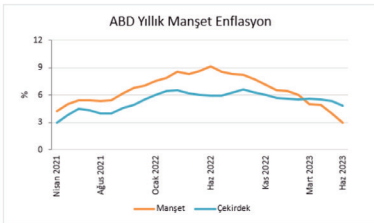
Türkiye tarafında ise enflasyon oranı yüksek seyrine devam ediyor. Faiz politikası uzun bir süre sonra değişiklik gösterdi. Bu değişim, para politikasının sıkılaştırılması ve enflasyonun kontrol altına alınmasını amaçlıyor.

Son bir aydır yaşanan bu önemli gelişmeler yatırımcıları ve ülkelerin ekonomik performansını etkilediği için küresel ekonomi ve piyasa üzerindeki etkilerini analiz edeceğiz.

ABD Enflasyonu Yavaşladı

2022 yılına kadar ABD enflasyonu uzun bir süredir yüzde 8.3'ten fazla artmamıştı. Ancak Covid-19 salgını sonrasında tedarik zincirinde yaşanan aksaklıklar, baskı altında kalan tüketici talebi ve sıkı işgücü piyasası, fiyatların keskin bir şekilde yükselmesine neden oldu. Ayrıca, ABD Merkez Bankası Fed'in enflasyonu kontrol etmek amacıyla uyguladığı sıkılaştırma politikaları da 2023 yılının Haziran ayında enflasyonun düşmesine katkıda bulundu.

Haziran ayında ABD enflasyonu, yıllık yüzde 3.1 olan beklentinin de altında gerileyerek yüzde 3 seviyesine düştü. Bu, tüketici fiyat endeksinin 2021 Mart ayından bu yana en düşük seviyeye ulaşması demek. Enflasyondaki yavaşlama, Fed'in uyguladığı politikaların yanı sıra enerji ve gıda fiyatlarının enflasyon üzerindeki etkisinin azalmasından kaynaklanıyor. Haziran ayında gıda fiyatları son bir buçuk yılın en düşük seviyesine gerileyerek yıllık yüzde 5.7 artış kaydederken, enerji fiyatları yıllık yüzde 16.7 düşüş gösterdi. Gıda ve enerji gibi değişken kalemler hariç tutulan çekirdek enflasyon ise Haziran ayında yüzde 4.8 artışla piyasa beklentilerinin altında kalarak 2021 yılının Ekim ayından bu yana en düşük seviyeyi kaydetti.

Fiyatlar genel düzeyindeki bu yavaşlama için geçen yıldan beri borçlanma maliyetlerini arttıran Fed, neredeyse yüzde 0 düzeyinde olan politika faiz oranını yüzde 5 seviyelerine çıkardı. Yüksek borçlanma maliyetlerinin borçlanma ve harcama üzerinde baskı kurması nedeniyle fiyat baskıları üzerinde bir gevşeme de olsa Fed'in bir sonraki toplantısında faiz artışlarına devam etmesi bekleniyor.

Kısacası ABD haziran ayı manşet ve çekirdek TÜFE verileri beklentilerin altında kalsa da Fed'in enflasyon hedefi paralelinde para politikasında sıkılaştırma döneminin devam edeceği öngörü- lüyor.

Fed üyeleri, enflasyonla mücadelede başarılı olmanın önemli olduğunu vurgulayarak, enflasyonun beklenenden daha uzun süreli olması durumunda politika faizlerinin artırılması gerekebileceğini ve bu durumun varlık fiyatlarını daha da düşürebileceğini ve bankalar üzerindeki baskıyı artırabileceğini belirtiyor.

FED Faiz Toplantıları	Değişim (baz puan)	Politika Faizi (%)
26 Temmuz 2023	+25 (beklenti)	5.5
14 Haziran 2023	Değişmedi	5.25
3 Mayıs 2023	+25	5'ten 5.25'e
22 Mart 2023	+25	4.75'ten 5'e
1 Şubat 2023	+25	4.5'ten 4.75'e
14 Aralık 2022	+50	4.25'ten 4.5'e
2 Kasım 2022	+75	3.75'ten 4'e
21 Eylül 2022	+75	3'ten 3.25'e
27 Temmuz 2022	+75	2.25'ten 2.5'e
16 Haziran 2022	+75	1.5'ten 1.75'e
5 Mayıs 2022	+50	0.75'ten 1'e
17 Mart 2022	+25	0.25'ten 0.5'e

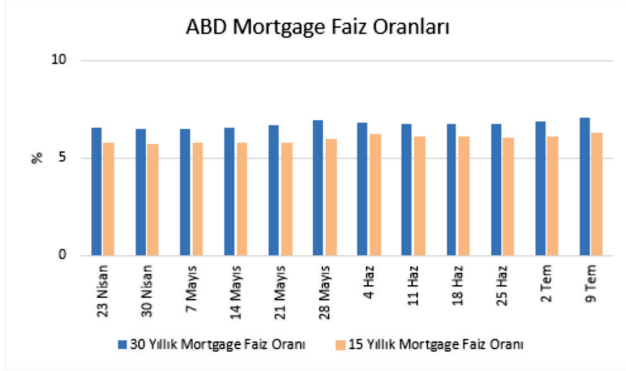
EquityRT

ABD Konut Sektörü Sıkılaştırmanın Etkisi Altında

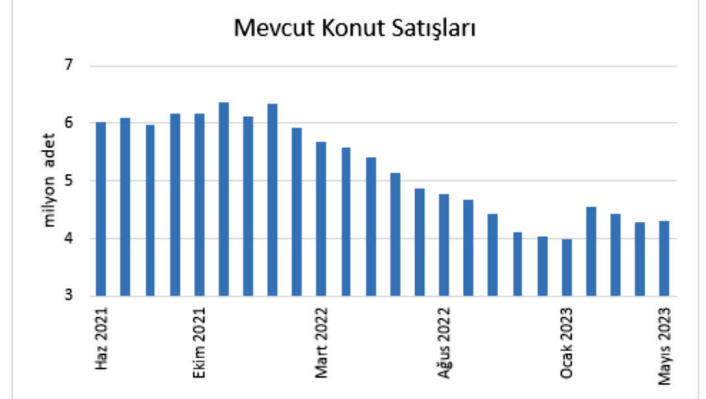
Fed'in sıkılaştırma politikasının uzun sürmesi borçlanma maliyetini artırdığı ve ekonomiyi soğuttuğu için bu sıkılaştırma ABD konut sektörünü de etkiliyor. Artan politika faiz oranları, mortgage kredisi dediğimiz doğrudan uzun vadeli konut kredisi faiz oranlarına etki etmese de, faiz oranı yükseldiğinde borç veren bankalar da mortgage faiz oranlarını arttırmaya yöneliyor.

Mortgage faiz oranı esasen borç verenin bir ev satın alımını finanse etmek için sizden talep ettiği maliyet. 2023 yılının Temmuz ayında ABD'de 30 yıl vadeli mortgage için ortalama faiz oranı 22 baz puan artışla yüzde 7,07 seviyesine çıktı.

Bu oran Kasım ayından bu yana en yüksek seviye ve konut kredi borçlanma maliyetlerinde geçen Ekim ayında açıklanan yirmi yılın en yüksek seviyesine 10 baz puan yaklaştığı anlamına geliyor.

EquityRT

EquityRT

Konut kredisi faiz oranlarının artması ev satışlarını doğrudan etkilediği için, 2023 yılının Nisan ayında ABD'deki konut satışları son iki ayın en düşük seviyesini test ederken, 4,3 milyon adet ev satışı gerçekleşmişti. Kısacası Fed'in sıkılaşmaya ara vermemesi durumunda konut sektöründe talep kısılması ve durgunluk kaçınılmaz olacaktır.

Kamu Borcu İngiltere Ekonomisi Üzerinde Baskı Oluşturuyor

Covid-19 salgını sadece enflasyonu değil, enflasyon sarmalıyla birlikte küresel kamu borçlarının ülke ekonomileri üzerinde bir baskı oluşturmasına da neden oldu. Öyle ki Birleşmiş

Milletler tarafından yayımlanan 2023 yılı Temmuz ayı raporuna göre, küresel kamu borcu 2022'de 92 trilyon dolara ulaşarak rekor seviyesini deneyimledi. Kurum, Temmuz ayı raporunda borç yükümlülüğü artan ülkelerin ciddi şekilde risk altında olduğunu ve enflasyondan aranamayacağını vurguladı.

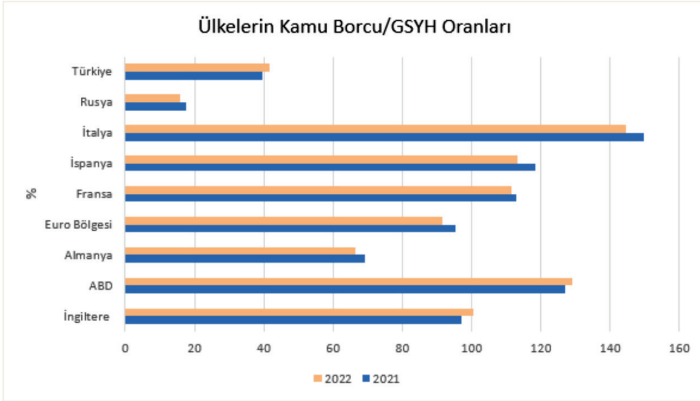
Avro Bölgesi'nin kamu borcunun milli gelire oranı 2022 yılında yüzde 91.5 seviyesinde gerçekleşirken, bu oran 2021 yılında açıklanan yüzde 95.4 seviyesinin altında kaldı. Fakat Avro Bölgesi'nde kamu borcu sorunu yaşayan ve bir yılda kamu borcunun milli gelire oranının arttığı tek Avro ülkesi İngiltere oldu. İngiltere'nin 2021 yılında kamu borcunun GSYH'ya oranı yüzde

Geleceği Şekillendiren Ekonomik Göstergeler

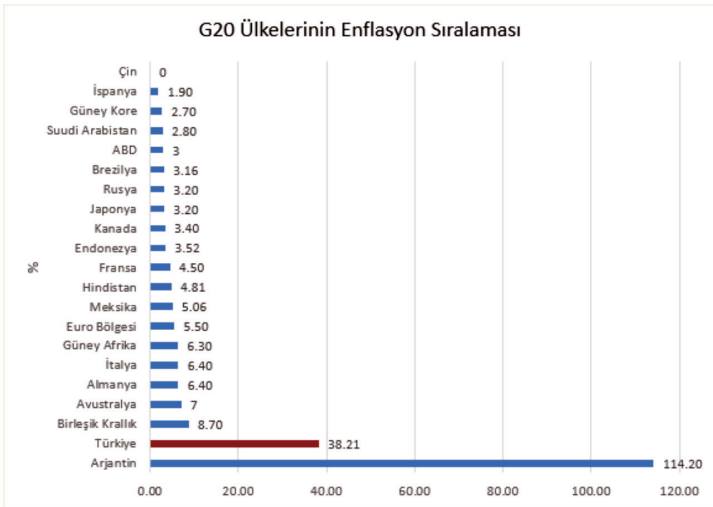
EquityRT

- Ülke Bazlı Makro Görünüm
- Karşılaştırmalı Analiz
- Büyüme Tahminleri
- Excel'de Hazır Makro Veriler ve Fazlası..

97.2 iken, 2022 yılında bu oran yüzde 100.6'ya çıktı. Ayrıca İngiltere'nin Bütçe Sorumluluğu Ofisi (OBR) Temmuz ayında yayınladığı finansal riskler raporunda İngiltere'nin kamu borcu'nun GSYH'ya oranının 2070 yılına kadar yüzde 300 seviyelerine çıkabileceğini tahmin ettiğini ifade etti. Bu keskin artışın nedeni olarak enflasyonun yanında iklim değişikliği ve jeopolitik gerilimleri de vurguladı. Ayrıca artan yaşam maliyetlerinin yanında İngiltere nüfusunun yaşlanma hızı arttıkça hükümet harcamaları üzerinde oluşan baskının da kamu borcunu tetikleyeceği aşikar. Kısacası enflasyonla birlikte artan kamu borcu da 2023 yılını kamu maliyesi açısından riskli bir dönem olarak adlandırabilir.

EquityRT

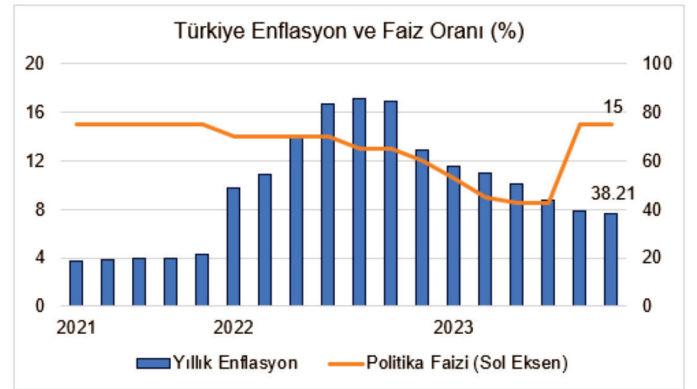

EquityRT

Türkiye Ekonomisinde Neler Oluyor?

Türkiye ekonomisinde son zamanlarda enflasyon sorunu büyük bir önem arz etmektedir. Haziran 2023 TÜFE oranı yüzde 38.21 olarak açıklanmıştır ve Türkiye, Arjantin'den sonra G20 ülkeleri arasında en yüksek ikinci enflasyona sahip olan ülke konumundadır. Diğer büyük ekonomilerde enflasyon oranları düşerken, Türkiye'nin enflasyonu hala uzun dönem ortalamalarının üzerindedir. Maliyet yönlü baskılar ve iç talebin güçlü seyri fiyatları artırmaktadır.

Bu sebeplerle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), haziran ayı toplantısında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 8.5'ten yüzde 15'e yükselterek 27 ay sonra ilk kez faiz artışına gitmiştir. Ayrıca, TCMB'nin raporunda enflasyonun belirgin bir şekilde düşüşe geçene kadar parasal sıkılaştırmanın devam edeceği sinyalleri verilmiştir. TCMB, enflasyonu kontrol altına almak ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla. Ancak enflasyonun düşüşe geçmesi için sürekli bir sıkılaştırma politikasının devam etmesi gerekmektedir. Bu durum, ekonomide kısa vadede belirli zorluklar yaratabilir, ancak uzun vadede enflasyonun düşmesi ve ekonomik istikrarın sağlanması hedeflenmektedir.

EquityRT

Sonuç olarak, kamu borcu, enflasyon ve mortgage faiz oranları gibi ekonomik faktörler 2023 yılında küresel ekonominin risklerini oluşturmaktadır. Bu nedenle, ekonomik istikrarın sağlanması için kamu borcunun sürdürülebilir seviyelere indirilmesi, enflasyonun kontrol altına alınması ve mortgage faiz oranlarının uygun düzeyde tutulması üzerine adımlar atılmalıdır. Yatırımcılar ise küresel ekonomik gelişmeleri yakından takip etmeli ve her ülkenin ekonomik durumunu analiz ederken riskleri değerlendirmelidir. Bu dönemde, dikkatli bir portföy yönetimi ve risk yönetimi stratejisi izlemek, başarılı bir şekilde ilerlemenize yardımcı olacaktır.

 SCALA Kitapçı
Şşşt... Okuyorum!

her kitap
başka bir
yolculuk...

www.
scalakitapçı.
com

Sorularımızı cevaplayın, kitap kazanın!

Dergimizin **61. Sayısında (Nisan-Haziran 2023)** Fon Dünyası yazılım içinde yer alan bilgilerden derlenen aşağıdaki soruların doğru cevaplarını **23 Ekim 2023** tarihine kadar **info@kyd.com.tr** adresine ileten 10 okuyucumuza Scala Kitapçı'nın bu sayfada tanıtımı yer alan kitaplarından hediye ediyoruz.

1- ETFler için 30 trilyon dolar büyüklük tahminini kim yaptı?

2- Brexit sonrası İngiltere'de finansal hizmetler sektörünün ne kadar başka ülkelere taşındı?

Geniş tanıtım Kitap Köşesi bölümümüzde yer almaktadır.

Gerçek Değişimi
Yönlendirmek İçin
Kapitalizmi Yeniden Şekillendirmek

ETKİ

Sir Ronald Cohen

etki
yap

 SCALA
YAYINCILIK

Kırılmış tedarik zincirleri, yükselen enflasyon ve siyasi istikrarsızlık nasıl küresel ekonomiyi batırır

JAMES RICKARDS

**TÜ
MEN
Dİ**

 SCALA
YAYINCILIK

FON TRENDLERİ 2023 2. ÇEYREK

Pay Piyasasında Yerli Fonların Alım Satım İşlem Hacmi

Tarih	Metrics	Alım	Satım
01/01/2022-30/06/2023	İşlem Hacmi	1.158.190.337.281	1.146.673.264.316
	İşlem Hacmi Toplam	28.780.197.511.493	28.780.197.511.493
	Oran	4,02%	3,98%
01/04/2023-30/06/2023	İşlem Hacmi	194.248.418.011	204.365.828.927
	İşlem Hacmi Toplam	4.729.033.100.208	4.729.033.100.208
	Oran	4,11%	4,32%

YAŞ GRUBU BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI VE PORTFÖY DEĞERLERİ (30.06.2023)

Tarih	Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	0-19	54.744.100	5.803
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	20-29	651.079.209	48.245
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	30-39	2.441.003.716	148.536
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	40-49	6.900.616.594	250.803
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	50-59	9.789.084.094	252.900
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	60-69	7.703.679.479	208.276
30.06.2023	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	70+	9.518.577.205	164.390
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	0-19	46.986.786	2.990
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	20-29	502.863.131	22.284
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	30-39	1.632.976.191	38.740
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	40-49	3.832.848.567	48.212
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	50-59	5.248.783.422	37.278
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	60-69	5.486.601.072	22.479
30.06.2023	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	70+	4.496.152.209	16.003
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	0-19	39.188.833	1.160
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	20-29	486.481.623	17.188
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	30-39	1.965.882.128	32.834
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	40-49	5.244.494.355	40.680
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	50-59	6.862.581.062	29.430
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	60-69	6.278.868.513	15.358
30.06.2023	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	70+	6.440.301.122	9.526
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	0-19	63.916.081	7
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	20-29	647.538.028	67
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	30-39	979.644.307	254
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	40-49	3.004.792.626	330
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	50-59	5.059.607.185	174

Tarih	Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	60-69	3.128.306.453	99
30.06.2023	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	70+	969.763.178	52
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	0-19	323.812	3
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	20-29	118.494.183	126
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	30-39	2.266.853.781	489
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	40-49	7.139.746.500	693
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	50-59	3.200.879.829	489
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	60-69	2.343.483.194	147
30.06.2023	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	70+	745.147.642	38
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	0-19	98.291.582	2.995
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	20-29	997.793.337	42.307
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	30-39	4.627.514.601	73.286
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	40-49	9.155.196.015	75.471
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	50-59	9.841.648.418	46.391
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	60-69	7.285.196.354	22.570
30.06.2023	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	70+	5.483.347.550	11.577
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	0-19	761.030.098	105.500
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	20-29	238.029.193	45.796
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	30-39	447.489.760	38.495
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	40-49	830.655.517	48.181
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	50-59	828.073.414	37.269
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	60-69	631.290.622	19.189
30.06.2023	KARMA ŞEMSİYE FON	70+	487.662.639	6.717
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	0-19	55.994.741	2.521
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	20-29	632.568.308	33.659
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	30-39	2.943.097.270	76.656
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	40-49	6.406.297.810	83.608
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	50-59	4.783.568.450	67.883
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	60-69	2.168.437.193	53.131
30.06.2023	KATILIM ŞEMSİYE FONU	70+	996.538.139	27.905
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	0-19	38.530.295	1.568
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	20-29	436.925.994	18.744
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	30-39	1.668.708.984	43.761
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	40-49	5.009.180.695	69.021
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	50-59	6.622.649.571	57.199
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	60-69	4.401.302.674	38.244
30.06.2023	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	70+	3.760.684.852	20.080
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	0-19	9.256	9
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	20-29	1.121.864	144
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	30-39	12.399.683	351
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	40-49	7.277.974	358
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	50-59	15.145.938	242
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	60-69	25.192.709	145
30.06.2023	KORUMALI ŞEMSİYE FON	70+	55.615.436	137
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	0-19	124.714.276	10.339
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	20-29	1.652.649.903	143.138
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	30-39	7.713.380.779	360.708
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	40-49	17.980.296.553	494.382
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	50-59	16.679.029.136	432.945
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	60-69	10.005.263.903	321.215
30.06.2023	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	70+	5.701.177.159	194.193
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	0-19	505.597.005	206
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	20-29	6.091.077.017	2.202
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	30-39	26.894.655.660	8.751
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	40-49	70.064.824.938	20.459
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	50-59	96.928.423.705	21.996
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	60-69	89.616.384.405	17.129
30.06.2023	SERBEST ŞEMSİYE FON	70+	74.988.099.436	11.846

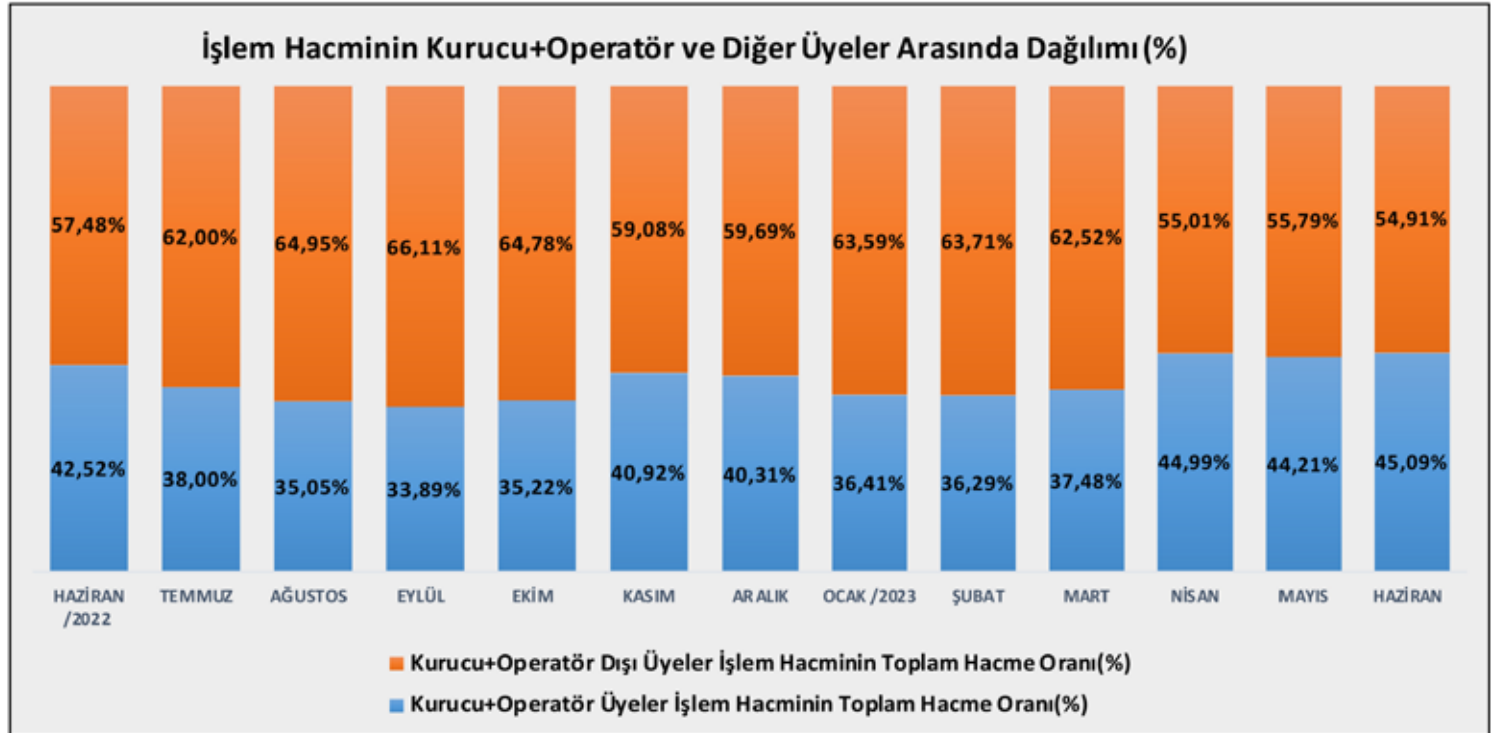
TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

Nakit Akışı (Nisan-Haziran 2023)

YIL/AY	KIYMET TİPİ AÇIKLAMASI	DÖNEM BAŞI FON SAYISI	DÖNEM BAŞI FON ADEDİ	DÖNEM BAŞI FON TUTARI	FON ADET DEĞİŞİM	FON NAKİT AKIŞ	DÖNEM SONU FON SAYISI	DÖNEM SONU FON ADEDİ	DÖNEM SONU FON TUTARI
202304	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202304	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	74	305.837.957.688	55.670.932.066	(12.591.132.861)	(822.855.769)	73	293.246.824.826	54.746.698.047
202304	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	91	101.477.755.706	48.885.385.173	(3.199.195.499)	(2.548.834.703)	92	98.278.560.207	45.247.589.547
202304	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	15	103.508.047.659	21.710.807.790	10.333.052.395	2.461.388.384	15	113.841.100.054	25.711.112.014
202304	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	66	75.014.965.477	30.983.787.356	(1.332.805.620)	(685.902.868)	66	73.682.159.857	30.335.895.741
202304	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	48	670.312.891.511	98.471.492.581	6.180.963.644	(8.456.155.510)	48	676.493.855.155	91.873.195.913
202304	KATILIM ŞEMSİYE FONU	38	63.812.930.881	25.058.446.463	(2.758.899.413)	1.325.269.030	39	61.054.031.468	27.192.719.933
202304	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	109	101.675.651.045	26.310.803.561	(9.998.449.432)	(1.737.188.613)	110	91.677.201.613	24.521.269.746
202304	SERBEST ŞEMSİYE FON	761	272.760.774.324	494.591.442.698	16.328.764.517	32.328.770.859	779	289.089.538.841	531.411.835.387
202304	GARANTİLİ ŞEMSİYE FON	1	30.000.000	33.981.450	0	0	1	30.000.000	34.662.090
202304	KORUMALI ŞEMSİYE FON	8	211.117.551	222.854.875	(34.094.210)	(37.402.560)	8	177.023.341	187.377.313
202304	KARMA ŞEMSİYE FON	10	2.971.878.406	4.239.725.604	(93.676.290)	(161.590.520)	10	2.878.202.116	4.014.990.486
202304	YABANCI YATIRIM FONU	9	41.432	29.346.571	0	0	9	41.432	29.850.969
202304	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	191	14.662.245.794	48.816.685.792	323.560.955	1.021.066.870	198	14.985.806.749	50.511.796.851
202304	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	111	7.408.389.082	36.511.674.438	8.109.281	(659.379.420)	119	7.416.498.363	35.878.924.771
202305	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202305	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	73	293.246.824.826	54.746.698.047	(29.455.775.401)	(3.249.739.807)	72	263.791.049.426	52.584.070.126
202305	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	92	98.278.560.207	45.247.589.547	(1.603.789.262)	(535.449.450)	94	96.674.770.945	47.705.255.308
202305	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	15	113.841.100.054	25.711.112.014	11.019.913.586	2.661.186.099	15	124.861.013.640	28.522.097.948
202305	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	66	73.682.159.857	30.335.895.741	2.473.447.177	(1.098.583.751)	67	76.155.607.034	30.443.217.432
202305	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	48	676.493.855.155	91.873.195.913	(102.112.857.405)	(16.217.269.255)	50	574.380.997.750	77.567.274.893
202305	KATILIM ŞEMSİYE FONU	39	61.054.031.468	27.192.719.933	(5.144.957.153)	(1.788.889.153)	39	55.909.074.315	25.766.327.728
202305	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	110	91.677.201.613	24.521.269.746	(8.745.487.847)	(2.176.206.328)	111	82.931.713.766	23.293.258.645
202305	SERBEST ŞEMSİYE FON	779	289.089.538.841	531.411.835.387	695.587.550	(35.572.232.953)	789	289.785.126.391	519.260.760.323
202305	GARANTİLİ ŞEMSİYE FON	1	30.000.000	34.662.090	0	0	1	30.000.000	35.341.470
202305	KORUMALI ŞEMSİYE FON	8	177.023.341	187.377.313	(1.512.510)	(1.597.978)	8	175.510.831	184.533.033
202305	KARMA ŞEMSİYE FON	10	2.878.202.116	4.014.990.486	(166.665.615)	(274.154.419)	10	2.711.536.501	3.967.738.953
202305	YABANCI YATIRIM FONU	9	41.432	29.850.969	0	0	9	41.432	31.059.135
202305	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	198	14.985.806.749	50.511.796.851	1.181.789.234	3.292.654.637	204	16.167.595.983	54.948.914.673
202305	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	119	7.416.498.363	35.879.844.938	4.847.733	257.798.490	119	7.421.346.096	36.992.561.487
202306	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202306	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	72	263.791.049.426	52.584.070.126	8.436.107.676	(458.324.899)	72	272.227.157.102	58.719.509.181
202306	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	94	96.674.770.945	47.705.255.308	(2.704.880.971)	(2.408.611.941)	97	93.969.889.974	55.608.537.649
202306	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	15	124.861.013.640	28.522.097.948	(19.432.537.356)	(4.148.289.201)	15	105.428.476.284	29.915.029.160
202306	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	67	76.155.607.034	30.443.217.432	(4.130.267.868)	(1.293.702.088)	67	72.025.339.166	35.324.443.993
202306	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	50	574.380.997.750	77.567.274.893	81.146.588.472	14.711.273.199	50	655.527.586.222	94.670.390.076
202306	KATILIM ŞEMSİYE FONU	39	55.909.074.315	25.766.327.728	(10.402.817.276)	(837.930.098)	40	45.506.257.039	27.605.743.136
202306	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	111	82.931.713.766	23.293.258.645	(3.675.093.129)	(823.837.356)	111	79.256.620.637	26.981.150.835
202306	SERBEST ŞEMSİYE FON	789	289.785.126.391	519.260.760.323	814.915.468	23.905.560.163	801	290.600.041.859	648.074.764.935
202306	GARANTİLİ ŞEMSİYE FON	1	30.000.000	35.341.470	0	0	1	30.000.000	36.085.500
202306	KORUMALI ŞEMSİYE FON	8	175.510.831	184.533.033	(66.981.550)	(74.463.283)	6	108.529.281	116.762.859
202306	KARMA ŞEMSİYE FON	10	2.711.536.501	3.967.738.953	(55.302.392)	(110.542.585)	10	2.656.234.109	4.756.174.949
202306	YABANCI YATIRIM FONU	9	41.432	31.059.135	0	0	9	41.432	39.634.437
202306	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	204	16.167.595.983	54.948.914.673	1.680.880.566	2.179.791.828	215	17.848.476.549	64.844.981.819
202306	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	119	7.421.346.096	36.992.561.487	273.653.371	3.294.601.649	124	7.694.999.467	43.004.767.150

Kurucu Operatör Üye Dağılımı *

Kurucu+Operatör ve Diğer Üyelerin İşlem Hacim ve Oranları					
Dönem	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Toplam İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)
HAZİRAN /2022	15.016.884.057,38	20.303.641.886,14	35.320.525.943,52	42,52%	57,48%
TEMMUZ	9.648.458.550,51	15.742.068.264,63	25.390.526.815,14	38,00%	62,00%
AĞUSTOS	13.484.818.696,79	24.986.544.098,86	38.471.362.795,64	35,05%	64,95%
EYLÜL	14.978.661.864,57	29.213.381.016,10	44.192.042.880,66	33,89%	66,11%
EKİM	15.870.548.820,67	29.190.474.632,52	45.061.023.453,19	35,22%	64,78%
KASIM	30.584.612.968,82	44.151.351.626,01	74.735.964.594,82	40,92%	59,08%
ARALIK	34.734.055.445,73	51.440.798.209,80	86.174.853.655,53	40,31%	59,69%
OCAK /2023	39.574.309.611,30	69.119.902.250,60	108.694.211.861,90	36,41%	63,59%
ŞUBAT	29.586.565.431,04	51.934.878.748,30	81.521.444.179,35	36,29%	63,71%
MART	42.985.719.772,32	71.698.321.384,44	114.684.041.156,76	37,48%	62,52%
NİSAN	49.633.161.644,88	60.681.860.751,83	110.315.022.396,71	44,99%	55,01%
MAYIS	57.320.449.740,83	72.321.843.074,53	129.642.292.815,36	44,21%	55,79%
HAZİRAN	53.230.989.187,24	64.833.792.451,69	118.064.781.638,93	45,09%	54,91%
TOPLAM	406.649.235.792,08	605.618.858.395,44	1.012.268.094.187,51	40,17%	59,83%

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2023 2.ÇEYREK

Yatırım Fonlarında Büyüme

	Mart 2023		Haziran 23		Değişim %	Mart 23		Haziran 23	
	İlk Portföy Değer		Son Portföy Değer			İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı		
Yatırım ve Alternatif Fonlar	Borçlanma Araçları	55.728.349.852,85	58.045.033.022,32	4,16	4,02	3,40			
	Fon Sepeti Fonları	30.620.956.622,46	35.001.648.062,56	14,31	2,21	2,05			
	Hisse Senedi	46.328.096.823,13	53.319.319.270,99	15,09	3,34	3,12			
	Karma & Değişken Fonlar	29.165.523.092,16	30.527.899.027,58	4,67	2,10	1,79			
	Katılım Fonları	27.633.621.945,85	30.371.267.994,04	9,91	1,99	1,78			
	Kıymetli Madenler	21.011.599.347,20	29.039.534.631,34	38,21	1,52	1,70			
	Para Piyasası	98.504.550.993,68	94.398.472.954,55	-4,17	7,11	5,52			
	Şemsiye Fonlar	256.838.072,25	224.753.566,89	-12,49	0,02	0,01			
	Borsa Yatırım Fonları	43.182.167.118,61	56.014.254.871,51	29,72	3,12	3,28			
	Serbest Fonlar	493.617.545.045,76	651.244.352.201,40	31,93	35,63	38,10			
	Gayrimenkul Yatırım Fonları	37.756.410.284,67	44.442.163.022,14	17,71	2,72	2,60			
	Girişim Sermayesi Yatırım Fonları	48.047.376.871,24	61.756.742.366,90	28,53	3,47	3,61			
	931.853.036.069,86	1.144.385.440.992,22	22,81	67,25	66,94				

Emeklilik Fonları Büyüme

	Mart 23		Haziran 23		Değişim %	Mart 23		Haziran 23	
	İlk Portföy Değer		Son Portföy Değer			İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı		
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları Fonları	72.903.393.806,10	90.920.523.849,91	24,71	5,26	5,32			
	Fon Sepeti Fonları	10.001.964.663,90	13.514.839.530,04	35,12	0,72	0,79			
	Hisse Senedi Fonları	42.912.802.296,57	53.855.798.254,98	25,50	3,10	3,15			
	Karma ve Esnek Fon	136.784.900.090,10	163.711.217.452,55	19,69	9,87	9,58			
	Katılım Fonları	15.298.995.867,88	17.501.543.502,87	14,40	1,10	1,02			
	Kıymetli Madenler Fonları	130.200.741.568,81	174.423.119.618,57	33,96	9,40	10,20			
	Para Piyasası Fonları	12.461.679.492,71	13.629.848.200,03	9,37	0,90	0,80			
	OKS-Başlangıç Fonları	1.419.762.689,28	1.715.017.705,15	20,80	0,10	0,10			
	OKS-Değişken Fonlar	2.005.936.077,92	2.597.927.849,13	29,51	0,14	0,15			
	OKS-Katılım Fonları	20.209.725.378,83	22.264.337.299,79	10,17	1,46	1,30			
	OKS-Standart Fonlar	9.505.663.484,24	10.944.612.927,02	15,14	0,69	0,64			
		453.705.565.416,34	565.078.786.190,04	24,55	32,75	33,06			

Tür Bazında Büyüklük ve Değişim

	31.03.2023		30.06.2023		İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim (%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı
	İlk Fon Sayı	Son Fon Sayı	İlk Fon Sayı	Son Fon Sayı					
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları	49	49	72.903.393.806,10	90.920.523.849,91	24,71	5,26	5,32	
	Fon Sepeti Fonları	12	12	10.001.964.663,90	13.514.839.530,04	35,12	0,72	0,79	
	Hisse Senedi	33	33	42.912.802.296,57	53.855.798.254,98	25,50	3,10	3,15	
	Karma & Esnek Fonlar	111	111	136.784.900.090,10	163.711.217.452,55	19,69	9,87	9,58	
	Kıymetli Madenler	15	15	130.200.741.568,81	174.423.119.618,57	33,96	9,40	10,20	
	Para Piyasası	13	13	12.461.679.492,71	13.629.848.200,03	9,37	0,90	0,80	
	Katılım Fonları	30	30	15.298.995.867,88	17.501.543.502,87	14,40	1,10	1,02	
	Başlangıç Fonları	10	10	1.419.762.689,28	1.715.017.705,15	20,80	0,10	0,10	
	Değişken Fonlar	40	40	2.005.936.077,92	2.597.927.849,13	29,51	0,14	0,15	
	Katılım Fonları	52	52	20.209.725.378,83	22.264.337.299,79	10,17	1,46	1,30	
	Standart Fonlar	10	10	9.505.663.484,24	10.944.612.927,02	15,14	0,69	0,64	

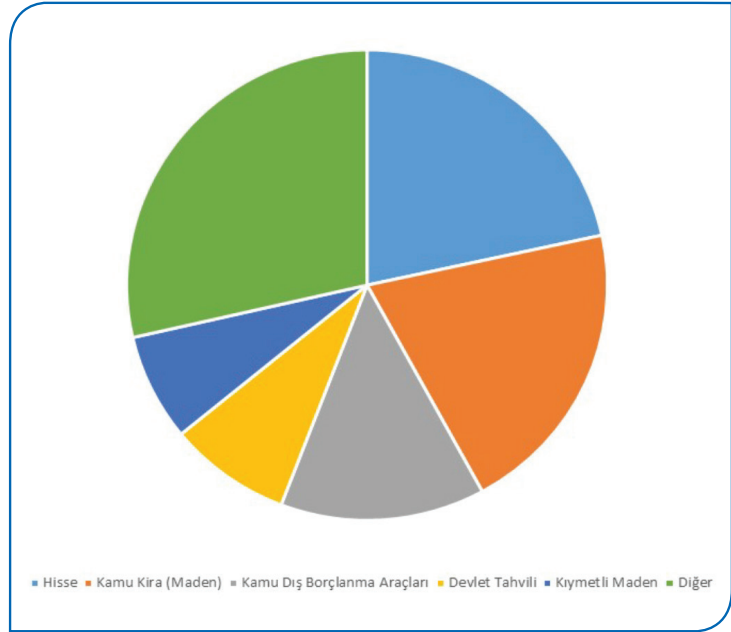
Emeklilik Fonları Varlık Dağılımı 30.06.2023

Hisse	21,61
Kamu Kira (Maden)	20,45
Kamu Dış Borçlanma Araçları	13,79
Devlet Tahvili	8,26
Kıymetli Maden	7,35
Mevduat (TL)	2,59
Yabancı Hisse Senedi	2,55
YF Katılma Payı	2,25
Finansman Bonosu	2,15
BYF Katılma Payı	2,12
BYF (Yabancı)	2,09
Kamu Kira (TL)	1,98
Özel Sektör Borçlanma Araçları	1,58
BYF (Maden)	1,51
Kamu Borç. (Maden)	1,37
GSYF Katılma Payı	1,13
ÖSDBA	0,97
VIOP Teminat	0,85
Ters Repo	0,82
Kamu Borç. (Yabancı)	0,64
Kamu İç Borç. (Döviz)	0,56
Borsa Para Piyasası	0,55
Katılma Hesabı (TL)	0,53
Mevduat (Döviz)	0,48
Kamu Kira (Döviz)	0,46
GYF Katılma Payı	0,40
Özel Kira Sertifikaları	0,20
ÖSBA (Yabancı)	0,20
VDMK	0,18
Diğer	0,15
Katılma Hesabı (Döviz)	0,11
Kamu Yurtdışı Kira	0,08
Katılma Hesabı (Altın)	0,08
Özel Sek. Yurtdışı Kira	0,02
Hazine Bonosu	0,01
Gayri Menkul Sertifika	0,00
Mevduat (Altın)	0,00
Repo	-0,02

Genel Değişim

	İlk Tarih 31/03/2023	Son Tarih 30/06/2023	Değişim (%)
Emeklilik Fonları	453.705.565.416,34	565.078.786.190,04	24,55
Yatırım ve Alternatif Fonlar	931.853.036.069,86	1.144.385.440.992,22	22,81

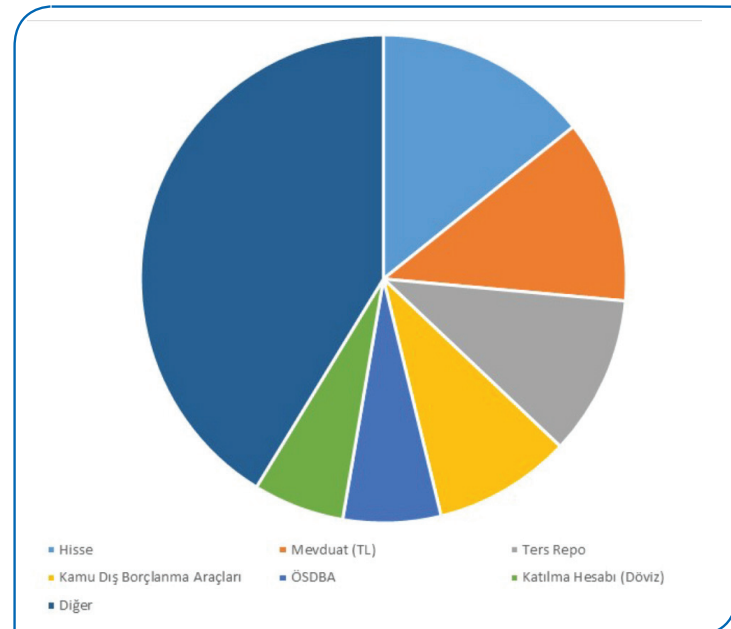
Emeklilik Fonlarında Varlık Dağılımı

Yatırım Fonları Varlık Dağılımı 30.06.2023

Hisse	14,24
Mevduat (TL)	12,11
Ters Repo	10,56
Kamu Dış Borçlanma Araçları	9,11
Diğer	7,43
ÖSDBA	6,49
Katılma Hesabı (Döviz)	6,04
YF Katılma Payı	4,23
Finansman Bonosu	3,67
Katılma Hesabı (TL)	3,25
Kıymetli Maden	2,80
Yabancı Hisse Senedi	2,62
Mevduat (Döviz)	2,61
BYF Katılma Payı	2,25
Kamu Kira (Maden)	2,04
BYF (Yabancı)	1,55
ÖSBA (Yabancı)	1,43
Özel Kira Sertifikaları	1,35
Devlet Tahvili	1,16
Özel Sektör Borçlanma Araçları	1,04
Borsa Para Piyasası	0,82
VIOP Teminat	0,68
Özel Sek. Yurtdışı Kira	0,66
Kamu İç Borç. (Döviz)	0,53
Kamu Borç. (Yabancı)	0,50
GSYF Katılma Payı	0,25
GYF Katılma Payı	0,25
BYF (Maden)	0,21
Kamu Kira (Döviz)	0,19
Gayri Menkul Sertifika	0,10
Kamu Yurtdışı Kira	0,10
VDMK	0,06
Kamu Kira (TL)	0,05
Kamu Borç. (Maden)	0,03
Mevduat (Altın)	0,02
Hazine Bonosu	0,00
Katılma Hesabı (Altın)	0,00
Repo	-0,79

Yatırım Fonlarında Varlık Dağılımı

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

Tür Bazında Büyüklük ve Değişim

		31.03.2023	30.06.2023	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim (%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı
		İlk Fon Sayı	Son Fon Sayı					
Borçlanma Araçları Fonları	Diğer Borçlanma Araçları	16	16	2.444.759.374,20	1.716.358.588,43	-29,79	0,18	0,10
	Dış Borçlanma (Eurobond) Araçları	10	10	14.612.169.753,63	19.800.420.353,72	35,51	1,05	1,16
	Kamu Borçlanma Araçları Fonları	3	3	8.261.642.576,45	7.931.827.581,21	-3,99	0,60	0,46
	Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	24	24	26.283.301.577,02	24.902.686.107,25	-5,25	1,90	1,46
	Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	6	5	558.710.150,90	514.020.327,37	-8,00	0,04	0,03
	Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	2	1	68.908.533,44	36.734.464,48	-46,69	0,00	0,00
	Yabancı Borçlanma Araçları Fonları	3	3	804.834.271,22	1.129.391.212,23	40,33	0,06	0,07
	Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonları	11	11	2.694.023.615,99	2.013.594.387,63	-25,26	0,19	0,12
	75	73	55.728.349.852,85	58.045.033.022,32	4,16	4,02	3,40	
Fon Sepeti Fonları	Diğer Fon Sepeti Fonlar	45	46	21.614.732.191,13	23.153.648.719,39	7,12	1,56	1,35
	Emtia Yabancı Fon Sepeti Fonları	12	12	5.475.740.878,30	6.979.837.835,00	27,47	0,40	0,41
	Hisse Senedi Fon Sepeti Fonları	3	3	233.440.003,69	256.847.881,63	10,03	0,02	0,02
	Yabancı Fon Sepeti	5	5	3.297.043.549,34	4.611.313.626,54	39,86	0,24	0,27
		65	66	30.620.956.622,46	35.001.648.062,56	14,31	2,21	2,05
Hisse Senedi Fonları	Endeks Hisse Senedi Fonları	16	16	5.216.348.498,26	5.789.495.329,47	10,99	0,38	0,34
	Hisse Senedi Fonları	58	62	29.129.571.513,52	30.941.235.642,10	6,22	2,10	1,81
	Yabancı Hisse Senedi Fonları	9	9	11.982.176.811,35	16.588.588.299,42	38,44	0,86	0,97
		83	87	46.328.096.823,13	53.319.319.270,99	15,09	3,34	3,12
Karma & Değişken Fonlar	Değişken Fonlar	106	108	24.973.337.480,47	25.897.997.139,69	3,70	1,80	1,51
	Karma Fonlar	10	10	4.192.185.611,69	4.629.901.887,89	10,44	0,30	0,27
		116	118	29.165.523.092,16	30.527.899.027,58	4,67	2,10	1,79
Katılım Fonları	Altın Katılım Fonları	6	7	7.337.373.683,78	10.868.303.716,81	48,12	0,53	0,64
	Diğer Katılım Fonları	11	12	1.419.571.201,19	1.796.962.112,83	26,58	0,10	0,11
	Hisse Katılım Fonları	9	11	2.339.433.369,35	2.376.921.544,37	1,60	0,17	0,14
	Kira Sertifikası Fonları	22	22	16.537.243.691,53	15.329.080.620,03	-7,31	1,19	0,90
		48	52	27.633.621.945,85	30.371.267.994,04	9,91	1,99	1,78
Kıymetli Madenler Fonları	Altın Fonları	14	14	21.011.599.347,20	29.039.534.631,34	38,21	1,52	1,70
	Kıymetli Madenler Fonları	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
Para Piy. Fonları		14	14	21.011.599.347,20	29.039.534.631,34	38,21	1,52	1,70
Şemsiye Fonlar	Koruma Amaçlı Şemsiye Fonlar	46	48	98.504.550.993,68	94.398.472.954,55	-4,17	7,11	5,52
	Garantili Şemsiye Fonlar	6	6	222.789.247,61	188.577.366,68	-15,36	0,02	0,01
		1	1	34.048.824,64	36.176.200,21	6,25	0,00	0,00
	7	7	256.838.072,25	224.753.566,89	-12,49	0,02	0,01	
Borsa Yatırım Fonları	Borsa Yatırım Fonu - Döviz	1	1	0,00	0,00		0,00	0,00
	Borsa Yatırım Fonu - Hisse Endeks	11	12	25.067.121.644,93	36.890.530.844,94	47,17	1,81	2,16
	Borsa Yatırım Fonu - Kıymetli Maden	3	3	18.115.045.473,68	19.123.724.026,57	5,57	1,31	1,12
	Borsa Yatırım Fonu - Tahvil Endeks	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
		15	16	43.182.167.118,61	56.014.254.871,51	29,72	3,12	3,28
Serbest Fonlar	Serbest Fon - Döviz	364	383	266.505.026.785,04	374.834.951.293,77	40,65	19,23	21,93
	Serbest Fon - TL	401	426	227.112.518.260,72	276.409.400.907,63	21,71	16,39	16,17
		765	809	493.617.545.045,76	651.244.352.201,40	31,93	35,63	38,10
Gayrimenkul Yat. Fon.		112	124	37.756.410.284,67	44.442.163.022,14	17,71	2,72	2,60
Girişim Serm.Yat. Fon.		191	216	48.047.376.871,24	61.756.742.366,90	28,53	3,47	3,61

OMURGA

GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERMAYESİ
PORTFÖY YÖNETİMİ

www.omurgacap.com

TÜRKİYE'NİN YILDIZLARINI YAKALAYIN

Ak Portföy Büyüyen Şirketler Fonu (BUY)

Ak Portföy Büyüyen Şirketler Hisse Senedi Fonu'yla
enerjiden teknolojiye, tarımdan otomotive
Türkiye'nin hızla büyüyen 30 şirketine yatırım yapın.

Detaylı bilgi için
QR kodu okutun.

akportfoy.com.tr

AKPortföy

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu sebeple yatırım yapmadan önce ilgili fon izahnamesinin incelenmesi gereklidir.